

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0124/2014

17.2.2014

*****I**

SPRAWOZDANIE

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie imprez turystycznych i aranżowanych usług turystycznych, zmieniającej rozporządzenie (WE) nr 2006/2004, dyrektywę 2011/83/UE i uchylającą dyrektywę Rady 90/314/EWG (COM(2013) 512 – C7-0215/2013 – 2013/0246(COD))

Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

Sprawozdawca: Hans-Peter Mayer

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu.)

Poprawki do projektu aktu

Poprawki Parlamentu w postaci dwóch kolumn

Skreślenia zaznacza się *wytluszczonym drukiem i kursywą* w lewej kolumnie. Zmianę brzmienia zaznacza się *wytluszczonym drukiem i kursywą* w obu kolumnach. Nowy tekst zaznacza się *wytluszczonym drukiem i kursywą* w prawej kolumnie.

Pierwszy i drugi wiersz nagłówka każdej poprawki wskazuje element rozpatrywanego projektu aktu, którego dotyczy poprawka. Jeżeli poprawka odnosi się do obowiązującego aktu, do którego zmiany zmierza projekt aktu, nagłówek zawiera dodatkowo trzeci wiersz, w którym wskazuje się odpowiednio obowiązujący akt i przepis, którego dotyczy poprawka.

Poprawki Parlamentu w postaci tekstu skonsolidowanego

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się *wytluszczonym drukiem i kursywą*. Fragmenty tekstu, które zostały skreślone, zaznacza się za pomocą symbolu **■** lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu *wytluszczonym drukiem i kursywą* i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.

Tytułem wyjątku nie zaznacza się zmian o charakterze ściśle technicznym wprowadzonych przez służby w celu opracowania końcowej wersji tekstu.

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.....	5
UZASADNIENIE	77
OPINIA KOMISJI TRANSPORTU I TURYSTYKI	81
OPINIA KOMISJI PRAWNEJ	145
PROCEDURA.....	148

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie imprez turystycznych i aranżowanych usług turystycznych, zmieniającej rozporządzenie (WE) nr 2006/2004, dyrektywę 2011/83/UE i uchylającą dyrektywę Rady 90/314/EWG (COM(2013) 512 – C7-0215/2013 – 2013/0246(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2013) 512),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C7-0215/2013),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 11 grudnia 2013 r.¹,
 - po konsultacji z Komitetem Regionów,
 - uwzględniając art. 55 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów oraz opinie Komisji Transportu i Turystyki, jak również Komisji Prawnej (A7-0124/2014),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzić znaczące zmiany do swojego wniosku lub zastąpić go innym tekstem;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, a także parlamentom narodowym.

¹ Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Tytuł 1

Tekst proponowany przez Komisję

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU
EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie imprez turystycznych i
aranżowanych usług turystycznych,
zmieniająca rozporządzenie (WE) nr
2006/2004, dyrektywę 2011/83/UE i
uchylająca dyrektywę Rady 90/314/EWG

Poprawka

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU
EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie imprez turystycznych,
zorganizowanych wyjazdów wakacyjnych,
zorganizowanych wycieczek i
powiązanych usług turystycznych,
zmieniająca rozporządzenie (WE) nr
2006/2004, dyrektywę 2011/83/UE i
uchylająca dyrektywę Rady 90/314/EWG

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 2

Tekst proponowany przez Komisję

(2) Turystyka odgrywa ważną rolę w gospodarce Unii; imprezy turystyczne stanowią znaczącą część tego rynku. Od momentu przyjęcia dyrektywy 90/314/EWG w sektorze turystyki zaszły ogromne zmiany. Obok tradycyjnych kanałów dystrybucji coraz ważniejszym medium, za pośrednictwem którego oferowane są usługi turystyczne, staje się internet. Usługi turystyczne są łączone, nie tylko w postaci tradycyjnych, wcześniej zorganizowanych imprez turystycznych, ale często w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb klienta. Wiele spośród tych produktów turystycznych znajduje się w tzw. szarej strefie prawnej lub wyraźnie nie zostało objętych zakresem dyrektywy 90/314/EWG. Celem niniejszej dyrektywy jest dostosowanie zakresu

Poprawka

(2) Turystyka odgrywa ważną rolę w gospodarce Unii, **a** imprezy turystyczne, **zorganizowane wyjazdy wakacyjne i zorganizowane wycieczki („imprezy turystyczne”)** stanowią znaczącą część tego rynku. Od momentu przyjęcia dyrektywy 90/314/EWG w sektorze turystyki zaszły ogromne zmiany. Obok tradycyjnych kanałów dystrybucji coraz ważniejszym medium, za pośrednictwem którego oferowane są usługi turystyczne, staje się internet. Usługi turystyczne są łączone, nie tylko w postaci tradycyjnych, wcześniej zorganizowanych imprez turystycznych, ale często w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb klienta. Wiele spośród tych produktów turystycznych znajduje się w tzw. szarej strefie prawnej lub wyraźnie nie zostało

ochrony do tych zmian, zwiększenie przejrzystości i zwiększenie pewności prawa dla podróżujących i przedsiębiorców.

objętych zakresem dyrektywy 90/314/EWG. Celem niniejszej dyrektywy jest dostosowanie zakresu ochrony do tych zmian, zwiększenie przejrzystości i zwiększenie pewności prawa dla podróżujących i przedsiębiorców.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

(5) Zgodnie z art. 26 ust. 2 Traktatu, rynek wewnętrzny obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, na którym zapewnia się swobodny przepływ towarów i usług oraz **swoboda** przedsiębiorczości. W celu stworzenia rzeczywistego, wewnętrznego rynku konsumenckiego w tym sektorze, niezbędne jest ujednolicenie **niektórych aspektów** umów dotyczących imprez turystycznych oraz **aranżowanych** usług turystycznych, przy zachowaniu właściwej równowagi między wysokim poziomem ochrony konsumentów a konkurencyjnością przedsiębiorstw.

Poprawka

(5) Zgodnie z art. 26 ust. 2 Traktatu, rynek wewnętrzny obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, na którym zapewnia się swobodny przepływ towarów i usług oraz **swobodę** przedsiębiorczości. W celu stworzenia rzeczywistego, wewnętrznego rynku konsumenckiego w tym sektorze, niezbędne jest ujednolicenie **praw i obowiązków wynikających z** umów dotyczących imprez turystycznych oraz **powiązanych** usług turystycznych, przy zachowaniu właściwej równowagi między wysokim poziomem ochrony konsumentów a konkurencyjnością przedsiębiorstw.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Większość podróżnych nabywających imprezy turystyczne to konsumenci w rozumieniu unijnego prawa ochrony konsumentów. Nie zawsze jest przy tym łatwo rozróżnić między konsumentami a przedstawicielami **małych** przedsiębiorstw lub pracownikami, którzy rezerwują podróże związane z ich działalnością gospodarczą lub zawodową za

Poprawka

(7) Większość podróżnych nabywających imprezy turystyczne to konsumenci w rozumieniu unijnego prawa ochrony konsumentów. Nie zawsze jest przy tym łatwo rozróżnić między konsumentami a przedstawicielami przedsiębiorstw lub pracownikami, którzy rezerwują podróże związane z ich działalnością gospodarczą lub zawodową za pośrednictwem tych

pośrednictwem tych samych kanałów rezerwacji, jakie wykorzystują konsumenci. Tacy podróżni często wymagają zbliżonego poziomu ochrony. W przeciwieństwie do tego **duże** przedsiębiorstwa lub organizacje często aranżują usługi turystyczne dla swoich pracowników na podstawie umowy ramowej z firmami **specjalizującymi się w organizowaniu podróży służbowych**. Ten ostatni rodzaj aranżowanych usług turystycznych nie wymaga takiego poziomu ochrony, jaki przewiduje się dla konsumentów. W związku z tym niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie do osób podróżujących służbowo tylko w takim zakresie, w jakim nie dokonują oni uzgodnień dotyczących podróży w oparciu o umowę ramową. W celu uniknięcia nieporozumień w związku z definicją pojęcia „konsumenta” **zawartego** w innych **dyrektywach** dotyczących ochrony konsumenta, osoby chronione na podstawie niniejszej dyrektywy należy określać jako „podróżnych”.

samych kanałów rezerwacji, jakie wykorzystują konsumenci. Tacy podróżni często wymagają zbliżonego poziomu ochrony. W przeciwieństwie do tego przedsiębiorstwa lub organizacje często aranżują usługi turystyczne dla swoich pracowników, **członków i przedstawicieli** na podstawie umowy ramowej z firmami. Ten ostatni rodzaj aranżowanych usług turystycznych nie wymaga takiego poziomu ochrony, jaki przewiduje się dla konsumentów. W związku z tym niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie do osób podróżujących służbowo tylko w takim zakresie, w jakim nie dokonują oni uzgodnień dotyczących podróży w oparciu o umowę ramową. W celu uniknięcia nieporozumień w związku z definicją pojęcia „konsument” **stosowanego** w innych **aktach prawnych Unii** dotyczących ochrony konsumenta, osoby chronione na podstawie niniejszej dyrektywy należy określać jako „podróżnych”.

Uzasadnienie

Uzupełnienie o członków i przedstawicieli precyzuje, że w przypadku „pracodawcy” chodzi o osobę prawną. Kryterium „firmy specjalizującej się w organizowaniu podróży służbowych” należy usunąć, ponieważ mogłoby prowadzić do niejasności. Warunek w postaci umowy ramowej musi być wystarczający.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 9

Tekst proponowany przez Komisję

(9) W celu zachowania przejrzystości należy wprowadzić rozróżnienie między imprezami turystycznymi a **aranżowanymi** usługami turystycznymi. W przypadku tych ostatnich internetowe lub stacjonarne biuro podróży pomaga podróżnemu w połączeniu usług turystycznych, co

Poprawka

(9) W celu zachowania przejrzystości należy wprowadzić rozróżnienie między imprezami turystycznymi a **powiązanymi** usługami turystycznymi. W przypadku tych ostatnich internetowe lub stacjonarne biuro podróży pomaga podróżnemu w połączeniu usług turystycznych, co

prowadzi do zawarcia przez podróżnego umów z różnymi dostawcami usług turystycznych, w tym poprzez powiązane procesy rezerwacji. Umowy te nie posiadają takich cech jak umowy o imprezę turystyczną, a zatem nie należy stosować wobec nich wszystkich wymogów, jakie mają zastosowanie w odniesieniu do imprez turystycznych.

prowadzi do zawarcia przez podróżnego umów z różnymi dostawcami usług turystycznych, w tym poprzez powiązane **w ukierunkowany sposób** procesy rezerwacji. Umowy te nie posiadają takich cech jak umowy o imprezę turystyczną, a zatem nie należy stosować wobec nich wszystkich wymogów, jakie mają zastosowanie w odniesieniu do imprez turystycznych.

Uzasadnienie

Wyjaśnienia pojęcia powiązanych usług turystycznych (dodatkowe oferty muszą być ukierunkowane, tj. związane z miejscami i terminami pierwszej usługi turystycznej zarezerwowanej przez podróżnego). Dalsze wyjaśnienia zawarte są w motywie 11 i 13 wniosku dotyczącego dyrektywy.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 11

Tekst proponowany przez Komisję

(11) Jednocześnie należy odróżniać **aranżowane** usługi turystyczne od usług turystycznych, które podróżni rezerwują niezależnie, często w różnym czasie — nawet jeżeli są one rezerwowane na potrzeby tej samej podróży lub tych samych wakacji. Należy ponadto odróżnić **aranżowane** usługi turystyczne oferowane online od linków, za pośrednictwem których podróżni są jedynie w ogólny sposób informowani o dalszych usługach turystycznych, na przykład gdy hotel lub organizator imprezy turystycznej udostępnia na swojej stronie internetowej wykaz wszystkich podmiotów oferujących usługi transportowe do miejsca, w którym się znajduje — niezależnie od dokonania jakiegokolwiek rezerwacji.

Poprawka

(11) Jednocześnie należy odróżniać **powiązane** usługi turystyczne od usług turystycznych, które podróżni rezerwują niezależnie, często w różnym czasie — nawet jeżeli są one rezerwowane na potrzeby tej samej podróży lub tych samych wakacji. Należy ponadto odróżnić **powiązane** usługi turystyczne oferowane online od linków **do stron internetowych, które nie prowadzą do zawarcia umowy z podróżnym, oraz od linków**, za pośrednictwem których podróżni są jedynie w ogólny, **a nie w ukierunkowany** sposób informowani o dalszych usługach turystycznych, na przykład gdy hotel lub organizator imprezy turystycznej udostępnia na swojej stronie internetowej wykaz wszystkich podmiotów oferujących usługi transportowe do miejsca, w którym się znajduje — niezależnie od dokonania jakiegokolwiek rezerwacji **lub jeśli wykorzystuje się cookies lub metadane do**

umieszczenia na stronach internetowych reklam dotyczących celu podróży lub terminu podróży wybranego w pierwotnej usłudze turystycznej.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 13

Tekst proponowany przez Komisję

(13) Należy określić szczegółowe przepisy dla fizycznych oraz internetowych sprzedawców detalicznych, którzy pomagają podróżnemu – przy okazji wizyty lub kontaktu z ich punktem sprzedaży – w zawarciu oddzielnych umów z poszczególnymi dostawcami usług, **oraz dla** internetowych sprzedawców detalicznych, którzy – za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online – ułatwiają nabywanie dodatkowych usług turystycznych u innego przedsiębiorcy w sposób ukierunkowany, najpóźniej **w momencie potwierdzenia** rezerwacji pierwszej usługi. **Przepisy takie miałyby na przykład zastosowanie w sytuacji, gdy wraz z potwierdzeniem rezerwacji pierwszej usługi turystycznej, takiej jak przelot lub przejazd pociągiem, konsument otrzymuje zaproszenie do zarezerwowania dodatkowej usługi turystycznej dostępnej w wybranym miejscu docelowym – na przykład zakwaterowania w hotelu – wraz z linkiem do strony rezerwacji innego dostawcy usług lub pośrednika.** Wspomniane aranżowane usługi nie stanowią wprawdzie imprezy turystycznej w rozumieniu niniejszej dyrektywy – nie ma wątpliwości co do tego, że jeden organizator nie wziął na siebie odpowiedzialności za usługi turystyczne – jednak takie aranżowane usługi turystyczne stanowią alternatywny model biznesowy, który często jest silną

Poprawka

(13) **W niniejszej dyrektywie** należy określić szczegółowe przepisy dla fizycznych oraz internetowych sprzedawców detalicznych, którzy pomagają podróżnemu – przy okazji wizyty lub kontaktu z ich punktem sprzedaży – w zawarciu oddzielnych umów z poszczególnymi dostawcami usług, **jeżeli podróżny decyduje się i zgadza się zapłacić za każdą usługę turystyczną oddzielnie. Takie przepisy powinny mieć również zastosowanie do** internetowych sprzedawców detalicznych, którzy – za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online – ułatwiają nabywanie dodatkowych usług turystycznych u innego przedsiębiorcy w sposób ukierunkowany, **jeżeli co najmniej nazwisko lub dane kontaktowe podróżnego zostają przekazane innemu przedsiębiorcy i takie dodatkowe usługi nabywane są najpóźniej 24 godziny po potwierdzeniu** rezerwacji pierwszej usługi. Wspomniane aranżowane usługi nie stanowią wprawdzie imprezy turystycznej w rozumieniu niniejszej dyrektywy – nie ma wątpliwości co do tego, że jeden organizator nie wziął na siebie odpowiedzialności za usługi turystyczne – jednak takie aranżowane usługi turystyczne stanowią alternatywny model biznesowy, który często jest silną konkurencją dla imprez turystycznych.

konkurencją dla imprez turystycznych.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 14 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(14a) W internecie pojawiły się praktyki polegające na tym, że przedsiębiorcy ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych nie ujawniają w sposób wyraźny i jednoznaczny opcji pozwalającej podróżnym zarezerwować jedynie główną usługę bez wybierania jakichkolwiek usług dodatkowych. Takie praktyki powinny być uznawane za wprowadzające podróżnych w błąd. Ponieważ na podstawie istniejących ram prawnych nie można jeszcze takich praktyk wyeliminować oraz biorąc pod uwagę to, że są one związane konkretnie z powiązanymi usługami turystycznymi, powinny one zostać zakazane na podstawie niniejszej dyrektywy.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 15 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(15a) Przed dokonaniem zapłaty podróży powinni zostać poinformowani o tym, czy wybierają imprezę turystyczną czy powiązaną usługę turystyczną oraz o odpowiadającym jej poziomie ochrony.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 15 b (nowy)

(15b) Jeżeli podróżni pragną kontynuować organizację swoich wakacji z wyłączeniem stosowania przepisów niniejszej dyrektywy, bez ochrony zapewnianej przez niniejszą dyrektywę, przed dokonaniem płatności powinni zostać poinformowani, że takie wakacje nie będą objęte przepisami niniejszej dyrektywy.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 16

(16) Jako kryterium na potrzeby zdefiniowania imprezy turystycznej lub **aranżowanych** usług turystycznych należy uwzględnić **jedynie** połączenie różnych usług turystycznych, takich jak zakwaterowanie, przewóz pasażerów autobusem, koleją, drogą morską lub powietrzną, a także wynajem samochodów. Za zakwaterowanie w rozumieniu niniejszej dyrektywy nie należy uznawać zakwaterowania do celów pobytowych, **w tym** długoterminowych kursów językowych.

(16) Jako kryterium na potrzeby zdefiniowania imprezy turystycznej lub **powiązanych** usług turystycznych należy uwzględnić połączenie różnych usług turystycznych, takich jak zakwaterowanie, przewóz pasażerów autobusem, koleją, drogą morską lub powietrzną, a także wynajem samochodów. **Nie powinno ono obejmować noclegów w hotelu z zarezerwowanymi dodatkowymi atrakcjami, takimi jak bilety na musicale czy zabiegi spa, o ile usługi te nie są konkretnie oferowane podróżnemu jako istotna część podróży lub jeśli taka usługa pomocnicza wyraźnie nie stanowi istotnej cechy danej podróży.** Za zakwaterowanie w rozumieniu niniejszej dyrektywy nie należy uznawać zakwaterowania do celów pobytowych, **w sytuacji, gdy pobyt wyraźnie nie ma charakteru turystycznego, na przykład podczas długoterminowych kursów językowych.**

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 16 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(16a) Przewóz pasażerów autobusem, koleją, drogą morską lub powietrzną, obejmujący zakwaterowanie, na przykład przewóz promem w kabinie lub podróż pociągiem w wagonie sypialnym, powinien być uznawany za pojedynczą usługę turystyczną, jeżeli wyraźnie jej głównym elementem jest usługa transportowa i taki przewóz nie jest połączony z inną usługą turystyczną.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(17) Inne usługi turystyczne, takie jak wejście na koncerty, imprezy sportowe, wycieczki lub wejście do parków rozrywki są usługami, które – w połączeniu z przewozem pasażerów lub zakwaterowaniem lub wynajmem samochodów – powinny być uznawane za mogące wejść w skład imprezy turystycznej lub ***aranżowanych*** usług turystycznych. Jednakże tego rodzaju imprezy turystyczne powinny wchodzić w zakres niniejszej dyrektywy, jedynie wtedy, gdy dana usługa turystyczna stanowi znaczącą część imprezy turystycznej. Ogólnie rzecz biorąc, usługę turystyczną należy uznać za znaczącą część imprezy turystycznej, jeżeli stanowi ***ona*** ponad 20 % łącznej ceny lub z innego powodu stanowi istotną cechę danej podróży lub danych wakacji. Usług pomocniczych, takich jak ubezpieczenie podróże, transport bagażu, posiłki oraz

(17) Inne usługi, takie jak wejście na koncerty, imprezy sportowe, wycieczki lub wejście do parków rozrywki są usługami, które – w połączeniu z przewozem pasażerów lub zakwaterowaniem lub wynajmem samochodów – powinny być uznawane za mogące wejść w skład imprezy turystycznej lub ***powiązanych*** usług turystycznych. Jednakże tego rodzaju imprezy turystyczne powinny wchodzić w zakres niniejszej dyrektywy, jedynie wtedy, gdy dana usługa turystyczna stanowi znaczącą część imprezy turystycznej. Ogólnie rzecz biorąc, usługę turystyczną należy uznać za znaczącą część imprezy turystycznej, jeżeli ***została ona zaoferowana podróżnym jako taka, ewidentnie jest powodem podróży i*** stanowi ponad 25% łącznej ceny lub z innego powodu stanowi istotną cechę danej podróży lub danych wakacji. Usług pomocniczych, takich jak ***w szczególności***

czyszczenie dostarczone jako część zakwaterowania, nie należy uważać za samodzielne usługi turystyczne.

ubezpieczenie podrózne, *transfer między dworcem a miejscem zakwaterowania, transport na początku podróży oraz podczas wycieczek*, transport bagażu, posiłki oraz *usługi czyszczenia świadczone* jako część zakwaterowania, nie należy uważać za samodzielne usługi turystyczne.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 18

Tekst proponowany przez Komisję

(18) Należy również sprecyzować, że umowy, na podstawie których przedsiębiorca uprawnia podróżnego do tego, aby po zawarciu umowy dokonał wyboru spośród usług turystycznych różnego rodzaju, tak jak to ma miejsce w przypadku imprezy turystycznej stanowiącej prezent w pakiecie, powinny stanowić imprezy turystyczne. Ponadto za imprezę turystyczną należy uznać połączenie usług turystycznych w sytuacji, w której nazwisko osoby podróżującej ***lub dotyczące jej szczegółowe dane niezbędne dla*** zawarcia transakcji rezerwacji są przekazywane między przedsiębiorcami najpóźniej ***w momencie potwierdzenia rezerwacji pierwszej usługi. Szczegółowe dane niezbędne do zawarcia transakcji rezerwacji to szczegóły dotyczące karty kredytowej lub inne informacje niezbędne dla uzyskania płatności.*** Z drugiej strony, samo przekazanie szczegółowych danych takich jak miejsce docelowe podróży lub okres, w którym odbywa się podróż, nie powinny być do tego celu wystarczające.

Poprawka

(18) Należy również sprecyzować, że umowy, na podstawie których przedsiębiorca uprawnia podróżnego do tego, aby po zawarciu umowy dokonał wyboru spośród usług turystycznych różnego rodzaju, tak jak to ma miejsce w przypadku imprezy turystycznej stanowiącej prezent w pakiecie, powinny stanowić imprezy turystyczne. Ponadto za imprezę turystyczną należy uznać połączenie usług turystycznych w sytuacji, w której nazwisko osoby podróżującej ***i inne dane osobowe, takie jak dane kontaktowe, dane dotyczące karty kredytowej lub paszportu, które są niezbędne do*** zawarcia transakcji rezerwacji, są przekazywane między przedsiębiorcami najpóźniej ***24 godziny po potwierdzeniu*** rezerwacji pierwszej usługi. Z drugiej strony, samo przekazanie szczegółowych danych takich jak miejsce docelowe podróży lub okres, w którym odbywa się podróż, nie powinny być do tego celu wystarczające. ***Ponadto za imprezę turystyczną należy uznać rejsy wycieczkowe oraz wielodniowe podróże pociągiem z noclegami, ponieważ łączą w sobie transport, zakwaterowanie i wyżywienie.***

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję

(19) Ponieważ potrzeba zapewnienia podróznym ochrony w przypadku krótkich podróży jest mniejsza, a także w celu uniknięcia niepotrzebnego obciążania przedsiębiorców, z zakresu dyrektywy powinny zostać wyłączone podróże trwające krócej niż 24 godziny, które nie obejmują zakwaterowania, ***jak również imprezy turystyczne organizowane okazjonalnie.***

Poprawka

(19) Ponieważ potrzeba zapewnienia podróznym ochrony w przypadku krótkich podróży jest mniejsza, a także w celu uniknięcia niepotrzebnego obciążania przedsiębiorców, z zakresu dyrektywy powinny zostać wyłączone podróże trwające krócej niż 24 godziny, które nie obejmują zakwaterowania. ***Z zakresu niniejszej dyrektywy powinny również zostać wyłączone imprezy turystyczne i powiązane usługi turystyczne oferowane okazjonalnie lub organizowane przez osoby fizyczne lub prawne, takie jak organizacje nienastawione na zysk, w tym organizacje charytatywne, kluby piłkarskie i szkoły, jeżeli ze sprzedaży takich imprez lub ułatwienia takich powiązanych usług turystycznych nie czerpie się żadnych bezpośrednich lub pośrednich korzyści finansowych.***

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 19 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(19a) Państwa członkowskie powinny zgodnie z prawem Unii zachować swoje kompetencje w zakresie stosowania przepisów niniejszej dyrektywy do dziedzin nieobjętych jej zakresem. Państwa członkowskie mogą zatem utrzymać w mocy lub wprowadzić przepisy krajowe odpowiadające wszystkim lub niektórym przepisom niniejszej dyrektywy w odniesieniu do umów nieobjętych zakresem jej stosowania. Na przykład państwa członkowskie mogą stosować

przepisy niniejszej dyrektywy do imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych oferowanych okazjonalnie lub organizowanych przez osoby fizyczne lub prawne, jeżeli ze sprzedaży takich imprez lub ułatwienia takich powiązanych usług turystycznych nie czerpie się żadnych bezpośrednich lub pośrednich korzyści finansowych, a także do imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych trwających krócej niż 24 godziny i nieobejmujących zakwaterowania.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 20 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(20a) Dyrektywa 90/314/EWG dała państwom członkowskim swobodę określenia, czy sprzedawca detaliczny, organizator czy też zarówno sprzedawca detaliczny, jak i organizator powinni być odpowiedzialni za właściwą realizację imprezy turystycznej. Taka elastyczność doprowadziła w niektórych państwach członkowskich do niejasności co do tego, czy przedsiębiorcy zaangażowani w imprezę turystyczną ponoszą odpowiedzialność za realizację odnośnych usług, w szczególności w przypadku procesu rezerwacji online. W niniejszej dyrektywie należy zatem sprecyzować, że organizatorzy są odpowiedzialni za realizację usług turystycznych objętych umową, chyba że prawo krajowe również wyraźnie przewiduje możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności organizatora lub sprzedawcę detalicznego.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 21

Tekst proponowany przez Komisję

(21) Jeżeli chodzi o imprezy turystyczne, sprzedawcy detaliczni powinni wraz z organizatorem ponosić odpowiedzialność za udzielenie informacji przed zawarciem umowy. Jednocześnie powinno być jasne, że ponoszą **oni** odpowiedzialność za błędy w rezerwacji. Dla ułatwienia komunikacji, w szczególności w sprawach transgranicznych, podróżni powinni mieć możliwość skontaktowania się z organizatorem również za pośrednictwem sprzedawcy detalicznego, z pomocą którego zakupili imprezę turystyczną.

Poprawka

(21) Jeżeli chodzi o imprezy turystyczne, sprzedawcy detaliczni powinni wraz z organizatorem ponosić odpowiedzialność za udzielenie informacji przed zawarciem umowy. Jednocześnie powinno być jasne, że **sprzedawcy detaliczni** ponoszą odpowiedzialność za błędy w rezerwacji, **jeśli popełniają błędy w procesie rezerwacji**. Dla ułatwienia komunikacji, w szczególności w sprawach transgranicznych, podróżni powinni mieć możliwość skontaktowania się z organizatorem również za pośrednictwem sprzedawcy detalicznego, z pomocą którego zakupili imprezę turystyczną.

Uzasadnienie

Ujednolicenie ze sformułowaniem motywu 37.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 23

Tekst proponowany przez Komisję

(23) Zasadnicze informacje przedstawiane w reklamach, na stronach internetowych organizatora lub w broszurach jako część informacji udzielanych przed zawarciem umowy, dotyczące na przykład głównych właściwości usługi turystycznej lub cen, powinny być wiążące, chyba że organizator zastrzega sobie prawo do wprowadzenia zmian do tych elementów i o ile takie zmiany są w sposób jasny i widoczny przekazane do wiadomości podróżującego przed zawarciem umowy. **Jednakże biorąc pod uwagę nowe**

Poprawka

(23) Zasadnicze informacje przedstawiane w reklamach, na stronach internetowych organizatora lub w broszurach jako część informacji udzielanych przed zawarciem umowy, dotyczące na przykład głównych właściwości usługi turystycznej lub cen, powinny być wiążące, chyba że organizator zastrzega sobie prawo do wprowadzenia zmian do tych elementów i o ile takie zmiany są w sposób jasny i widoczny przekazane do wiadomości podróżującego przed zawarciem umowy.

technologie komunikacyjne, nie ma dalszej potrzeby definiowania szczegółowych zasad w broszurach, przy czym stosowne jest zapewnienie, aby w pewnych okolicznościach zmiany mające wpływ na wykonanie umowy były przekazywane między stronami na trwałym nośniku dostępnym do wglądu w przyszłości. Zawsze powinno być możliwe wprowadzenie zmian do tych informacji w przypadku, gdy obie strony umowy wyraźnie się co do tego zgadzają.

Poprawka 20

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 23 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(23a) Jednakże biorąc pod uwagę nowe technologie komunikacyjne, które mogą pomóc w zapewnieniu podróżnym dostępu do aktualnych informacji w momencie dokonywania rezerwacji, oraz nasilającą się tendencję do rezerwowania imprez turystycznych online, nie ma już potrzeby definiowania szczegółowych zasad wymagających drukowanych broszur.

Uzasadnienie

Operatorzy i linie lotnicze często „kuszą” klientów korzystnymi godzinami lotów, a potem, przede wszystkim w przypadku imprez turystycznych, tuż przed wylotem zmieniają je na tańsze godziny w środku nocy. W celu poprawy jakości usług tacy operatorzy i linie lotnicze powinni być zobowiązani do trzymania się uzgodnionych godzin lotów i z odpowiednim wyprzedzeniem o nich informować, tak aby podróżni mogli się do nich dostosować i zarezerwować podróż w takim terminie, w którym rzeczywiście się ona odbędzie.

Poprawka 21

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 23 b (nowy)**

(23b) Godziny lotów powinny stanowić niezmienną część umowy i jedną z głównych właściwości usługi turystycznej. Nie powinny one znacząco różnić się od godzin podanych podróznym w informacji udzielonej przed zawarciem umowy.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 26

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(26) Ponieważ imprezy turystyczne są często nabywane na długo przed ich realizacją, mogą wystąpić nieprzewidziane zdarzenia. W związku z tym podróznym powinien, na określonych warunkach, mieć prawo do przekazania imprezy turystycznej innemu podróznemu. W takich sytuacjach organizator powinien mieć możliwość odzyskania swoich nakładów, np. jeśli podwykonawca żąda opłat za zmianę nazwiska podróznego lub za unieważnienie biletu na środek transportu i wystawienie nowego. Podróżni powinni również mieć możliwość rozwiązania umowy w każdym momencie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej w zamian za zapłatę odpowiedniej rekompensaty, jak również prawo do rozwiązania umowy bez zapłaty rekompensaty, o ile na imprezę turystyczną w istotnym zakresie wpłynęły nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności, takie jak wojna lub klęska żywiołowa. Uznaje się, że nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności występują zwłaszcza wtedy, gdy wiarygodne i podane do publicznej wiadomości informacje, takie jak zalecenia wydawane przez władze państw członkowskich, odradzają podróżowanie do miejsca przeznaczenia.

(26) Ponieważ imprezy turystyczne są często nabywane na długo przed ich realizacją, mogą wystąpić nieprzewidziane zdarzenia. W związku z tym podróznym powinien, na określonych warunkach, mieć prawo do przekazania imprezy turystycznej innemu podróznemu. W takich sytuacjach organizator powinien mieć możliwość odzyskania swoich nakładów, np. jeśli podwykonawca żąda opłat za zmianę nazwiska podróznego lub za unieważnienie biletu na środek transportu i wystawienie nowego. Podróżni powinni również mieć możliwość rozwiązania umowy w każdym momencie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej w zamian za zapłatę odpowiedniej rekompensaty, jak również prawo do rozwiązania umowy bez zapłaty rekompensaty, o ile na imprezę turystyczną w istotnym zakresie wpłynęły nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności, takie jak wojna, ***w tym akty terroryzmu***, lub klęska żywiołowa, ***w tym trąby powietrzne i trzęsienia ziemi, albo zagrażająca bezpieczeństwu podróznym niestabilność polityczna, jeżeli wydarzenia te nastąpiły po zawarciu umowy podróжной***. Uznaje się, że nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności występują zwłaszcza wtedy, gdy wiarygodne i podane do publicznej

wiadomości informację, takie jak zalecenia wydawane przez władze państw członkowskich, odradzają podróżowanie do miejsca przeznaczenia.

Uzasadnienie

Jeśli podróżny w chwili zawierania umowy wiedział o tego rodzaju zdarzeniach, prawo do bezpłatnego rozwiązania umowy przeczyłoby zasadzie proporcjonalności.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 27

Tekst proponowany przez Komisję

(27) W szczególnych okolicznościach prawo do rozwiązania umowy przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez zapłaty rekompensaty powinien mieć również organizator, na przykład jeśli nie osiągnięto minimalnej liczby uczestników, a możliwość taka została zastrzeżona w umowie.

Poprawka

(27) W szczególnych okolicznościach prawo do rozwiązania umowy przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez zapłaty rekompensaty powinien mieć również organizator, na przykład jeśli nie osiągnięto minimalnej liczby uczestników, a możliwość taka została zastrzeżona w umowie. ***W takiej sytuacji organizator powinien w odpowiedni sposób poinformować podróżnych, na których ta klauzula umowy może mieć wpływ.***

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 28

Tekst proponowany przez Komisję

(28) W niektórych przypadkach organizatorzy powinni mieć możliwość wprowadzania jednostronnych zmian w umowie o imprezę turystyczną. Podróżni powinni mieć jednak prawo do rozwiązania umowy, jeżeli proponowane zmiany w znaczny sposób zmieniają którąkolwiek z istotnych właściwości usługi turystycznej. Podwyżki cen powinny być możliwe jedynie wówczas, gdy nastąpiła zmiana

Poprawka

(28) W niektórych przypadkach organizatorzy powinni mieć możliwość wprowadzania jednostronnych zmian w umowie o imprezę turystyczną. Podróżni powinni mieć jednak prawo do rozwiązania umowy, jeżeli proponowane zmiany w znaczny sposób zmieniają którąkolwiek z istotnych właściwości usługi turystycznej. Podwyżki cen powinny być możliwe jedynie wówczas, gdy nastąpiła zmiana

kosztów paliwa niezbędnego do przewozu pasażerów, podatków lub opłat nakładanych przez osobę trzecią, która nie jest bezpośrednio zaangażowana w realizację usług turystycznych wchodzących w skład imprezy turystycznej, bądź kursów walutowych mających odniesienie do imprezy turystycznej, oraz jeśli w umowie wyraźnie zastrzeżono korektę cen, zarówno w górę, jak i w dół. **Wzrost cen należy ograniczyć do 10 % ceny imprezy turystycznej.**

kosztów paliwa niezbędnego do przewozu pasażerów, podatków lub opłat nakładanych przez osobę trzecią, która nie jest bezpośrednio zaangażowana w realizację usług turystycznych wchodzących w skład imprezy turystycznej, bądź kursów walutowych mających odniesienie do imprezy turystycznej, oraz jeśli w umowie wyraźnie zastrzeżono korektę cen, zarówno w górę, jak i w dół. **W przypadku gdy cena imprezy turystycznej wzrasta o ponad 8% w stosunku do ceny pierwotnej, podróżni powinni mieć prawo do odstąpienia od umowy bez konieczności zapłaty rekompensaty lub do przyjęcia alternatywnej oferty na równorzędną imprezę turystyczną zaproponowanej przez organizatora.**

Uzasadnienie

Dotychczasowa regulacja uniemożliwiałaby podniesienie cen o ponad 8 % nawet w uzasadnionych przypadkach.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 28 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(28a) Wzrost ceny należy zawsze uzasadnić na piśmie. Jeśli cena zostaje podwyższona o więcej niż 8%, podróżnemu należy zaoferować na piśmie możliwość odstąpienia od umowy lub przyjęcia alternatywnej oferty na imprezę turystyczną w cenie pierwotnej rezerwacji. Jeśli podróżny nie skorzysta z tej możliwości, uznaje się, że akceptuje on imprezę turystyczną po wyższej cenie. Ciężar dowodu w odniesieniu do dostarczenia odpowiedniego pisma powinien spoczywać na organizatorze podróży.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję

(30) W celu zapewnienia spójności właściwe jest dostosowanie przepisów niniejszej dyrektywy do konwencji międzynarodowych obejmujących usługi turystyczne, a także do przepisów Unii regulujących prawa pasażerów. Jeżeli organizator jest odpowiedzialny za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług objętych umową o imprezę turystyczną, powinien być on uprawniony do powołania się na ograniczenie odpowiedzialności usługodawców zapewnione w takich konwencjach międzynarodowych jak Konwencja montrealaska z 1999 r. o ujednoczeniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, Konwencja z 1980 r. o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF)¹⁹ i Konwencja ateńska z 1974 r. w sprawie przewozu morzem pasażerów i ich bagażu²⁰. W przypadku, gdy z uwagi na nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności niemożliwe jest zapewnienie powrotu podróżnego do miejsca rozpoczęcia podróży, należy dostosować obowiązek organizatora do poniesienia kosztów przedłużonego pobytu podróżnego w miejscu przeznaczenia do wniosku Komisji²¹, którego celem jest zmiana rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów²².

Poprawka

(30) W celu zapewnienia spójności właściwe jest dostosowanie przepisów niniejszej dyrektywy do konwencji międzynarodowych obejmujących usługi turystyczne, a także do przepisów Unii regulujących prawa pasażerów, **przy czym w stosownych przypadkach prawa pasażerów powinny być nadrzędne**. Jeżeli organizator jest odpowiedzialny za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług objętych umową o imprezę turystyczną, powinien być on uprawniony do powołania się na ograniczenie odpowiedzialności usługodawców zapewnione w takich konwencjach międzynarodowych jak Konwencja montrealaska z 1999 r. o ujednoczeniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego¹⁸, Konwencja z 1980 r. o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF)¹⁹ i Konwencja ateńska z 1974 r. w sprawie przewozu morzem pasażerów i ich bagażu²⁰. W przypadku, gdy z uwagi na nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności niemożliwe jest zapewnienie powrotu podróżnego do miejsca rozpoczęcia podróży, należy dostosować obowiązek organizatora do poniesienia kosztów przedłużonego pobytu podróżnego w miejscu przeznaczenia do wniosku Komisji²¹, którego celem jest zmiana rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów²².

¹⁸ 2001/539/WE: Decyzja Rady z dnia 5 kwietnia 2001 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji w sprawie ujednoczenia niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego (Konwencja montrealaska) (Dz.U. L 194 z 18.7.2001, s. 38).

¹⁹ 2013/103/UE: Decyzja Rady z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie podpisania i zawarcia Umowy między Unią Europejską a Międzypaństwową Organizacją Międzynarodowych Przewozów Kolejami w sprawie przystąpienia Unii Europejskiej do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF) (Dz.U. L 51 z 23.2.2013, s. 1).

²⁰ 2012/22/UE: decyzja Rady z dnia 12 grudnia 2011 r. dotycząca przystąpienia Unii Europejskiej do Protokołu z 2002 r. do Konwencji ateńskiej z 1974 r. w sprawie przewozu morzem pasażerów i ich bagażu z wyjątkiem jego artykułów 10 i 11 (Dz.U. L 8 z 12.1.2012, s. 1):

²¹ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 261/2004 ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów oraz rozporządzenie (WE) nr 2027/97 w sprawie odpowiedzialności przewoźnika lotniczego z tytułu przewozu pasażerów i ich bagażu drogą powietrzną — COM/2013/130 final.

²² Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 1.

¹⁸ 2001/539/WE: Decyzja Rady z dnia 5 kwietnia 2001 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji w sprawie ujednoczenia niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego (Konwencja montrealaska) (Dz.U. L 194 z 18.7.2001, s. 38).

¹⁹ 2013/103/UE: Decyzja Rady z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie podpisania i zawarcia Umowy między Unią Europejską a Międzypaństwową Organizacją Międzynarodowych Przewozów Kolejami w sprawie przystąpienia Unii Europejskiej do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF) (Dz.U. L 51 z 23.2.2013, s. 1).

²⁰ 2012/22/UE: Decyzja Rady z dnia 12 grudnia 2011 r. dotycząca przystąpienia Unii Europejskiej do Protokołu z 2002 r. do Konwencji ateńskiej z 1974 r. w sprawie przewozu morzem pasażerów i ich bagażu z wyjątkiem jego artykułów 10 i 11 (Dz.U. L 8 z 12.1.2012, s. 1):

²¹ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 261/2004 ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów oraz rozporządzenie (WE) nr 2027/97 w sprawie odpowiedzialności przewoźnika lotniczego z tytułu przewozu pasażerów i ich bagażu drogą powietrzną — COM(2013) 130 final.

²² Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 1.

Uzasadnienie

Stosowanie przepisów UE regulujących prawa pasażerów powinno mieć pierwszeństwo nad dyrektywą w sprawie imprez turystycznych, jeśli zachodzi nakładanie się określonych przepisów dotyczących praw pasażerów podróżujących różnymi rodzajami transportu.

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 31

Tekst proponowany przez Komisję

(31) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać praw podróżnych do zgłaszania roszczeń zarówno na podstawie niniejszej dyrektywy jak i na podstawie innego odpowiedniego prawodawstwa Unii, tak aby podróżni w dalszym ciągu mieli możliwość zgłaszania roszczeń wobec organizatora, przewoźnika lub jakiegokolwiek innej strony odpowiedzialnej, lub – w stosownym przypadku – wobec kilku stron. Należy wyjaśnić, że osoby te nie mogą kumulować praw w oparciu o różne podstawy prawne, o ile prawa te zabezpieczają ten sam interes lub mają ten sam cel. Odpowiedzialność organizatora pozostaje bez uszczerbku dla prawa do dochodzenia odszkodowania od osób trzecich, w tym od usługodawców.

Poprawka

(31) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać praw podróżnych do zgłaszania roszczeń zarówno na podstawie niniejszej dyrektywy, jak i na podstawie innego odpowiedniego prawodawstwa Unii, tak aby podróżni w dalszym ciągu mieli możliwość zgłaszania roszczeń wobec organizatora, przewoźnika lub jakiegokolwiek innej strony odpowiedzialnej, lub – w stosownym przypadku – wobec kilku stron. Należy wyjaśnić, że osoby te nie mogą kumulować praw w oparciu o różne podstawy prawne, o ile prawa te zabezpieczają ten sam interes lub mają ten sam cel. ***Jednakże konieczność zapewnienia, aby podróżni terminowo otrzymali odpowiednią rekompensatę w przypadkach, gdy umowa nie zostanie w pełni wykonana przez jedną ze stron, nie powinna nakładać nieuzasadnionych i nieproporcjonalnych obciążeń na organizatorów i sprzedawców detalicznych. Oprócz spoczywającego na nich obowiązku naprawienia braku zgodności lub wypłaty rekompensaty podróżnym organizatorzy i sprzedawcy detaliczni powinni mieć również prawo do dochodzenia odszkodowania od jakiegokolwiek strony trzeciej, która przyczyniła się do zdarzenia powodującego konieczność wypłaty rekompensaty lub powstania innych zobowiązań. Dlatego też odpowiedzialność organizatora i sprzedawcy detalicznego pozostaje bez uszczerbku dla tego prawa do dochodzenia odszkodowania od osób trzecich, w tym od usługodawców.***

Uzasadnienie

W tym kontekście zob. zmiany i uzasadnienie do art. 20.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 32

Tekst proponowany przez Komisję

(32) Jeżeli podróżny ma podczas podróży lub wakacji kłopoty, organizator powinien być zobowiązany do udzielenia mu **natychmiastowej** pomocy. Taka pomoc powinna przewidywać głównie udzielenie, w stosownych przypadkach, informacji dotyczących kwestii takich jak: służba zdrowia, władze lokalne oraz pomoc konsularna, jak również praktycznej pomocy, na przykład w odniesieniu do komunikacji na odległość oraz alternatywnych usług podróżnych.

Poprawka

(32) Jeżeli podróżny ma podczas podróży lub wakacji kłopoty, organizator powinien być zobowiązany do udzielenia mu **bez zbędnej zwłoki odpowiedniej** pomocy. Taka pomoc powinna przewidywać głównie udzielenie, w stosownych przypadkach, informacji dotyczących kwestii takich jak: służba zdrowia, władze lokalne oraz pomoc konsularna, jak również praktycznej pomocy, na przykład w odniesieniu do komunikacji na odległość oraz **nabycia** alternatywnych usług podróżnych.

Uzasadnienie

Musi być jasne, że organizator podróży nie ma np. obowiązku przejmowania kosztów podróznego związanych z zakupem alternatywnych usług podróżnych. To, czy podróżny ma czy nie ma kłopotów, nie leży w zakresie odpowiedzialności organizatora podróży.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 34

Tekst proponowany przez Komisję

(34) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby podróżni nabywający imprezę turystyczną lub **aranżowane** usługi turystyczne posiadali pełną ochronę na wypadek niewypłacalności organizatora, sprzedawcy detalicznego, który ułatwił zamówienie **aranżowanych** usług turystycznych, czy też **któregokolwiek z dostawców usług**. Państwa członkowskie, w których siedzibę mają organizatorzy imprez turystycznych i

Poprawka

(34) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby podróżni nabywający imprezę turystyczną lub **powiązane** usługi turystyczne posiadali pełną ochronę na wypadek niewypłacalności organizatora, sprzedawcy detalicznego, który ułatwił zamówienie **powiązanych** usług turystycznych, czy też **przedsiębiorcy zaangażowanego w takie powiązane usługi turystyczne**. Państwa członkowskie powinny zadbać o to, aby przedsiębiorcy

sprzedawcy detaliczni ułatwiający zamawianie aranżowanych usług turystycznych powinny zadbać o to, aby przedsiębiorcy oferujący takie połączenia usług turystycznych zapewniali gwarancję zwrotu wszystkich płatności dokonanych przez podróżnych oraz ich przewozu do kraju w przypadku niewypłacalności. Zachowując swobodę decyzji co do sposobu udzielania ochrony na wypadek niewypłacalności, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich **krajowe** systemy ochrony na wypadek niewypłacalności były skuteczne i aby były w stanie zapewnić wszystkim podróżnym, którzy ucierpieli w wyniku niewypłacalności, szybki powrót do kraju, jak również zwrot poniesionych przez nich kosztów. Wymagana ochrona na wypadek niewypłacalności powinna uwzględniać rzeczywiste ryzyko finansowe związane z działalnością organizatora, odnośnych sprzedawców detalicznych lub **usługodawców**, w tym rodzaj połączenia sprzedawanych przez nich usług turystycznych, przewidywalne wahania sezonowe oraz zakres płatności zaliczkowych i sposób ich zabezpieczania. Jak stanowi dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z **dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym**²⁵, w przypadkach gdy ochrona na wypadek niewypłacalności może zostać zapewniona w formie gwarancji lub polisy ubezpieczeniowej, takie zabezpieczenie nie może ograniczać się do zaświadczeń wydanych przez podmioty finansowe mające siedzibę w danym państwie członkowskim.

oferujący takie połączenia usług turystycznych zapewniali gwarancję zwrotu wszystkich płatności dokonanych przez podróżnych oraz ich przewozu do kraju w przypadku niewypłacalności. Zachowując swobodę decyzji co do sposobu udzielania ochrony na wypadek niewypłacalności, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich systemy ochrony na wypadek niewypłacalności były skuteczne i aby były w stanie zapewnić wszystkim podróżnym, którzy ucierpieli w wyniku niewypłacalności, szybki powrót do kraju, jak również **natychmiastowy** zwrot poniesionych przez nich kosztów. **W przypadku gdyby podróżny wolał dokończyć swoją imprezę turystyczną lub powiązaną usługę turystyczną zamiast otrzymać pełny zwrot kosztów, ochrona na wypadek niewypłacalności może, w stosownych przypadkach, przewidywać wypełnienie istniejących umów w celu kontynuacji imprezy turystycznej lub powiązanej usługi turystycznej bez ponoszenia dodatkowych kosztów przez podróżnego.** Wymagana ochrona na wypadek niewypłacalności powinna uwzględniać rzeczywiste ryzyko finansowe związane z działalnością organizatora, odnośnych sprzedawców detalicznych lub **przedsiębiorstw zaangażowanych w powiązane usługi turystyczne**, w tym rodzaj połączenia sprzedawanych przez nich usług turystycznych, przewidywalne wahania sezonowe oraz zakres płatności zaliczkowych i sposób ich zabezpieczania. Jak stanowi dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁵, w przypadkach gdy ochrona na wypadek niewypłacalności może zostać zapewniona w formie gwarancji lub polisy ubezpieczeniowej, takie zabezpieczenie nie może ograniczać się do zaświadczeń wydanych przez podmioty finansowe mające siedzibę w danym państwie członkowskim.

²⁵ Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36.

²⁵ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/123/WE z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym* (Dz.U. L 376 z 06-12-27, s. 36).

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 40

Tekst proponowany przez Komisję

(40) Przyjęcie niniejszej dyrektywy wiąże się z koniecznością dostosowania niektórych aktów regulujących kwestię ochrony konsumentów. Biorąc pod uwagę, że dyrektywy 2011/83/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z **dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów**²⁶ w *swoim* obecnym kształcie nie stosuje się do umów objętych zakresem dyrektywy 90/314/EWG, konieczna jest zmiana dyrektywy 2011/83/UE w celu zapewnienia jej zastosowania **w odniesieniu do aranżowanych** usług turystycznych oraz stosowania niektórych praw konsumentów ustanowionych w tej dyrektywie również w odniesieniu do imprez turystycznych.

²⁶ Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64.

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1

Poprawka

(40) Przyjęcie niniejszej dyrektywy wiąże się z koniecznością dostosowania niektórych aktów regulujących kwestię ochrony konsumentów. Biorąc pod uwagę, że dyrektywy 2011/83/UE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁶ w *jej* obecnym kształcie nie stosuje się do umów objętych zakresem dyrektywy 90/314/EWG, konieczna jest zmiana dyrektywy 2011/83/UE w celu zapewnienia jej **dalszego** zastosowania **do poszczególnych usług stanowiących część powiązanych** usług turystycznych, **o ile te poszczególne usługi nie są wyłączone z zakresu stosowania dyrektywy 2011/83/UE z innego powodu**, oraz stosowania niektórych praw konsumentów ustanowionych w tej dyrektywie również w odniesieniu do imprez turystycznych.

²⁶ *Dyrektywa 26/2011/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 października 2005 r. w sprawie reasekuracji* (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).

Tekst proponowany przez Komisję

*Niniejsza dyrektywa ma na celu przyczynienie się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumentów **poprzez zbliżenie do siebie niektórych aspektów** przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do umów o imprezę turystyczną i **aranżowanych usług turystycznych**, zawieranych między podróżnymi a przedsiębiorcami.*

Poprawka

*Celem niniejszej dyrektywy jest przyczynienie się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i osiągnięcia wysokiego **i możliwie jednolitego** poziomu ochrony konsumentów **odnośnie do** przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do umów o imprezę turystyczną i **powiązane usługi turystyczne** zawieranych między podróżnymi a przedsiębiorcami.*

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 1a

Poziom harmonizacji

O ile niniejsza dyrektywa nie stanowi inaczej, państwa członkowskie nie mogą utrzymywać w mocy ani wprowadzać do prawa krajowego przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione w niniejszej dyrektywie, w tym przepisów mniej lub bardziej rygorystycznych, które zapewniałyby inny poziom ochrony konsumenta.

Uzasadnienie

Treść tego artykułu jest identyczna z treścią art. 4 dyrektywy o prawach konsumenta z 2011 r. Artykuł został przyjęty dla większej spójności i ma na celu jasne sprecyzowanie poziomu harmonizacji, który we wniosku Komisji nie był jednoznacznie sformułowany.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera a a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

aa) imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych oferowanych okazjonalnie lub organizowanych przez osoby fizyczne lub prawne, jeżeli ze sprzedaży takich imprez lub ułatwienia takich powiązanych usług turystycznych nie czerpie się żadnych bezpośrednich lub pośrednich korzyści finansowych i jeżeli właściwy przedsiębiorca należycie poinformował podróżnego, że niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do takich imprez turystycznych lub powiązanych usług turystycznych;

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) dodatkowych umów obejmujących usługi finansowe;

b) dodatkowych umów obejmujących usługi turystyczne świadczone jako usługi dodatkowe do imprezy turystycznej i zarezerwowane bez udziału organizatora lub dodatkowych umów obejmujących usługi finansowe;

Uzasadnienie

Narażanie sprzedawcy detalicznego na ryzyko, że również on znajdzie się w roli organizatora podróży lub będzie uznawany za dostawcę odnośnych usług turystycznych, jeśli jego rola polega na wykonywaniu usługi dodatkowej w stosunku do imprezy turystycznej, na przykład na wydaniu biletu na pociąg na lotnisko, urągałoby zasadzie proporcjonalności. W takim przypadku sprzedawcy detaliczni musieliby odpowiadać nie tylko za usługę dodatkowo u nich zamówioną, lecz także za całą imprezę turystyczną, i to w sytuacji, gdy odpowiada już za nią organizator.

Poprawka 35

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) imprez turystycznych i **aranżowanych** usług turystycznych nabywanych na podstawie umowy ramowej między **pracodawcą podróznego** a przedsiębiorcą **specjalizującym się w organizowaniu podróży służbowych**;

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

d) imprez turystycznych, w przypadku których nie więcej niż jedna usługa turystyczna, o której mowa w art. 3 ust. 1 lit. a), b) i c), jest połączona z usługą turystyczną, o której mowa w art. 3 ust. 1) lit. d), jeżeli usługa **ta** nie stanowi znaczącej części imprezy turystycznej; lub

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera e a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) imprez turystycznych i **powiązanych** usług turystycznych nabywanych na podstawie umowy ramowej **na podróże służbowe między firmą, w imieniu której podróżny odbywa podróż**, a przedsiębiorcą;

Poprawka

d) imprez turystycznych, w przypadku których nie więcej niż jedna usługa turystyczna, o której mowa w art. 3 pkt 1 lit. a), b) i c), jest połączona z usługą turystyczną, o której mowa w art. 3 pkt 1 lit. d), jeżeli **ta ostatnia** usługa nie stanowi znaczącej części imprezy turystycznej **lub ewidentnie nie jest powodem podróży, lub usługa pomocnicza wyraźnie nie jest oferowana jako główny element wycieczki**; lub

Poprawka

ea) przewozów pasażerów autobusem, koleją, drogą morską lub powietrzną, obejmujących zakwaterowanie, o ile transport jest wyraźnie dominującym elementem i taki przewóz nie jest połączony z inną usługą turystyczną, o której mowa w art. 3 pkt 1 lit. b), c) lub d).

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) zakwaterowanie do celów *innych niż pobytowe*,

Poprawka

b) zakwaterowanie do celów *pobytowych, pod warunkiem że takie zakwaterowanie wyraźnie służy celom turystycznym*,

Poprawka 39

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) wynajem samochodów lub

Poprawka

c) wynajem samochodów *lub innych pojazdów albo innych środków transportu*,
lub

Poprawka 40

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 1 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

d) jakąkolwiek inną usługę turystyczną niebędącą usługą pomocniczą w stosunku do przewozu pasażerów, zakwaterowania lub wynajmu samochodów;

Poprawka

d) jakąkolwiek inną usługę turystyczną niebędącą usługą pomocniczą w stosunku do przewozu pasażerów, zakwaterowania lub wynajmu samochodów *lub innych pojazdów albo innych środków transportu*;

Uzasadnienie

Jeżeli definicja obejmowałaby jedynie wynajem samochodów, mogłaby stać się źródłem problemów, ponieważ nie uwzględniałaby innych rodzajów transportu, które umożliwiają konsumentowi wynajem innych pojazdów (na przykład łodzi lub roweru).

Poprawka 41

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 2 – litera b – podpunkt i

Tekst proponowany przez Komisję

i) nabyte w jednym punkcie sprzedaży w ramach tego samego procesu rezerwacji,

Poprawka

i) nabyte w jednym punkcie sprzedaży w ramach tego samego procesu rezerwacji **i podróży dokonał wyboru wszystkich tych usług, zanim wyraził zgodę na zapłatę, lub**

Poprawka 42

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 2 – litera b – podpunkt ii

Tekst proponowany przez Komisję

ii) oferowane po cenie obejmującej wszystkie usługi lub cenie całkowitej, lub gdy taką ceną obciążany jest nabywca,

Poprawka

ii) oferowane po cenie obejmującej wszystkie usługi lub cenie całkowitej, lub gdy taką ceną obciążany jest nabywca, **lub**

Poprawka 43

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 2 – litera b – podpunkt iii

Tekst proponowany przez Komisję

iii) reklamowane lub sprzedawane pod pojęciem „ imprezy turystycznej” lub podobnym,

Poprawka

iii) reklamowane lub sprzedawane pod pojęciem „ imprezy turystycznej” lub podobnym, **lub**

Poprawka 44

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 2 – litera b – podpunkt v

Tekst proponowany przez Komisję

v) zakupione od oddzielnych przedsiębiorców za pośrednictwem powiązanych internetowych procesów rezerwacji, w przypadku których nazwisko

Poprawka

v) zakupione od oddzielnych przedsiębiorców za pośrednictwem powiązanych internetowych procesów rezerwacji, w przypadku których nazwisko

podróżnego **lub szczegółowe** dane niezbędne do zawarcia transakcji rezerwacji są przekazywane między przedsiębiorcami najpóźniej **w momencie potwierdzenia** rezerwacji pierwszej usługi;

podróżnego **i inne** dane **osobowe, takie jak dane kontaktowe, dane dotyczące karty kredytowej lub paszportu, które są** niezbędne do zawarcia transakcji rezerwacji, są przekazywane między przedsiębiorcami najpóźniej **24 godziny po potwierdzeniu** rezerwacji pierwszej usługi.

Poprawka 45

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 5 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

(5) „**aranżowane** usługi turystyczne” oznaczają połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby tej samej podróży lub tych samych wakacji, niestanowiących imprezy turystycznej, prowadzących do zawarcia odrębnych umów z poszczególnymi dostawcami usług podróży, o ile połączenie to sprzedawca detaliczny ułatwia:

Poprawka

(5) „**powiązane** usługi turystyczne” oznaczają połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby tej samej podróży lub tych samych wakacji, niestanowiących imprezy turystycznej, prowadzących do zawarcia odrębnych umów z poszczególnymi dostawcami usług podróży, o ile połączenie to **jeden ze współdostawców usług lub** sprzedawca detaliczny ułatwia:

(Niniejsza poprawka polegająca na zmianie wyrazu „aranżowane” na „powiązane” dotyczy całego tekstu. Jej przyjęcie wiąże się z koniecznością wprowadzenia zmian w całym dokumencie).

Uzasadnienie

Zob. poprawkę 1, jeśli chodzi o zmianę niemieckiego terminu „Bausteinreisen”. Celem drugiej zmiany jest zapobieżenie możliwości wykluczenia z niniejszej definicji usług oferowanych w taki sposób, że to sam usługodawca zapewnia pierwszą usługę, a nie działa wyłącznie jako pośrednik ją aranżujący, po czym ułatwia rezerwację dalszej usługi przez podróżnego za pośrednictwem innego usługodawcy.

Poprawka 46

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 5 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) *na podstawie odrębnych rezerwacji* przy okazji jednej wizyty lub kontaktu z punktem sprzedaży; or

Poprawka

a) *jeżeli podróżny decyduje się i zgadza się zapłacić za każdą usługę turystyczną oddzielnie* przy okazji jednej wizyty lub kontaktu z punktem sprzedaży; or

Poprawka 47

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 5 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) w drodze zamówienia dodatkowych usług turystycznych u innego przedsiębiorcy w ukierunkowany sposób za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online, najpóźniej *w momencie potwierdzenia* rezerwacji pierwszej usługi;

Poprawka

b) w drodze zamówienia dodatkowych usług turystycznych u innego przedsiębiorcy w ukierunkowany sposób za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online, *jeżeli co najmniej nazwisko lub dane kontaktowe podróżnego zostają przekazane innemu przedsiębiorcy i takie dodatkowe usługi nabywane są najpóźniej 24 godziny po potwierdzeniu* rezerwacji pierwszej usługi.

Poprawka 48

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 8

Tekst proponowany przez Komisję

(8) „organizator” oznacza przedsiębiorcę, który łączy i sprzedaje lub oferuje do sprzedaży imprezy turystyczne, bezpośrednio lub za pośrednictwem innego przedsiębiorcy bądź razem z innym przedsiębiorcą; jeżeli którekolwiek z kryteriów, o których mowa w ust. 2 lit. b), spełnia więcej niż jeden przedsiębiorca, wszyscy ci przedsiębiorcy są uznawani za

Poprawka

(8) „organizator” oznacza przedsiębiorcę, który łączy i sprzedaje lub oferuje do sprzedaży imprezy turystyczne, bezpośrednio lub za pośrednictwem innego przedsiębiorcy bądź razem z innym przedsiębiorcą *albo który ułatwia łączenie i nabycie takiej imprezy turystycznej*; jeżeli którekolwiek z kryteriów, o których mowa w ust. 2 lit. b), spełnia więcej niż

organizatorów, chyba że jeden z nich został wyznaczony jako organizator, a podróżny został o tym odpowiednio poinformowany;

jeden przedsiębiorca, wszyscy ci przedsiębiorcy są uznawani za organizatorów, chyba że jeden z nich został wyznaczony jako organizator, a podróżny został o tym odpowiednio poinformowany;

Uzasadnienie

Poprawka ta ma zapewnić uwzględnienie wszystkich modeli sprzedaży i zapobiec powstaniu luk prawnych.

Poprawka 49

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 9 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) sprzedaje lub oferuje do sprzedaży imprezy turystyczne lub

a) sprzedaje lub oferuje do sprzedaży imprezy turystyczne **zestawione przez organizatora**; lub

Uzasadnienie

Sformułowanie to pochodzi ze starszej dyrektywy i powinno zostać zachowane w celu wyraźniejszego rozgraniczenia obu rodzajów podmiotów.

Poprawka 50

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 9 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) ułatwia nabycie usług turystycznych, które stanowią część **aranżowanych** usług turystycznych, poprzez udzielanie podróżnym wsparcia w zawieraniu oddzielnych umów o realizację usług turystycznych z indywidualnymi dostawcami usług;

b) ułatwia nabycie usług turystycznych, które stanowią część **powiązanych** usług turystycznych, poprzez udzielanie podróżnym wsparcia w zawieraniu oddzielnych umów o realizację usług turystycznych z indywidualnymi dostawcami usług, **z których jednym może być sam sprzedawca detaliczny**;

Uzasadnienie

Proponowane sformułowanie jest niejasne w sytuacji, gdy dostawca najpierw we własnym

imieniu sprzedaje jakąś usługę, natomiast później umożliwia konsumentowi zarezerwowanie kolejnych usług innych dostawców. W proponowanej poprawce określa się jednoznacznie, że sprzedawca detaliczny, który sprzedaje własne usługi (np. linia lotnicza), a następnie umożliwia zakup dalszych usług turystycznych innych dostawców, podlega przepisom dyrektywy.

Poprawka 51

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 11

Tekst proponowany przez Komisję

(11) „nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności” oznaczają sytuację poza kontrolą przedsiębiorcy, której konsekwencji nie można było uniknąć, **nawet gdyby podjęto wszelkie racjonalne działania;**

Poprawka

(11) „nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności” oznaczają **nieprzewidywalną** sytuację poza kontrolą przedsiębiorcy, której konsekwencji nie można było uniknąć **mimo zachowania wszelkich zasad należytej staranności;**

Poprawka 52

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 12

Tekst proponowany przez Komisję

(12) „brak zgodności” oznacza brak wykonania usług turystycznych zawartych w imprezie turystycznej **oraz** ich niewłaściwe wykonanie.

Poprawka

(12) „brak zgodności” oznacza brak wykonania usług turystycznych zawartych w imprezie turystycznej **lub** ich niewłaściwe wykonanie.

Poprawka 53

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 12 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(12a) „usługi pomocnicze” oznaczają usługi turystyczne niebędące usługami samodzielnymi, wykonywane w ramach realizacji lub uzupełnienia usługi turystycznej, takie jak w szczególności ubezpieczenie podróży, transfer między

dworcem a miejscem zakwaterowania lub transfer do portu lotniczego wylotu i przewozy w ramach wycieczek, transport bagażu, posiłki oraz usługi czyszczenia świadczone jako część zakwaterowania;

Uzasadnienie

Termin „usługi pomocnicze” należy zdefiniować w tekście aktu ustawodawczego, a nie jedynie w motywie 17.

Poprawka 54

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby zanim podróżny zwiąże się jakąkolwiek umową o imprezę turystyczną lub jakąkolwiek ofertą w tym zakresie, organizator **oraz – w przypadku gdy impreza turystyczna jest sprzedawana za pośrednictwem sprzedawcy detalicznego – sprzedawca detaliczny udostępnił** podróżnemu następujące informacje mające zastosowanie do imprezy turystycznej:

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby zanim podróżny zwiąże się jakąkolwiek umową o imprezę turystyczną lub jakąkolwiek ofertą w tym zakresie, organizator **udostępnił** podróżnemu następujące informacje mające zastosowanie do imprezy turystycznej:

Uzasadnienie

Organizator jest zobowiązany do udostępnienia informacji, a sprzedawca detaliczny może co najwyżej być zobowiązany do dalszego ich przekazania. Może on ponosić odpowiedzialność tylko wtedy, jeśli popełni błąd przy przekazywaniu informacji. Zob. poprawkę stanowiącą nowy art. 4 ust. 1a oraz poprawkę do art. 19. Gdyby oba te podmioty były zobowiązane do udostępniania informacji, nie byłoby wiadomo, kto ponosi odpowiedzialność, jeśli przez pomyłkę podano by rozbieżne informacje.

Poprawka 55

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a – podpunkt i

Tekst proponowany przez Komisję

i) miejsce(-a) docelowe podróży, trasa i czas pobytu, wraz z datami;

Poprawka

i) miejsce(-a) docelowe podróży, trasa i czas pobytu, wraz z datami **oraz liczbą uwzględnionych noclegów**;

Poprawka 56

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a – podpunkt ii

Tekst proponowany przez Komisję

ii) środki, właściwości i kategorie transportu, punkty, daty i czas wyjazdu i powrotu **lub, jeżeli dokładny czas nie został jeszcze określony, przybliżony czas wyjazdu i powrotu**, czas trwania i miejsce postojów oraz połączenia komunikacyjne;

Poprawka

ii) środki, właściwości i kategorie transportu, punkty, daty i czas wyjazdu i powrotu, czas trwania i miejsce postojów oraz połączenia komunikacyjne.

Jeżeli dokładny czas nie został jeszcze określony, przedsiębiorca informuje podróżnego o przybliżonym czasie wyjazdu i powrotu.

Jeżeli nie można określić orientacyjnego czasu, sprzedawca detaliczny informuje podróżnego o tym fakcie.

Poprawka 57

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a – podpunkt iii

Tekst proponowany przez Komisję

iii) miejsce, najważniejsze właściwości i kategorię **turystyczną** zakwaterowania;

Poprawka

iii) miejsce, najważniejsze właściwości i **oficjalną** kategorię zakwaterowania **nadaną przez właściwy organ w miejscu, w którym znajduje się miejsce zakwaterowania**;

Uzasadnienie

Jest to cecha istotna i dlatego powinna być jednoznaczna i wiążąca.

Poprawka 58

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a – podpunkt va (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

va) określenie, czy którakolwiek z usług turystycznych jest świadczona podróżnemu jako usługa grupowa, a jeśli tak, to jaka jest przewidywana liczebność grupy;

Poprawka 59

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a – podpunkt vi

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

vi) język(-i), w których realizowane będą usługi oraz skreślony

Uzasadnienie

Ryzyko odpowiedzialności cywilnej dla biur podróży w związku z udostępnieniem tych informacji jest zbyt duże, gdyż wniosek przewiduje obowiązek informowania o stosowanych językach we wszystkich obszarach usługowych w miejscu, do którego organizowana jest podróż.

Poprawka 60

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a – podpunkt vii

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*vii) **fakt**, czy podczas całej podróży lub wakacji zapewniony jest dostęp dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej;*

*vii) **na życzenie podróżnego – informacja**, czy podczas całej podróży lub wakacji zapewniony jest dostęp dla osób o ograniczonej **do pewnego stopnia** sprawności ruchowej;*

Uzasadnienie

Osobami o ograniczonej sprawności ruchowej mogą być na przykład niedowidzący lub

kobiety w ciąży. Obowiązek informowania o możliwościach korzystania z usług przez wszystkie możliwe grupy byłby zbyt daleko idący. Jednak na wyraźne życzenie klienta informacja taka musi być przekazywana.

Poprawka 61

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) łączną cenę imprezy turystycznej, łącznie z podatkami oraz, w razie potrzeby, wszelkie dodatkowe opłaty i inne koszty, lub – jeżeli koszty te nie mogą być w sposób racjonalny obliczone z góry – fakt, iż podróżny może zostać zobowiązany do poniesienia takich kosztów dodatkowych;

Poprawka

c) łączną cenę imprezy turystycznej, łącznie z podatkami oraz, w razie potrzeby, wszelkie dodatkowe opłaty i inne koszty, lub – jeżeli koszty te nie mogą być w sposób racjonalny obliczone z góry – fakt, iż podróżny może zostać zobowiązany do poniesienia takich kosztów dodatkowych, **a także charakter tych kosztów; łączna cena musi być przedstawiona w formie szczegółowej faktury, na której w przejrzysty sposób podane są wszystkie koszty usługi turystycznej;**

Poprawka 62

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję

e) minimalną liczbę osób wymaganych do realizacji imprezy turystycznej, a także termin **co najmniej 20 dni** przed rozpoczęciem imprezy turystycznej na ewentualne unieważnienie w przypadku nieosiągnięcia określonej liczby;

Poprawka

e) **w stosownych przypadkach** minimalną liczbę osób wymaganych do realizacji imprezy turystycznej, a także **odpowiedni** termin przed rozpoczęciem imprezy turystycznej, **o którym mowa w art. 10 ust. 3**, na ewentualne unieważnienie, w przypadku nieosiągnięcia tej liczby.

Uzasadnienie

Ogólny termin 20 dni na unieważnienie oferty dla każdego rodzaju imprezy turystycznej jest zbyt sztywny, zaleca się zatem system stopniowy. Zob. także poprawkę do art. 10 ust. 3.

Poprawka 63

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera f a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

fa) informację o możliwości wykupu dobrowolnej polisy ubezpieczeniowej na pokrycie kosztów odstąpienia przez podróżnego od umowy lub kosztów powrotu do kraju w razie wypadku lub choroby;

Uzasadnienie

Ta regulacja z pierwotnej dyrektywy 90/314/EWG powinna zostać zachowana, ponieważ ustawowe ubezpieczenie zdrowotne nie może zastąpić takiego ubezpieczenia.

Poprawka 64

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera g a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ga) informację, że zgodnie z art. 10 podróżny lub organizator mogą rozwiązać umowę w każdym momencie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej i po uiszczeniu, w odpowiednim przypadku, stosownej racjonalnej standardowej opłaty z tytułu rozwiązania umowy;

Poprawka 65

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera g b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

gb) możliwość przeniesienia umowy o imprezę turystyczną na rzecz innego podróżnego wraz z możliwymi ograniczeniami i konsekwencjami takiego przeniesienia.

Poprawka 66

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. W przypadku gdy wakacyjna impreza turystyczna jest sprzedawana za pośrednictwem sprzedawcy detalicznego, sprzedawca detaliczny musi niezwłocznie przekazać podróżnemu kompletne informacje, o których mowa w ust. 1.

Uzasadnienie

Konsekwencje nieprzekazania tych informacji lub przekazania niekompletnych informacji zostały opisane w art. 19.

Poprawka 67

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są przedstawione w sposób jasny i widoczny.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są przedstawione w sposób jasny, **zrozumiały** i widoczny.

Uzasadnienie

W motywie 34 dyrektywy w sprawie praw konsumentów użyto określenia „jasny i zrozumiały”. (Reszta poprawki dotyczy oddania angielskiego wyrazu „prominent” w języku niemieckim, nie dotyczy zatem wersji angielskiej.)

Poprawka 68

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. W przypadku zawierania umowy drogą elektroniczną organizator

przekazuje podróżnemu w jasny i widoczny sposób oraz bezpośrednio przed złożeniem przez podróżnego zamówienia informacje przewidziane w ust. 1 lit. a) ppkt (i), (ii), (iii), (iv), (v), ust. 1 lit. c) i d). Art. 8 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2011/83/UE stosuje się odpowiednio.

Uzasadnienie

Zwłaszcza w przypadku podróży rezerwowanych przez internet, informacje podawane przed zawarciem umowy mają szczególne znaczenie dla podróżnego. W przypadku tego typu rezerwacji podróżny nie może porozmawiać osobiście ze sprzedawcą i musi samodzielnie wyszukać na stronie internetowej istotne informacje dotyczące podróży. Konkretna kryteria dotyczące sposobu przekazywania informacji ułatwiają egzekwowanie obowiązku informacyjnego. Powyższe uregulowanie dostosowano do art. 8 ust. 2 dyrektywy 2011/83/UE.

Poprawka 69

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 2 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2b. Ciężar dowodu w zakresie spełnienia wymogów informacyjnych określonych w niniejszym rozdziale spoczywa na przedsiębiorcy.

Uzasadnienie

Ponieważ po zawarciu umowy między organizatorem a konsumentem może dojść do różnicy zdań dotyczącej spełnienia wymogów informacyjnych, w dyrektywie należy jasno stwierdzić, że w takim przypadku ciężar dowodu w zakresie spełnienia wymogów informacyjnych zgodnie z rozdziałem II spoczywa na przedsiębiorcy. Odpowiednie uregulowania zawarto w art. 6 ust. 9 dyrektywy 2011/83/UE w sprawie praw konsumentów.

Poprawka 70

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby

organizator nie mógł zmieniać informacji podanych do wiadomości podróżnego na podstawie art. 4 lit. a), c), d), e) i g), chyba że **organizator zastrzega sobie prawo do wprowadzenia zmian do tych informacji i powiadamia podróżnego o wszelkich zmianach dotyczących podróży** w sposób wyraźny i widoczny przed zawarciem umowy.

organizator nie mógł zmieniać informacji podanych do wiadomości podróżnego na podstawie art. 4 **ust. 1** lit. a), c), d), e), f), g) i ga), **które stanowią integralną część umowy o imprezę turystyczną i nie mogą być zmieniane**, chyba że **strony umowy wyraźnie postanowią inaczej. Wszystkie zmiany informacji udzielonych przed zawarciem umowy są przekazywane podróżnemu na piśmie** w sposób wyraźny i widoczny przed zawarciem umowy.

Uzasadnienie

Również wymogi paszportowe i wizowe oraz terminy z nimi związane mogą się zmieniać w poszczególnych krajach docelowych. Organizator imprezy turystycznej powinien zmieniać te informacje oraz przede wszystkim informować o tych zmianach.

Poprawka 71

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Jeżeli informacje dotyczące dodatkowych opłat lub innych kosztów, o których mowa w art. 4 lit. c), nie zostały udostępnione przed zawarciem umowy, podróżny nie ponosi tych opłat lub innych kosztów.

Poprawka

2. Jeżeli informacje dotyczące dodatkowych opłat lub innych kosztów, o których mowa w art. 4 **ust. 1** lit. c), nie zostały udostępnione **na piśmie** przed zawarciem umowy, podróżny nie ponosi tych opłat lub innych kosztów.

Poprawka 72

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Podczas zawierania umowy lub **natychmiast** po jej zawarciu organizator udostępnia podróżnemu kopię umowy lub potwierdzenie zawarcia umowy na trwałym nośniku.

Poprawka

3. Podczas zawierania umowy lub **bezwłocznie** po jej zawarciu organizator udostępnia podróżnemu kopię umowy lub potwierdzenie zawarcia umowy na trwałym nośniku.

Uzasadnienie

Przekazanie potwierdzenia przy zawarciu umowy lub bezpośrednio po nim nie zawsze będzie możliwe.

Poprawka 73

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby umowy o imprezę turystyczną były redagowane w prostym i zrozumiałym języku oraz aby – o ile sporządzono je w formie pisemnej - były czytelne.

Poprawka

(Nie dotyczy polskiej wersji językowej.)

Poprawka 74

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

2. **Umowa** lub potwierdzenie umowy zawiera wszystkie informacje, o których mowa w art. 4. Zawiera ona następujące informacje dodatkowe:

Poprawka

2. **Tekst umowy** lub potwierdzenie umowy musi oddawać pełną treść umowy, w szczególności zawierać informacje wymienione w art. 4, które stały się integralną częścią umowy. W tekście umowy lub w jej potwierdzeniu zawarte są następujące informacje dodatkowe:

Uzasadnienie

Celem poprawki jest doprecyzowanie sformułowania we wniosku Komisji, według którego informacje powinny znaleźć się w umowie wtedy, gdy jest o nich po prostu „mowa w art. 4”. Umowa może jednak zawierać tylko te informacje, które rzeczywiście zostały udzielone. Uwzględniono to w poprawce przez stwierdzenie, że informacje „stały się integralną częścią umowy”, co jest zgodne z poprawką do art. 5 ust. 1 powyżej.

Poprawka 75

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) szczegóły dotyczące punktu kontaktowego, w którym podróżny może złożyć skargę w związku z brakiem zgodności, jakiego doświadczył na miejscu;

skreślona

Poprawka 76

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 2 – litera d**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

d) nazwę, adres geograficzny, numer telefonu i adres poczty elektronicznej lokalnego przedstawiciela organizatora lub punkt kontaktowy, do którego w przypadku wystąpienia trudności może zwrócić się podróżny, lub, w przypadku braku takiego przedstawiciela lub punktu kontaktowego, awaryjny numer telefonu lub informację o innych możliwościach skontaktowania się z organizatorem;

skreślona

Poprawka 77

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 2 – litera e**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

e) informację, że podróżny może rozwiązać umowę w każdym momencie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej w zamian za zapłatę odpowiedniej rekompensaty lub w rozsądny sposób ustalonej opłaty za rozwiązanie umowy, jeżeli opłaty takie są wyszczególnione zgodnie z art. 10 ust. 1;

skreślona

Poprawka 78

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję

f) jeżeli w ramach imprezy turystycznej, która obejmuje zakwaterowanie, podróżują małoletni — informacje umożliwiające bezpośredni kontakt z osobą małoletnią lub z osobą odpowiedzialną w miejscu pobytu osoby małoletniej;

Poprawka

f) jeżeli w ramach imprezy turystycznej, która obejmuje zakwaterowanie, podróżują małoletni **bez opieki rodziców lub opiekunów** — informacje umożliwiające bezpośredni kontakt **rodzica lub opiekuna** z osobą małoletnią lub z osobą odpowiedzialną w miejscu pobytu osoby małoletniej;

Poprawka 79

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2 – litera g

Tekst proponowany przez Komisję

g) informacje na temat dostępnych alternatywnych i internetowych mechanizmów rozwiązywania sporów.

Poprawka

g) informacje na temat dostępnych **wewnętrznych procedur rozpatrywania skarg oraz alternatywnych mechanizmów rozwiązywania sporów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE^{1a}** i internetowych mechanizmów rozwiązywania sporów **zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013^{1b}.**

^{1a} **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa w sprawie ADR w sporach konsumenckich) (Dz. U. L 165 z 18.6.2013, s. 63).**

^{1b} **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania**

sporów oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich) (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 1).

Uzasadnienie

Obydwa wskazane akty prawne zostały już przyjęte i należy je stosować w tej formie, zapobiegając tym samym zamieszaniu, jakie mogłyby powodować niejasne odwołania.

Poprawka 80

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, są przedstawione w sposób jasny i widoczny.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, są przedstawione w sposób jasny, **zrozumiały** i widoczny.

Uzasadnienie

Sformułowanie „jasny i zrozumiały” pochodzi z dyrektywy w sprawie praw konsumentów. (Reszta poprawki dotyczy oddania angielskiego wyrazu „prominent” w języku niemieckim, nie dotyczy zatem wersji angielskiej.)

Poprawka 81

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4. W odpowiednim czasie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej organizator dostarcza podróżnemu **niezbędne poświadczenia, talony lub bilety, w tym informacje o dokładnej godzinie wyjazdu, przystankach pośrednich, połączeniach transportowych i przybyciu.**

4. W odpowiednim czasie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej organizator dostarcza podróżnemu **następujące informacje:**

a) niezbędne poświadczenia, talony lub bilety, w tym informacje o dokładnych godzinach wyjazdu, przystanków

pośrednich, połączeń transportowych i przybycia;

b) wszystkie istotne dane kontaktowe na wypadek, gdyby podróżny stwierdził, że usługa jest wykonywana w sposób niezgodny z umową, a także informacje, w jaki sposób podróżny powinien postępować;

c) nazwę, adres geograficzny, numer telefonu i adres poczty elektronicznej lokalnego przedstawiciela organizatora lub punkt kontaktowy, do którego w przypadku wystąpienia trudności może zwrócić się podróżny, lub w przypadku braku takiego przedstawiciela lub punktu kontaktowego, awaryjny numer telefonu lub informację o innych możliwościach skontaktowania się z organizatorem.

Uzasadnienie

Informacje te przeniesiono z art. 6 ust. 2 lit. c) i d) (informacje udzielane z potwierdzeniem umowy), ponieważ dla podróżnego ważniejsze jest otrzymanie ich w odpowiednim czasie przed rozpoczęciem podróży.

Poprawka 82

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podróżny, po złożeniu organizatorowi – przed rozpoczęciem imprezy turystycznej – **odpowiednio wczesnego** powiadomienia na trwałym nośniku, mógł przenieść umowę na osobę, która spełnia wszystkie warunki mające zastosowanie do danej umowy.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podróżny, po złożeniu organizatorowi **lub sprzedawcy detalicznemu – w ciągu maksymalnie siedmiu dni** przed rozpoczęciem imprezy turystycznej – powiadomienia na trwałym nośniku, mógł przenieść umowę na osobę, która spełnia wszystkie warunki mające zastosowanie do danej umowy.

Uzasadnienie

Należy unikać podawania nieokreślonych terminów.

Poprawka 83

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Osoba przekazująca umowę i osoba przejmująca umowę są wspólnie i solidarnie odpowiedzialne za zapłatę należnego salda i wszelkich dodatkowych opłat lub innych kosztów wynikających z przeniesienia. **Koszty te** nie mogą być nadmiernie wysokie i **w żadnym wypadku** nie przekraczają rzeczywistych kosztów poniesionych przez organizatora.

Poprawka

2. Osoba przekazująca umowę i osoba przejmująca umowę są wspólnie i solidarnie odpowiedzialne za zapłatę należnego salda i wszelkich dodatkowych opłat lub innych kosztów, **jeśli takie istnieją**, wynikających z przeniesienia. **Organizator informuje osobę przenoszącą umowę i osobę przejmującą o ewentualnych kosztach takiego przeniesienia, które w żadnym wypadku** nie mogą być nadmiernie wysokie i nie przekraczają rzeczywistych kosztów poniesionych przez organizatora.

Poprawka 84

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – akapit pierwszy a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Za dostarczenie dowodów poświadczających dodatkowe opłaty lub inne koszty wynikające z przeniesienia umowy odpowiada organizator.

Poprawka 85

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) kosztów paliwa w związku z przewozem pasażerów,

a) **ceny usług przewozu pasażerów wynikającej** z kosztów paliwa w związku z przewozem pasażerów,

Uzasadnienie

Jeśli organizator sam nie zajmuje się przewozem pasażerów, nie powinien on zwracać kosztów przewoźników indywidualnie, lecz uiszczać na ich rzecz opłaty określone w umowie lub planie opłat, które mogą zmieniać się z czasem w wyniku wahań cen paliw.

Poprawka 86

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Obniżka ceny w wysokości 3% lub więcej na podstawie ust. 1 przenoszona jest na podróżnego. Wzrost ceny na podstawie ust. 1 może zostać przeniesiony na podróżnego wyłącznie wtedy, gdy cena zmienia się o 3% lub więcej. W przypadku obniżenia ceny o 3% lub więcej organizator może zażądać opłaty manipulacyjnej w zryczałtowanej wysokości 10 EUR od każdego podróżnego.

Uzasadnienie

W celu uniknięcia nieproporcjonalnych nakładów i kosztów należy wprowadzić próg minimalny.

Poprawka 87

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Wzrost cen, o którym mowa w ust. 1, ***nie*** przekracza 10 % ceny ***imprezy turystycznej***.

2. ***Jeżeli*** wzrost cen, o którym mowa w ust. 1, przekracza 8% ceny ***podróży, stosuje się art. 9 ust. 2.***

Uzasadnienie

W przeciwnym przypadku całkowicie możliwy i dopuszczalny byłby ogólny wzrost cen bez konieczności podania przyczyn.

Poprawka 88

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Wzrost cen, o którym mowa w ust. 1, jest ważny jedynie wtedy, gdy organizator powiadamia *o nim* podróżnego na trwałym nośniku najpóźniej 20 dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej, załączając uzasadnienie i obliczenia.

Poprawka

3. Wzrost cen, o którym mowa w ust. 1, jest ważny jedynie wtedy, gdy organizator **bez zbędnej zwłoki** powiadamia podróżnego **w sposób jasny i zrozumiały** na trwałym nośniku najpóźniej 20 dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej **o wzroście cen**, załączając uzasadnienie i obliczenia.

Poprawka 89

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przed rozpoczęciem imprezy turystycznej organizator nie zmienił jednostronnie warunków umowy innych niż cena, chyba że:

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przed rozpoczęciem imprezy turystycznej organizator nie zmienił jednostronnie warunków umowy innych niż cena **zgodnie z art. 8**, chyba że:

Poprawka 90

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) zmiana jest nieznaczna *i*

Poprawka

b) zmiana jest nieznaczna, **w szczególności w odniesieniu do elementów wymienionych w art. 4 ust. 1 lit. a) i d)**; oraz

Poprawka 91

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. W szczególności zmianę warunków umowy uznaje się za znaczącą w rozumieniu ust. 2 niniejszego artykułu, jeżeli czas wyjazdu i powrotu podany zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a) ppkt (ii) różni się o ponad trzy godziny od faktycznego czasu wyjazdu lub powrotu lub gdy nie przypada on w porze dnia wskazanej w informacjach udzielanych przed zawarciem umowy.

Poprawka 92

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Jeżeli przed rozpoczęciem imprezy turystycznej organizator jest zmuszony do dokonania znaczącej zmiany jednej z głównych właściwości usług turystycznych, zgodnie z art. 4 lit. a) lub specjalnymi wymogami, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. a), organizator bez zbędnej zwłoki powiadamia podróznego w sposób jasny i widoczny na trwałym nośniku o:

2. Jeżeli przed rozpoczęciem imprezy turystycznej organizator jest zmuszony do dokonania znaczącej zmiany jednej z głównych właściwości usług turystycznych, zgodnie z art. 4 *ust. 1* lit. a) lub specjalnymi wymogami, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. a), **lub do zwiększenia uzgodnionej w umowie ceny podróży o ponad 8% zgodnie z art. 8 ust. 2**, organizator bez zbędnej zwłoki powiadamia podróznego w sposób jasny i widoczny na trwałym nośniku o:

Poprawka 93

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) proponowanych zmianach oraz

a) proponowanych zmianach **i ich wpływie**

na cenę imprezy turystycznej; oraz

Poprawka 94

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) o tym, że podróżny może rozwiązać umowę bez ponoszenia kary w określonym rozsądnym terminie, **oraz że w przeciwnym razie proponowane zmiany uznaje się za przyjęte.**

Poprawka

b) o tym, że podróżny może rozwiązać umowę bez ponoszenia kary w określonym rozsądnym terminie **lub przyjąć alternatywną ofertę na równorzędną imprezę turystyczną zaproponowaną przez organizatora.**

Uzasadnienie

Samo prawo odstąpienia od umowy nie jest dla podróżnego realną alternatywą, ponieważ w krótkim okresie przed podróżą może nie być w stanie znaleźć odpowiedniej oferty zastępczej w podobnej cenie. Dlatego to na organizatorze spoczywa obowiązek złożenia alternatywnej oferty.

Poprawka 95

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) o tym, że zaproponowaną zmianę umowy uznaje się za przyjętą, jeśli podróżny nie skorzysta z przysługującego mu prawa do odstąpienia od umowy lub nie przyjmie alternatywnej oferty na imprezę turystyczną zaproponowanej przez organizatora.

Poprawka 96

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Jeżeli zmiany umowy, o których mowa w ust. 2, prowadzą do obniżenia jakości lub kosztów imprezy turystycznej, podróżny jest uprawniony do otrzymania stosownej obniżki ceny.

Poprawka

3. Jeżeli zmiany umowy **lub zaproponowana oferta alternatywna na imprezę turystyczną**, o których mowa w ust. 2, prowadzą do obniżenia jakości lub kosztów imprezy turystycznej, podróżny jest uprawniony do otrzymania stosownej obniżki ceny.

Poprawka 97

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Jeżeli umowa zostaje rozwiązana na podstawie ust. 2 lit. b), organizator zwraca wszystkie płatności otrzymane od podróżnego **w ciągu czternastu dni od dnia rozwiązania umowy**. W stosownych przypadkach podróżny jest uprawniony do otrzymania rekompensaty zgodnie z art. 12.

Poprawka

4. Jeżeli umowa zostaje rozwiązana na podstawie ust. 2 lit. b), organizator **w ciągu 14 dni od dnia rozwiązania umowy** zwraca wszystkie płatności otrzymane od podróżnego, **w tym płatności za usługi pomocnicze zarezerwowane za jego pośrednictwem, takie jak ubezpieczenie podróży, ubezpieczenie na pokrycie kosztów odstąpienia od umowy czy zarezerwowane z wyprzedzeniem dodatkowe usługi na miejscu**. W stosownych przypadkach podróżny jest uprawniony do otrzymania rekompensaty zgodnie z art. 12.

Uzasadnienie

Należy zagwarantować zwrot wszystkich kosztów powstałych na skutek rezerwacji.

Poprawka 98

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podróżny mógł rozwiązać umowę przed

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podróżny mógł rozwiązać umowę przed

rozpoczęciem imprezy turystycznej w zamian za uiszczenie na rzecz organizatora stosownej rekompensaty. W umowie można określić rozsądne standardowe opłaty za rozwiązanie umowy w zależności od terminu rozwiązania oraz zwyczajowych oszczędności poniesionych kosztów, jak również wpływów z alternatywnej realizacji usługi turystycznej. W przypadku braku standardowej opłaty za rozwiązanie umowy kwota rekompensaty odpowiada cenie imprezy turystycznej po odjęciu kosztów **zaoszczędzonych** przez organizatora.

rozpoczęciem imprezy turystycznej w zamian za uiszczenie na rzecz organizatora stosownej rekompensaty. W umowie można określić rozsądne standardowe opłaty za rozwiązanie umowy w zależności od terminu rozwiązania oraz zwyczajowych oszczędności poniesionych kosztów, jak również wpływów z alternatywnej realizacji usługi turystycznej. W przypadku braku standardowej opłaty za rozwiązanie umowy kwota rekompensaty odpowiada cenie imprezy turystycznej po odjęciu kosztów, **co do których dowiedziono, że zostały zaoszczędzone przez organizatora, a które nie mogą być odzyskane od dostawców usług turystycznych lub w drodze alternatywnej realizacji tych usług. Opłaty należne z tytułu rozwiązania umowy, w tym opłaty administracyjne, nie mogą być nieproporcjonalne ani nadmierne. Organizator przedstawia uzasadnienie wyliczenia kwoty rekompensaty lub standardowych opłat za rozwiązanie umowy. Ciężar dowodu, że rekompensata jest adekwatna, spoczywa na organizatorze.**

Uzasadnienie

Wysokość standardowych opłat za rozwiązanie umowy oraz rekompensat zwykle nie odpowiada rzeczywistym kosztom ponoszonym przez organizatora. Rozwiązanie umowy przez podróżnego jeszcze przed rozpoczęciem imprezy turystycznej może skutkować uzyskaniem przez organizatora bezpodstawnie wyższych zysków w drodze alternatywnej realizacji usługi turystycznej w połączeniu ze zbyt wysokimi standardowymi opłatami za rozwiązanie umowy lub rekompensatami. Tylko organizator może określić, jakie koszty zaoszczędził. Tylko on zna wpływy z alternatywnej usługi turystycznej.

Poprawka 99

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Podróżny ma prawo do rozwiązania umowy przed rozpoczęciem imprezy

Poprawka

2. Po zawarciu umowy o imprezę turystyczną podróżny ma prawo do

turystycznej bez rekompensaty w przypadku nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności, które wystąpią w miejscu przeznaczenia lub jego najbliższym sąsiedztwie, oraz które w znacznym stopniu wpływają na imprezę turystyczną.

rozwiązania umowy przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez rekompensaty w przypadku nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności, które wystąpią w miejscu przeznaczenia, **w drodze do niego** lub w jego najbliższym sąsiedztwie, oraz które w znacznym stopniu wpływają na imprezę turystyczną **i które zmuszają organizatora do wprowadzenia znaczących zmian w istotnych częściach umowy o imprezę turystyczną. Uznaje się, że takie nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności występują na przykład wówczas, gdy na realizację imprezy turystycznej znaczący wpływ mają działania wojenne lub klęski żywiołowe. Uznaje się, że nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności występują zwłaszcza wtedy, gdy wiarygodne i podane do publicznej wiadomości informacje, takie jak zalecenia wydawane przez władze państw członkowskich, odradzają podróżowanie do miejsca przeznaczenia.**

Uzasadnienie

Do nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności prowadzących do istotnych zmian w umowie może dojść także w drodze z miejsca wyjazdu do celu. Uzupełnienie to jest zgodne z motywem 26, jednak dla większej jasności należy umieścić je także w treści aktu prawnego. Podróżny nie może mieć prawa odstąpienia od umowy, jeśli w chwili rezerwacji imprezy turystycznej wiedział, że na miejscu panuje sytuacja nadzwyczajna.

Poprawka 100

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Podróżny ma prawo do rozwiązania umowy przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez rekompensaty w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności dotyczących podróжного, na przykład poważnego wypadku, poważnej choroby lub śmierci członka rodziny, pod warunkiem że

zdarzenia te zostaną odpowiednio udokumentowane.

Uzasadnienie

Tak jak zezwala się organizatorowi na odwołanie imprezy turystycznej z powodu nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności (art. 10 ust. 3 lit. b), należy dać taką możliwość również podróżnemu.

Poprawka 101

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 3 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

3. Organizator może rozwiązać umowę bez uiszczenia rekompensaty na rzecz podróżnego, **jeżeli:**

Poprawka

3. Organizator może rozwiązać umowę bez uiszczenia rekompensaty na rzecz podróżnego, **wyłącznie w następujących przypadkach:**

Poprawka 102

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 3 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) liczba osób, które zgłosiły się do udziału w imprezie turystycznej, jest mniejsza niż minimalna liczba podana w umowie, a organizator powiadamia podróżnego o rozwiązaniu umowy w terminie określonym w umowie **i nie później niż 20 dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej; lub**

Poprawka

a) liczba osób, które zgłosiły się do udziału w imprezie turystycznej, jest mniejsza niż minimalna liczba podana w umowie, a organizator powiadamia podróżnego o rozwiązaniu umowy w terminie określonym w umowie, **jednak** nie później niż:

(i) na 20 dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej trwającej ponad sześć dni,

(ii) na siedem dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej trwającej od dwóch do sześciu dni,

(iii) na 48 godzin przed rozpoczęciem jednodniowej imprezy turystycznej; lub

Uzasadnienie

Ogólny termin 20 dni dla każdego rodzaju imprezy turystycznej jest zbyt sztywny, należy go zastąpić systemem zróżnicowanych terminów, opartym na sprawdzonym systemie austriackim. Jest to istotne dla obu stron – przedsiębiorstwa, ale przede wszystkim konsumenta, ponieważ odwołanie przez organizatora jednodniowej wycieczki na 20 dni przed jej rozpoczęciem tylko dlatego, że organizator jest ustawowo zobowiązany, by znać liczbę uczestników takiej wycieczki w takim właśnie terminie, nie leży w interesie konsumenta.

Poprawka 103

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Jeżeli którakolwiek z usług nie jest realizowana zgodnie z umową, organizator usuwa niezgodność, **chyba że jest to nieproporcjonalne.**

Poprawka

2. Jeżeli którakolwiek z usług nie jest realizowana zgodnie z umową, organizator usuwa niezgodność, **o ile niezgodność zostanie zgłoszona przez podróżnego lub organizator może sam ją stwierdzić, a jej usunięcie nie byłoby nieproporcjonalne, chyba że niezgodność wynika z przyczyn leżących po stronie podróżnego.**

Uzasadnienie

Poprawka ma na celu ujednolicenie i zachowanie spójności między tymi przepisami i zasadami dotyczącymi obniżenia ceny i rekompensaty (art. 12 ust. 3 lit. b)).

Poprawka 104

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Jeżeli znaczna część usług nie może zostać wykonana zgodnie z umową, organizator podejmuje odpowiednie alternatywne rozwiązania na potrzeby kontynuacji imprezy turystycznej, które nie powodują dodatkowych kosztów dla podróżnego; dotyczy to również sytuacji, w których powrót podróżnego do miejsca wyjazdu nie został zapewniony zgodnie z

Poprawka

3. Jeżeli znaczna część usług nie może zostać wykonana zgodnie z umową, organizator podejmuje odpowiednie alternatywne rozwiązania na potrzeby kontynuacji imprezy turystycznej, które nie powodują dodatkowych kosztów dla podróżnego **oraz pod względem jakości są co najmniej równorzędne do usług określonych w umowie**; dotyczy to również sytuacji, w których powrót

umową.

podróżnego do miejsca wyjazdu nie został
zapewniony zgodnie z umową.

Poprawka 105

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Jeżeli organizator nie ma możliwości zaoferowania odpowiednich alternatywnych rozwiązań lub podróżny nie akceptuje alternatywnych rozwiązań, ponieważ nie są porównywalne z uzgodnieniami umownymi, organizator zapewnia podróżnemu – o ile impreza turystyczna obejmuje przewóz pasażerów – równoważny transport do miejsca wyjazdu lub do innego miejsca, na które podróżny wyraził zgodę, bez obciążania podróżnego dodatkowymi kosztami, oraz *w stosownych przypadkach* zapewnia podróżnemu rekompensatę zgodnie z art. 12.

Poprawka

4. Jeżeli organizator nie ma możliwości zaoferowania odpowiednich alternatywnych rozwiązań lub podróżny nie akceptuje alternatywnych rozwiązań, ponieważ nie są porównywalne z uzgodnieniami umownymi, organizator zapewnia podróżnemu – o ile impreza turystyczna obejmuje przewóz pasażerów – równoważny transport do miejsca wyjazdu lub do innego miejsca, na które podróżny wyraził zgodę, bez obciążania podróżnego dodatkowymi kosztami, oraz, **jeżeli usługi uzgodnione w umowie nie zostały świadczone**, zapewnia podróżnemu rekompensatę zgodnie z art. 12.
Rekompensata następuje w ciągu 14 dni.

Poprawka 106

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. W przypadku zastosowania ust. 4 podróżny może odstąpić od umowy, jeśli niezgodność z umową jest znacząca, a dalsza realizacja jest niemożliwa lub niepomyślna.

Poprawka 107

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję

5. Jeśli zapewnienie terminowego powrotu podróżnego jest niemożliwe z uwagi na nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności, organizator nie ponosi kosztów dalszego pobytu podróżnego **przekraczających 100 EUR za noc** na jednego podróżnego **i przez okres dłuższy niż trzy noce**.

Poprawka

5. Jeśli zapewnienie terminowego powrotu podróżnego jest niemożliwe z uwagi na nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności, organizator nie ponosi kosztów dalszego pobytu podróżnego **przez okres dłuższy niż pięć nocy** na jednego podróżnego. **Organizator zapewnia zakwaterowanie zgodnie z kategorią pierwotnie zarezerwowanego hotelu. Tylko w przypadku, gdy organizator jednoznacznie stwierdzi, że nie chce lub nie może zarezerwować zakwaterowania, podróżny może zrobić to we własnym zakresie. W takim przypadku organizator może ograniczyć koszt zakwaterowania do 125 EUR za noc na jednego podróżnego.**

Uzasadnienie

W tej kwestii niezbędne jest znalezienie kompromisu możliwego do przyjęcia dla wszystkich stron. Jeśli organizator sam zadba o noclegi, to powinien ponosić ich koszty do pięciu noclegów, bez górnej granicy tych kosztów. Jeśli jednak podróżny sam będzie zmuszony zarezerwować noclegi, powinien dostać zwrot kosztów tych noclegów bez górnej granicy – do trzech noclegów, lub do 100 EUR za noc – w przypadku nie więcej niż pięciu noclegów.

Poprawka 108

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 – ustęp 6**

Tekst proponowany przez Komisję

6. Ograniczenie kosztów, o którym mowa w ust. 5, nie ma zastosowania w przypadku osób o ograniczonej sprawności ruchowej, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z **dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą**²⁸, oraz wszelkich osób im towarzyszących, kobiet w ciąży i dzieci bez opieki, jak również

Poprawka

6. Ograniczenie kosztów, o którym mowa w ust. 5, nie ma zastosowania w przypadku osób o ograniczonej sprawności ruchowej, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady²⁸, oraz wszelkich osób im towarzyszących, kobiet w ciąży i dzieci bez opieki, jak również osób wymagających szczególnej opieki medycznej, pod warunkiem że organizator został powiadomiony o ich szczególnych potrzebach **w momencie podpisywania**

osób wymagających szczególnej opieki medycznej, pod warunkiem, że organizator został powiadomiony o ich szczególnych potrzebach co najmniej 48 godzin przed rozpoczęciem imprezy turystycznej. Organizator nie może powoływać się na nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności w celu ograniczenia kosztów, o których mowa w ust. 5, jeżeli odpowiedni dostawca usług transportowych nie może powoływać się na takie okoliczności na podstawie obowiązujących przepisów Unii.

²⁸ Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 1.

umowy o imprezę turystyczną lub, jeżeli to nie jest możliwe, co najmniej 48 godzin przed rozpoczęciem imprezy turystycznej. Organizator nie może powoływać się na nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności w celu ograniczenia kosztów, o których mowa w ust. 5, jeżeli odpowiedni dostawca usług transportowych nie może powoływać się na takie okoliczności na podstawie obowiązujących przepisów Unii.

²⁸ *Rozporządzenie (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 1).*

Poprawka 109

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 – ustęp 7 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7a. Państwa członkowskie mogą utrzymać w mocy lub wprowadzić przepisy stanowiące, że sprzedawca detaliczny również ponosi odpowiedzialność za realizację imprezy turystycznej, a zatem jest związany obowiązkami wynikającymi z niniejszego artykułu oraz art. 6 ust. 2 lit. b), art. 12, art. 15 ust. 1 i art. 16.

Poprawka 110

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 – ustęp 7 b (nowy)**

7b. Jakikolwiek prawo do odszkodowania dla podróżnego na podstawie rozporządzenia nr 261/2004 jest niezależne od prawa do rekompensaty dla podróżnego na podstawie niniejszej dyrektywy. Jeśli podróżny jest uprawniony do odszkodowania na podstawie zarówno rozporządzenia (WE) nr 261/2004, jak i niniejszej dyrektywy, ma on prawo do dochodzenia roszczeń na podstawie obu tych aktów prawnych, jednak nie może w odniesieniu do tych samych faktów kumulować praw na podstawie obu aktów prawnych, jeśli prawa chronią te same interesy lub mają taki sam cel.

Poprawka 111

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 12 – ustęp 4

4. W zakresie, w jakim międzynarodowe konwencje wiążące Unię ograniczają zakres lub warunki, na jakich rekompensata powinna być wypłacona przez dostawcę świadczącego usługę, która jest częścią imprezy turystycznej, takie same ograniczenia stosuje się do organizatora. W zakresie, w jakim międzynarodowe konwencje niewiążące Unii ograniczają rekompensatę, jaka ma zostać wypłacona przez usługodawcę, państwa członkowskie mogą odpowiednio ograniczyć rekompensatę, jaka ma zostać wypłacona przez organizatora. W innych przypadkach umowa może ograniczyć rekompensatę, jaka ma zostać wypłacona przez organizatora, chyba że ograniczenie to dotyczy uszkodzenia ciała *i* szkody spowodowanej umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa i wynosi mniej niż trzykrotność łącznej ceny imprezy

4. W zakresie, w jakim międzynarodowe konwencje wiążące Unię ograniczają zakres lub warunki, na jakich rekompensata powinna być wypłacona przez dostawcę świadczącego usługę, która jest częścią imprezy turystycznej, takie same ograniczenia stosuje się do organizatora. W zakresie, w jakim międzynarodowe konwencje niewiążące Unii ograniczają rekompensatę, jaka ma zostać wypłacona przez usługodawcę, państwa członkowskie mogą odpowiednio ograniczyć rekompensatę, jaka ma zostać wypłacona przez organizatora. W innych przypadkach umowa może ograniczyć rekompensatę, jaka ma zostać wypłacona przez organizatora, chyba że ograniczenie to dotyczy uszkodzenia ciała **lub** szkody spowodowanej umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa i wynosi mniej niż trzykrotność łącznej ceny imprezy

turystycznej.

turystycznej.

Poprawka 112

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 12 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję

5. Jakikolwiek prawo do rekompensaty lub obniżenia ceny na mocy niniejszej dyrektywy nie narusza praw podróżnych na mocy rozporządzenia (WE) nr 261/2004²⁹, rozporządzenia (WE) nr 1371/2007³⁰, rozporządzenia (UE) nr 1177/2010³¹ oraz rozporządzenia (UE) nr 181/2011³². Podróżni mają prawo do dochodzenia roszczeń na podstawie niniejszej dyrektywy oraz na mocy tych rozporządzeń, **ale nie mogą – w odniesieniu do tych samych faktów – łączyć prawa** w oparciu o różne podstawy prawne, **jeżeli prawa zabezpieczają ten sam interes lub mają ten sam cel.**

²⁹ Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 1.

³⁰ Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 14.

³¹ Dz.U. L 334 z 17.2.2010, s. 1

³² Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 1.

Poprawka

5. Jakikolwiek prawo do rekompensaty lub obniżenia ceny na mocy niniejszej dyrektywy nie narusza praw podróżnych na mocy rozporządzenia (WE) nr 261/2004, rozporządzenia (WE) nr 1371/2007³⁰, rozporządzenia (UE) nr 1177/2010³¹ oraz rozporządzenia (UE) nr 181/2011³². Podróżni mają prawo do dochodzenia roszczeń na podstawie niniejszej dyrektywy oraz na mocy tych rozporządzeń, **w szczególności roszczeń o dodatkowe odszkodowanie. Nie można jednak** w oparciu o różne podstawy prawne **kumulować praw dotyczących tych samych faktów.**

³⁰ **Rozporządzenie (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym** (Dz.U. L 315, 3.12.2007, s.14).

³¹ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004** (Dz.U. L 334 z 17.2.2010, s.1).

³² **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczące praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004** (Dz.U.

Uzasadnienie

Poprawka ta jest spójna z poprawkami do rozporządzenia w sprawie praw pasażerów linii lotniczych i uwzględnia postępowanie toczące się przed Trybunałem Sprawiedliwości (sygn. akt XZR/111/12).

Poprawka 113

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 12 – ustęp 6**

Tekst proponowany przez Komisję

6. Okres przedawnienia w przypadku wnoszenia roszczeń na podstawie niniejszego artykułu nie może być krótszy niż **jeden rok**.

Poprawka

6. Okres przedawnienia w przypadku wnoszenia roszczeń na podstawie niniejszego artykułu nie może być krótszy niż **trzy lata**.

Uzasadnienie

Jednoroczny okres przedawnienia określony w art. 12 ust. 6 jest zbyt krótki: powinien on wynosić co najmniej trzy lata, tak aby chronić prawo konsumentów do środka prawnego.

Poprawka 114

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – akapit pierwszy – wprowadzenie**

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby organizator udzielił **natychmiastowej** pomocy podróżnemu znajdującemu się w trudnej sytuacji, w szczególności poprzez:

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby organizator **bez zbędnej zwłoki** udzielił **odpowiedniej** pomocy podróżnemu znajdującemu się w trudnej sytuacji, w szczególności poprzez:

Poprawka 115

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – akapit pierwszy – litera b**

Tekst proponowany przez Komisję

b) udzielenie podróznemu pomocy w nawiązaniu komunikacji na odległość oraz **w dokonaniu** alternatywnych **uzgodnień dotyczących podróży**.

Poprawka

b) udzielenie podróznemu pomocy w nawiązaniu komunikacji na odległość oraz **udzielenie podróznemu pomocy przy pozyskaniu** alternatywnych **usług turystycznych**.

Uzasadnienie

Należy wyjaśnić, że w przypadku gdy nie zachodzi brak zgodności z umową o imprezę turystyczną, odpowiedzialność organizatora jest ograniczona wyłącznie do udzielenia pomocy przy pozyskaniu alternatywnych usług podróźnych i nie obejmuje ich świadczenia ani zapłaty za nie.

Poprawka 116

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – akapit drugi

Tekst proponowany przez Komisję

Organizator może pobrać uzasadnioną opłatę z tytułu udzielenia takiej pomocy, jeśli sytuacja powstała w wyniku niedbalstwa podróźnego lub jego umyślnego działania.

Poprawka

Organizator może pobrać uzasadnioną opłatę z tytułu udzielenia takiej pomocy, jeśli sytuacja powstała w wyniku niedbalstwa podróźnego lub jego umyślnego działania. **Oplata ta nie może w żadnym przypadku przewyższać faktycznych kosztów poniesionych przez organizatora.**

Poprawka 117

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organizatorzy i sprzedawcy detaliczni ułatwiający zamawianie **aranżowanych** usług turystycznych na **swoim** terytorium uzyskali zabezpieczenie skutecznego i **niezwłocznego** zwrotu wszystkich płatności dokonanych przez podróźnych

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organizatorzy **imprez turystycznych** i sprzedawcy detaliczni **powiązanych usług turystycznych** ułatwiający zamawianie **powiązanych** usług turystycznych **mający siedzibę** na **ich** terytorium uzyskali zabezpieczenie skutecznego i

oraz, o ile usługa obejmuje przewóz osób, **do** skutecznego i szybkiego powrotu podróżnych do kraju w przypadku niewypłacalności.

natychmiastowego zwrotu wszystkich płatności dokonanych przez podróżnych oraz, o ile usługa obejmuje przewóz osób, skutecznego i szybkiego powrotu podróżnych do kraju w przypadku niewypłacalności. **W miarę możliwości oferuje się kontynuację podróży.**

Uzasadnienie

Konieczne wydaje się jasne wskazanie, kto jest odpowiedzialny za jaką niewypłacalność. W przeciwnym razie przedsiębiorcy nie uzyskają już żadnego zabezpieczenia z powodu braku przewidywalności.

Poprawka 118

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Państwa członkowskie umożliwiają organizatorom imprez turystycznych, sprzedawcom detalicznym ułatwiającym nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz przewoźnikom pasażerskim mającym siedzibę poza ich terytorium lub poza Unią uzyskanie ochrony na wypadek niewypłacalności na podstawie ich krajowych systemów ochrony na wypadek niewypłacalności.

Uzasadnienie

Niektóre państwa członkowskie ograniczają możliwość uczestnictwa w krajowych systemach ochrony na wypadek niewypłacalności wyłącznie do firm mających siedzibę na ich terytorium, co stanowi wyraźny przypadek dyskryminacji oraz istotną przeszkodę w funkcjonowaniu jednolitego rynku.

Poprawka 119

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Jeżeli państwo członkowskie ma wątpliwości co do ochrony na wypadek niewypłacalności organizatora lub sprzedawcy detalicznego ułatwiającego zamawianie **aranżowanych** usług turystycznych, który ma siedzibę w innym państwie członkowskim, **a prowadzi działalność na jego terytorium**, zwraca się o wyjaśnienia do państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba. Państwa członkowskie odpowiadają na wnioski napływające z innych państw członkowskich nie później niż w ciągu 15 dni roboczych od daty ich otrzymania.

Poprawka

4. Jeżeli państwo członkowskie ma wątpliwości co do ochrony na wypadek niewypłacalności organizatora lub sprzedawcy detalicznego ułatwiającego zamawianie **powiązanych** usług turystycznych, który ma siedzibę w innym państwie członkowskim, zwraca się o wyjaśnienia do państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba. Państwa członkowskie odpowiadają na wnioski napływające z innych państw członkowskich nie później niż w ciągu 15 dni roboczych od daty ich otrzymania.

Uzasadnienie

Pozostawienie tekstu bez zmian stworzyłoby sposób na uniknięcie odpowiedzialności. Poprawkę należy postrzegać w powiązaniu z art.15 ust. 1.

Poprawka 120

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – akapit pierwszy – litera b a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) że podróżny będzie jednak korzystał z praw przyznanych na mocy dyrektywy 2011/83/UE, z wyjątkiem, gdy ta dyrektywa stanowi inaczej.

Uzasadnienie

Należy wyjaśnić związek z dyrektywą w sprawie praw konsumentów, która przynajmniej częściowo ma zastosowanie, szczególnie w odniesieniu do niektórych usług turystycznych zamawianych poza imprezą turystyczną lub do umów przewozu.

Poprawka 121

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – akapit pierwszy a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Jeżeli przedsiębiorca ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych nie spełnił wymogów określonych w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, podróżny korzysta ze wszystkich gwarancji i praw przyznanych na mocy niniejszej dyrektywy w odniesieniu do imprez turystycznych.

Poprawka 122

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 17a

Informowanie sprzedawcy detalicznego o dodatkowych usługach turystycznych zarezerwowanych w ramach powiązanych usług turystycznych za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online

Przedsiębiorcy świadczący dodatkowe usługi turystyczne w ramach powiązanych usług turystycznych zdefiniowanych w art. 3 pkt 5 lit. b) dopilnowują, aby odpowiedni sprzedawca detaliczny był właściwie poinformowany o potwierdzonej rezerwacji dodatkowych usług turystycznych, które wraz z pierwszą zarezerwowaną usługą turystyczną tworzą powiązaną usługę turystyczną, co powoduje tym samym, że odpowiedzialność i zobowiązania na podstawie niniejszej dyrektywy spoczywają na sprzedawcy detalicznym.

Uzasadnienie

Obecny wniosek nie przewiduje obowiązku informowania sprzedawcy detalicznego o zarezerwowanych dodatkowych usługach przez przedsiębiorcę świadczącego dodatkowe usługi turystyczne w ramach aranżowanych usług turystycznych za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online (art. 3 ust. 5 lit. b)). Jednak sprzedawca detaliczny

musi wiedzieć, czy dodatkowe usługi zostały zarezerwowane w wyniku ukierunkowanego działania wobec podróżnego za pomocą środków elektronicznych, a jeżeli tak, to jakich, aby sprzedawca mógł określić, czy to połączenie objęte jest zakresem niniejszej dyrektywy jako aranżowane usługi turystyczne. Jeżeli tak jest, sprzedawca detaliczny zostaje objęty przepisami dotyczącymi odpowiedzialności i innymi obowiązkami przewidzianymi w niniejszej dyrektywie.

Poprawka 123

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 17b

Przedsiębiorcy ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych online

Przedsiębiorcy ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych online nie ukrywają lub nie przedstawiają w niejasny, nieczytelny lub niejednoznaczny sposób możliwości nierezzerwowania żadnych dalszych usług lub usług pomocniczych. Taka możliwość jest zawsze wybierana domyślnie.

Poprawka 124

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Jeżeli organizator ma siedzibę poza EOG, sprzedawca mający siedzibę w państwie członkowskim podlega obowiązkom określonym dla organizatorów w rozdziałach IV i V, chyba że sprzedawca detaliczny dostarcza dowodów na to, że organizator spełnia warunki zawarte w rozdziałach IV i V.

Jeżeli organizator ma siedzibę poza EOG, sprzedawca mający siedzibę w państwie członkowskim podlega obowiązkom określonym dla organizatorów w rozdziałach IV i V, chyba że sprzedawca detaliczny dostarcza dowodów na to, że organizator spełnia warunki zawarte w rozdziałach IV i V. ***Jeżeli organizator mający siedzibę poza EOG działa w charakterze sprzedawcy detalicznego, nie jest on zwolniony z istniejącej odpowiedzialności za odszkodowanie z***

tytułu naruszenia innych umownych obowiązków zachowania należytej staranności. Te przepisy nie naruszają innych przepisów krajowych w zakresie odpowiedzialności sprzedawcy detalicznego.

Poprawka 125

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 18a

Obowiązki organizatorów lub sprzedawców detalicznych mających siedzibę poza EOG

Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizator imprez turystycznych lub sprzedawca detaliczny ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, mający siedzibę poza EOG i prowadzący sprzedaż bezpośrednio na terytorium jednego z państw członkowskich podlegał obowiązkom określonym w niniejszej dyrektywie.

Uzasadnienie

Państwa członkowskie powinny zapewnić objęcie przepisami niniejszej dyrektywy wszystkich imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych sprzedawanych na ich terytoriach, a nie tylko tych oferowanych przez organizatorów i sprzedawców mających siedzibę na terytorium państw członkowskich. Podróżni dokonujący zakupu imprez turystycznych oraz powiązanych usług turystycznych w jednym z państw członkowskich powinni móc liczyć na ochronę na mocy dyrektywy, niezależnie od tego, gdzie znajduje się siedziba organizatora lub sprzedawcy detalicznego.

Poprawka 126

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 18b

Formalne wymogi dotyczące umów

- 1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby wszystkie umowy objęte niniejszą dyrektywą były redagowane w prostym i zrozumiałym języku oraz aby były czytelne, o ile sporządzono je w formie pisemnej. Umowa musi być sporządzona w tym samym języku co informacje udzielane przed zawarciem umowy.**
- 2. Umowa jest dostarczana na trwałym nośniku. W przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa umowa dostarczana jest również w wersji papierowej.**
- 3. Jeżeli umowa zawierana jest telefonicznie, przedsiębiorca potwierdza ofertę podróżnemu na trwałym nośniku, a podróżny jest nią związany tylko wówczas, gdy podpisze umowę lub prześle swoją pisemną zgodę na trwałym nośniku.**

Poprawka 127

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 19

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby sprzedawca detaliczny, który zgodził się doprowadzić do rezerwacji imprezy turystycznej lub **aranżowanych** usług turystycznych lub który ułatwił zarezerwowanie takich usług, ponosił odpowiedzialność za **wszelkie błędy występujące** w procesie rezerwacji, **chyba że** takie błędy są związane z podróżnym lub nieuniknionymi i nadzwyczajnymi okolicznościami.

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby sprzedawca detaliczny, który zgodził się doprowadzić do rezerwacji imprezy turystycznej lub **powiązanych** usług turystycznych lub który ułatwił zarezerwowanie takich usług, ponosił odpowiedzialność za **nieprzekazanie informacji udzielanych przez organizatora zgodnie z art. 4 ust. 1, za przekazanie niekompletnych informacji lub za popelnienie błędów występujących** w procesie rezerwacji, w **przypadku gdy takie błędy faktycznie wystąpiły w procesie**

rezerwacji. Sprzedawca detaliczny nie ponosi odpowiedzialności, gdy takie błędy są związane z podróznym lub nieuniknionymi i nadzwyczajnymi okolicznościami. **W kontekście powiązanych usług turystycznych polegających na nabywaniu dodatkowych usług turystycznych od innego przedsiębiorcy w ukierunkowany sposób poprzez powiązane procesy rezerwacji online, o których mowa w art. 3 pkt 5 lit. b), sprzedawca detaliczny nie ponosi odpowiedzialności za błędy w rezerwacji wynikające z błędów popełnionych przez przedsiębiorcę. W tym przypadku państwa członkowskie dopilnowują, aby przedsiębiorca świadczący dodatkowe usługi turystyczne ponosił odpowiedzialność za błędy występujące w procesie rezerwacji takich usług.**

Uzasadnienie

Sprzedawcy detaliczni powinni być odpowiedzialni jedynie za błędy w rezerwacji, kiedy faktycznie biorą oni udział w procesie rezerwacji. Jeśli w przypadku aranżowanych usług turystycznych z wykorzystaniem powiązanego procesu rezerwacji online opartego na przekazywaniu między przedsiębiorcami ukierunkowanych informacji, łącznie z miejscem docelowym i terminem podróży (zob. poprawka do art. 3 pkt 5 lit. b)), przedsiębiorca świadczący dodatkowe usługi popełnia błędy w rezerwacji, to on powinien ponosić za nie odpowiedzialność, a nie sprzedawca detaliczny, który nie ma kontroli nad procesem rezerwacji dodatkowych usług.

Poprawka 128

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20

Tekst proponowany przez Komisję

W przypadkach gdy organizator lub, zgodnie z art. 15 lub 18, sprzedawca detaliczny płaci rekompensatę, przyznaje obniżkę ceny lub wypełnia inne zobowiązania nałożone na niego na mocy niniejszej dyrektywy, **żaden przepis niniejszej dyrektywy lub prawa krajowego nie może być interpretowany jako**

Poprawka

I. W przypadkach gdy organizator lub, zgodnie z art. 15 lub 18, sprzedawca detaliczny płaci rekompensatę, przyznaje obniżkę ceny lub wypełnia inne zobowiązania nałożone na niego na mocy niniejszej dyrektywy, **państwa członkowskie dopilnowują, aby organizator lub sprzedawca detaliczny**

ograniczający prawo do dochodzenia odszkodowania od jakiejkolwiek osoby trzeciej, która przyczyniła się do zdarzenia, które skutkuje rekompensatą, obniżką ceny lub **innymi zobowiązaniami**.

miał prawo do dochodzenia odszkodowania od jakiejkolwiek osoby trzeciej, która przyczyniła się do zdarzenia, które skutkuje rekompensatą, obniżką ceny lub **innym zobowiązaniem**.

2. Prawo do dochodzenia odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, obejmuje również prawo organizatorów i sprzedawców detalicznych do dochodzenia odszkodowania od dostawców usług turystycznych, w przypadku gdy organizator lub sprzedawca detaliczny jest zobowiązany do zapłacenia podróżnemu rekompensaty na podstawie niniejszej dyrektywy, a podróżny ma jednocześnie prawo do odszkodowania na podstawie innego mającego zastosowanie prawa Unii, w tym, lecz nie wyłącznie, rozporządzenia (WE) nr 261/2004 i rozporządzenia (WE) nr 1371/2007. Prawo do dochodzenia odszkodowania nie może być ograniczone w umowie.

3. Państwa członkowskie dopilnowują, aby jakiekolwiek ograniczenie prawa do dochodzenia odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, było uzasadnione i proporcjonalne, zgodnie z właściwym prawem krajowym.

Uzasadnienie

W artykule tym nie jest jasne, czy organizatorom przyznaje się prawo do odszkodowania. Można go więc interpretować na dwa różne sposoby. Z jednej strony przepis ten można rozumieć jako przyznanie takiego prawa, a jego szczegółowe uregulowania znajdują się w prawie krajowym. Z drugiej strony przepisy te można również interpretować jako jedynie ochronę wyboru dokonanego na szczeblu krajowym, który pozwala określić, czy i w jakim zakresie istnieje takie prawo. Poprawka ta wyjaśnia, że to prawo:

- *przysługuje organizatorom na podstawie prawa krajowego;*
- *przysługuje podróżnemu, kiedy może ubiegać się o odszkodowanie na podstawie innego prawa UE.*

Poprawka 129

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 22

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają odpowiednie i skuteczne środki zapewniające przestrzeganie niniejszej dyrektywy.

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają odpowiednie i skuteczne środki zapewniające przestrzeganie niniejszej dyrektywy.

Ponadto państwa członkowskie dopilnowują, aby istniały odpowiednie mechanizmy zapewniające niestosowanie przez przedsiębiorców lub organizatorów jakichkolwiek wprowadzających w błąd praktyk, w szczególności przez upewnianie konsumentów w przekonaniu, że przysługują im prawa i gwarancje, które nie są przewidziane w odnośnej umowie.

Poprawka 130

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 26 – akapit pierwszy

Tekst proponowany przez Komisję

Z dniem [**18 miesięcy** po wejściu w życie niniejszej dyrektywy] uchylona zostaje dyrektywa 90/314/WE.

Poprawka

Z dniem [**24 miesiące** po wejściu w życie niniejszej dyrektywy] uchylona zostaje dyrektywa 90/314/WE.

Poprawka 131

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 27 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej w dniu [przypadającym **18 miesięcy** po wejściu w życie niniejszej dyrektywy], przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych **przepisów**.

Poprawka

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej w dniu [przypadającym **24 miesiące** po wejściu w życie niniejszej dyrektywy], przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych **środków**.

Uzasadnienie

Zaproponowany czas na wdrożenie dyrektywy – 18 miesięcy – jest niewystarczający, biorąc pod uwagę długość procesu ustawodawczego oraz wpływ regulacji na podmioty gospodarcze, które muszą mieć wystarczająco dużo czasu na dostosowanie swojej działalności gospodarczej do nowych przepisów. Należy wydłużyć odpowiednio czas na przyjęcie przez państwa członkowskie niezbędnych przepisów. Poprawka uzupełnia poprawki sprawozdawcy, który proponuje, aby wszystkie terminy wynosiły 24 miesiące.

Poprawka 132

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 27 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej w dniu [przypadającym 18 miesięcy po wejściu w życie niniejszej dyrektywy], przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów.

Poprawka

(Nie dotyczy polskiej wersji językowej.)

Poprawka 133

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 27 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie stosują te **przepisy** od dnia [przypadającym **18 miesięcy** po wejściu w życie niniejszej dyrektywy].

Poprawka

2. Państwa członkowskie stosują te **środki** od dnia [przypadającego **24 miesiące** po wejściu w życie niniejszej dyrektywy].

UZASADNIENIE

Sprawy ogólne

Sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje przegląd dyrektywy 90/314/EWG w sprawie imprez turystycznych, w szczególności dlatego, że konieczne jest uwzględnienie handlu online. Jednak nie można pominąć tego, że rynek turystyczny, przede wszystkim ten internetowy, jest w ciągłym ruchu, i wciąż pojawiają się nowe koncepcje biznesowe. Dlatego zakres stosowania niniejszej dyrektywy nie powinien być zbyt wąski ani konkretny, w przeciwnym razie może okazać się, że dyrektywa już w chwili jej przyjęcia jest przestarzała. Należy bezwzględnie unikać sytuacji, w których tworzone będą modele biznesowe mające na celu ominięcie zakresu działania dyrektywy. Z drugiej strony ważne jest to, aby nadal utrzymać istniejące, dobrze funkcjonujące i korzystne dla **konsumenta** modele biznesowe. Dlatego nie należy nadmiernie regulować tzw. „klikalności” („click-troughs”), ponieważ z powodu nieproporcjonalnie dużych konsekwencji dla przedsiębiorstw mogłoby to doprowadzić do sytuacji, w której takie modele nie będą już dostępne. W interesie podróżujących należy tego unikać, gdyż to zwłaszcza oni korzystają w internecie z linków do kolejnych ofert. W związku z tym ważne jest, aby odróżnić faktyczną reklamę od szeregu opcji i ukierunkowanych, konkretnych, szczegółowych indywidualnych ofert stanowiących uzupełnienie podróży. Dlatego wiążący charakter dyrektywy ma zasadnicze znaczenie, podobnie jak obowiązek państw członkowskich, żeby zapewnić jej przestrzeganie, skuteczność i zakres ochrony na wypadek niewypłacalności, a także aby ustanowić sankcje i stosować je w przypadku naruszenia obowiązków przez przedsiębiorstwa. Duże znaczenie mają wzajemnie uznawanie ochrony na wypadek niewypłacalności i współpraca administracyjna między państwami członkowskimi. Ponadto szczególnie ważne jest to, aby państwa członkowskie wraz z Komisją wskazywały na prawa wynikające z niniejszej dyrektywy oraz na to, wobec jakiego rodzaju imprez turystycznych i podróży dyrektywa ma zastosowanie, a jakich podróży oferowana w jej ramach ochrona nie dotyczy. Oprócz tego należy zadbać o to, aby przepisy nowej dyrektywy nie pokrywały się z przepisami rozporządzeń dotyczących praw pasażerów. Chodzi o to, aby kumulacja praw była możliwa tylko wówczas, gdy ich podstawą nie jest to samo roszczenie. Natomiast zawsze dopuszczalne muszą być dalej idące roszczenia odszkodowawcze. Przedsiębiorstwa świadczące usługi turystyczne muszą mieć wobec siebie prawo do roszczeń regresowych. Konkretnie rozwiązania w tym zakresie powinno regulować prawo krajowe. Jednak z punktu widzenia podróżnego to organizator imprezy turystycznej powinien być zawsze tym podmiotem, do którego się zwraca, ponieważ stosunki między poszczególnymi usługodawcami nie powinny mieć dla niego żadnego znaczenia.

Harmonizacja pełna czy minimalna

Ponieważ jednym z celów Unii Europejskiej jest stworzenie wspólnego rynku wewnętrznego, podróżni powinni korzystać z jednolitej ochrony i jasnych i wyraźnych praw, które nie powinny być zróżnicowane w zależności od państwa członkowskiego zamieszkania. Komisja opowiedziała się w związku z tym za pełną harmonizacją, która leżałaby w interesie europejskich konsumentów, zaś z przyczyn uczciwej konkurencji także w interesie europejskich przedsiębiorstw. Dlatego w celu zagwarantowania jednolitego podejścia wprowadzono do dyrektywy nowy artykuł „Poziom harmonizacji”, o tym samym brzmieniu co art. 4 dyrektywy o prawach konsumenta. Zgodnie z jego postanowieniami państwa członkowskie nie mogą utrzymywać ani wprowadzać do swojego prawa krajowego przepisów

odbiegających od tych, które zostały ustanowione w niniejszej dyrektywie, o ile dyrektywa nie przewiduje inaczej.

Z tego względu dopuszczono tylko jeden wyjątek umożliwiający przyjęcie przez państwa członkowskie dalej idących i odbiegających uregulowań. Dotyczy on przepisu regulującego odpowiedzialność organizatora i/lub sprzedawcy detalicznego usług turystycznych. W tym przypadku pozostawiono państwom członkowskim zgodnie z art. 6, 11, 12, 15 i 16 możliwość utrzymania lub wprowadzenia dalej idących przepisów.

Celem musi być podnoszenie, nie obniżanie poziomu ochrony.

Zakres i definicje

Co do zakresu stosowania, podróże oferowane lub zestawiane przez osoby fizyczne lub prawne, które nie uzyskują ani pośrednio, ani bezpośrednio korzyści finansowych z takiej działalności, nie powinny być objęte przepisami tej dyrektywy, ponieważ podróże organizowane w celach innych niż komercyjne, na przykład przez kluby piłkarskie, szkoły, uniwersytety czy instytucje charytatywne nie mogą skutkować obowiązkiem ubezpieczenia od niewypłacalności albo odpowiedzialnością cywilną. Byłoby to niesłuszne.

W art. 2 konieczne jest także wyjaśnienie warunków, na jakich wyłączone mają być podróże służbowe. Znaczenie powinno mieć to, czy została zawarta umowa ramowa, a nie to, czy dana firma specjalizuje się w organizowaniu podróży służbowych. Ponadto musi być jasne, że w przypadku umowy ramowej między pracodawcą podróźnego a przedsiębiorstwem mamy do czynienia z pracodawcą jako osobą prawną.

Ponadto w art. 2 wyjątki od zastosowania przepisów dyrektywy odnoszące się do dodatkowych umów uzupełniono o umowy o usługi pomocnicze w stosunku do imprez turystycznych. Poprawka ta ma na celu uniknięcie sytuacji, w której sprzedawca detaliczny, w szczególności małe lokalne biuro turystyczne, w chwili zarezerwowania transportu do punktu rozpoczęcia podróży, na przykład transferu pociągiem na lotnisko, stawałby się dostawcą imprezy turystycznej. Ponośliłby wówczas odpowiedzialność za całą imprezę na równi z jej właściwym organizatorem.

Jako kryterium na potrzeby zdefiniowania imprezy turystycznej lub powiązanych usług turystycznych (wcześniej „aranżowanych usług turystycznych”) należy uwzględnić jedynie połączenie różnych usług turystycznych, takich jak zakwaterowanie, przewóz pasażerów, a także wynajem samochodów. Połączenie dwóch usług pomocniczych lub jednej usługi głównej z mało istotną usługą pomocniczą nie powinno skutkować stosowaniem przepisów niniejszej dyrektywy. Oznacza to, że dyrektywa nie powinna odnosić się do umów przewozowych z noclegiem, na przykład podróży wagonem sypialnym albo promem z noclegiem. Natomiast wielodniowe rejsy wycieczkowe oraz wielodniowe podróże koleją z noclegami, składające się z wielu elementów i mające wyraźny charakter turystyczny, a nie wyłącznie charakter przewozu, powinny być przedmiotem dyrektywy.

Aby nie obciążać nadmiernie branży hotelowej, usługi wyłącznie hotelarskie, ale połączone z rezerwacją biletów na musical czy zabiegi spa, powinny być wyłączone, o ile taka usługa dodatkowa nie jest dominującym elementem podróży. Natomiast co do sklasyfikowania usługi pomocniczej jako „istotnej” lub „nieistotnej”, to 25-procentowy udział w cenie nie powinien stanowić jedyne kryterium – powinien nim być także charakter podróży, wyraźnie wyrażone życzenie podróźnego podczas rezerwacji czy też określenia użyte przez dostawcę w procesie rezerwacji.

Istotne jest przede wszystkim jasne rozdzielenie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych oraz jasne rozróżnienie zakresu odpowiedzialności, i to już przy udzielaniu

informacji przed zawarciem umowy.

Informacje udzielane przed zawarciem umowy i odstąpienie od umowy

W odniesieniu do informacji udzielanych przed zawarciem umowy nie można nakładać na organizatorów nadmiaru obowiązków. Zbyt daleko idący byłby na przykład wymóg określenia języka używanego przy wszystkich usługach albo informacja o ułatwieniach dla podróżnych z każdym rodzajem ograniczenia sprawności ruchowej. Informacje na temat ułatwień dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej muszą być udzielane na wyraźne życzenie. Z drugiej strony ogromne znaczenie ma podawanie wszelkich ważnych danych kontaktowych na wypadek, gdyby podróżny chciał zgłosić niezgodne z umową wykonanie usług ujętych w informacjach udzielanych przed zawarciem umowy lub w umowie. Podróżni powinni mieć w każdym momencie prawo rezygnacji z umowy za odszkodowaniem w adekwatnej wysokości. Ciężar dowodu, że rekompensata jest adekwatna, spoczywa na organizatorze, ponieważ tylko on może stwierdzić, które wydatki musiał ponieść, a na których mógł zaoszczędzić. W przypadku, gdy podróż jest znacząco utrudniona w wyniku nieuniknionych lub nadzwyczajnych okoliczności, takich jak działania wojenne czy klęski żywiołowe, jednak nie ze względów rodzinnych lub z powodu choroby, podróżny powinien mieć prawo odstąpienia od umowy bez konieczności uiszczania odszkodowania. Prawo takie nie powinno jednak mieć zastosowania w sytuacji, gdy okoliczności takie miały miejsce w chwili dokonywania rezerwacji, a podróżny został o nich poinformowany.

Zmiany w podróży, obniżki i podwyżki cen

W pewnych okolicznościach organizatorzy muszą mieć możliwość wprowadzania jednostronnych zmian w umowie z powodu zmian lub podwyżek cen wprowadzonych przez stronę trzecią. Jeśli zmiana taka dotyczy istotnego elementu imprezy i prowadzi do znaczącej zmiany w jej przebiegu, podróżny ma prawo odstąpić od umowy bez ponoszenia szkody finansowej. Musi mieć wówczas możliwość odstąpienia od całej podróży, w tym od zarezerwowanych usług pomocniczych. Wzrost ceny można przerzucić na podróżnego tylko wówczas, gdy przekracza 3 % ceny podróży. Natomiast jeśli cena spadnie o ponad 3 %, istnieje obowiązek odpowiedniego zmniejszenia ceny dla podróżnego. Jednak w przypadku obniżenia ceny organizator ma prawo pobrać od każdego podróżnego po 10 EUR opłaty manipulacyjnej. Zmiany cen muszą być zawsze uzasadnione pisemnie. Skutkiem prawnym podwyższenia ceny o ponad 8 % lub dopuszczalnej znaczącej zmiany umowy powinno być – obok prawa do nieodpłatnego odstąpienia od umowy przez podróżnego – także prawo uczestnictwa w imprezie turystycznej o takiej samej wartości. Podróżny często niewiele korzysta na prawie do odstąpienia od umowy, jeśli nie może w krótkim czasie zarezerwować podobnej podróży. Szczególnie ważne jest to w sezonie urlopowym oraz dla (niewielkich) grup turystycznych i rodzin. Podróżny powinien mieć wówczas prawo wyboru jednej z trzech opcji: zgoda na podróż w wyższej cenie, zgoda na podróż alternatywną lub odstąpienie od umowy z prawem do bezzwłocznego zwrotu zapłaconej ceny wraz z wszelkimi kosztami dodatkowymi. Jeśli podróżny nie odpowie na pisemną informację o zmianie umowy lub podwyżce ceny o ponad 8 %, to uznaje się, że ją zaakceptował. Ciężar dowodu, że informacja taka została przekazana, spoczywa na organizatorze.

Kłopoty w podróży

Jeśli podróżny w czasie podróży znajdzie się w kłopotach, za które organizator nie odpowiada, to organizator i tak powinien być zobowiązany do udzielenia natychmiastowej pomocy. Pomoc taka oznacza między innymi przekazywanie informacji, pomoc praktyczną,

na przykład w odniesieniu do środków telekomunikacji, czy pozyskanie alternatywnych usług podróży. Pomoc taka nie może jednak obciążać organizatora finansowo, ponieważ nie miał on wpływu na sytuację, w której znalazł się podróżny. Podróżny powinien więc sam ponieść wszelkie związane z tym dodatkowe koszty lub podnieść roszczenia wobec odpowiedzialnych osób trzecich. Niemniej organizator w ramach obowiązku udzielania informacji przed zawarciem umowy powinien poinformować o możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia podróży oraz wykupienia polisy ubezpieczeniowej na pokrycie kosztów odstąpienia od umowy.

Ochrona na wypadek niewypłacalności

Jest bardzo ważne, aby istniała kompleksowa ochrona na wypadek niewypłacalności. Chodzi tu nie tylko o zabezpieczenie finansowe, lecz także o bezpośredni transport z powrotem na wypadek, gdyby podróżny został unieruchomiony w państwie członkowskim innym niż jego kraj pochodzenia. Podróżni muszą korzystać z ochrony przed niewypłacalnością organizatora, sprzedawcy detalicznego lub któregośkolwiek innego przedsiębiorcy współorganizującego aranżowane usługi turystyczne. Musi być przy tym jednak jasne, że niewypłacalność nie musi oznaczać natychmiastowego powrotu podróżnych do domu, gdyż w razie wątpliwości mogłoby to oznaczać, że podróżny, który dopiero zaczął urlop, jest zmuszony do natychmiastowego powrotu. Podróżnemu – wręcz przeciwnie – powinno się zaoferować kontynuowanie podróży.

Odpowiedzialność na zasadzie ryzyka

Bardzo duże znaczenia ma także kwestia odpowiedzialności na zasadzie ryzyka. Nie może być mowy o odrzuceniu tej odpowiedzialności jako takiej. Słuszna jest więc regulacja, podobna do tej ze zmienionej dyrektywy w sprawie praw pasażerów linii lotniczych, zmieniającej rozporządzenie (WE) nr 261/2004, gdzie jest mowa o pewnej ograniczonej odpowiedzialności organizatora w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności uniemożliwiających powrót do domu (art. 11). Sytuacja taka nie jest jednak do końca porównywalna z samymi lotami, gdzie jedynym problemem jest transport. W każdym razie organizator imprezy turystycznej powinien zatroszczyć się o zakwaterowanie z uwzględnieniem zarezerwowanej kategorii. Podróżny może zadbać o to samodzielnie tylko wtedy, gdy organizator wyraźnie oświadczy, że nie wypełni tego obowiązku. Przewiduje się do pięciu noclegów w cenie do 125 EUR za noc.

Celem sprawozdawcy jest znalezienie pewnej równowagi między interesami konsumentów a interesami ekonomicznymi. W efekcie ma powstać zrozumiała regulacja o jasnej strukturze, która oprze się zmianom charakterystycznym dla dzisiejszych czasów i sprawdzi się także w przyszłości, umożliwiając utrzymanie lub poszerzenie różnorodności modeli biznesowych i zapewniając wszystkim grupom interesów wystarczającą i trwałą ochronę.

27.01.2014

OPINIA KOMISJI TRANSPORTU I TURYSTYKI

dla Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie imprez turystycznych i aranżowanych usług turystycznych, zmieniającej rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę 2011/83/UE oraz uchylającej dyrektywę Rady 90/314/EWG (COM(2013)0512 – C7-0215/2013 – 2013/0246(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Bogusław Liberadzki

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

I. Przegląd dyrektywy w sprawie zorganizowanych podróży

Konsumenci podczas odbywania podróży wymagają szczególnej ochrony, dlatego też w 1990 r. przyjęto dyrektywę w sprawie zorganizowanych podróży. Od tego czasu na rynku turystycznym zaszły jednak znaczne zmiany. Rozwój sprzedaży online i liberalizacja sektora lotniczego zmieniły sposób, w jaki konsumenci organizują swoje wakacje. Coraz częściej odgrywają oni coraz bardziej aktywną rolę w dostosowywaniu wakacji do swoich szczególnych wymagań i przede wszystkim zamiast wybierać gotowe imprezy korzystają z internetu w celu łączenia usług turystycznych.

Taki rozwój wydarzeń prowadzi do narastającej niepewności w kwestii tego, w jakich sytuacjach i w odniesieniu do jakich transakcji zastosowanie mają unijne zasady dotyczące imprez turystycznych, a jakie są wyłączone z zakresu ich stosowania. Konsumenci często nie mają wiedzy na temat rodzaju ochrony, jakiej mogą oczekiwać w danej sytuacji. Z tego względu oczywiste jest, że należy dokonać aktualizacji ustawodawstwa w celu uwzględnienia modelu sprzedaży, który nie istniał, gdy przyjmowano obecnie obowiązującą dyrektywę.

II. Ogólne stanowisko sprawozdawcy

Sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji mający na celu wyjaśnienie i zaktualizowanie zakresu ochrony podróżnych kupujących połączone usługi turystyczne dla tej samej podróży lub dla tych samych wakacji, poprzez objęcie zakresem stosowania zmienionej dyrektywy szczególnie imprez oraz aranżowanych usług turystycznych, które oferowane są online. Spowoduje to zwiększenie przejrzystości dla wszystkich uczestników rynku.

Sprawozdawcy przyświecają następujące cele:

- zapewnienie przedsiębiorstwom prowadzącym działalność na rynku turystycznym równych warunków działania – bardziej konkurencyjnych i sprawiedliwych;
- zapewnienie wszystkim konsumentom wysokiego stopnia ochrony w przypadku zakupu połączenia usług turystycznych, niezależnie od kanału dystrybucji, przy jednoczesnym zapewnieniu poziomu kosztów przestrzegania przepisów rozsądnego dla nowych podmiotów objętych zmienionym zakresem stosowania dyrektywy;
- dopilnowanie, aby turyści byli lepiej poinformowani o produktach podróży, które nabywają, oraz mieli zapewniony dostęp do bardziej przejrzystych i bardziej skutecznych środków zaradczych w sytuacjach, w których coś dzieje się nie tak, jak należy.

Aby osiągnąć powyższe, sprawozdawca proponuje szereg poprawek umożliwiających ugruntowanie celów wniosku Komisji. Poprawki te obejmują między innymi następujące kwestie:

(i) Zakres stosowania

Ponieważ rynek rozwija się szybciej niż ustawodawstwo, należy określić, które połączenia usług turystycznych (oferowane w internecie lub poza nim) będą objęte zakresem stosowania dyrektywy. Sprawozdawca jest przekonany, że rozszerzenie definicji „imprezy” jest niezbędne i że powinna ona obejmować większość połączeń usług turystycznych sprzedawanych konsumentom. Niemniej jednak użycie określenia „aranżowane usługi turystyczne” powinno zostać uznane za rozwiązanie służące uczynieniu dyrektywy odporną na przyszłe zmiany i zapewnieniu właściwego poziomu ochrony konsumentów w przypadku niewyłacalności jednego z dostawców usług.

(ii) Pojedyncze usługi turystyczne

Istnieją względy przemawiające za tym, że zakres proponowanej dyrektywy nie jest wystarczająco szeroki. „Impreza turystyczna” staje się przeżytkiem. Od czasu przyjęcia dyrektywy w 1990 r. na rynku turystycznym zaszły istotne zmiany, a wraz z nimi zmieniły się preferencje i podejście konsumentów. Z dyrektywy wyraźnie wyłączone są na przykład niezależne umowy o pojedyncze usługi turystyczne. Organizacje konsumenckie zgłaszały szereg przypadków szkód ponoszonych przez konsumentów przy sprzedaży tzw. pojedynczych usług turystycznych. W związku z powyższym sprawozdawca proponuje, aby przedsiębiorcy sprzedający pojedyncze usługi turystyczne również stosowali się do pewnych minimalnych wymogów nałożonych niniejszą dyrektywą. Luka prawna w tym obszarze byłaby problemem na rynku, na którym panuje tendencja wzrostowa w zakresie rozwoju sprzedaży pojedynczych usług przez osoby trzecie oraz na którym konsumenci na ogół samodzielnie organizują sobie swoje podróże.

(iii) Poziom harmonizacji

W przedstawionym wniosku brakuje wyraźnego przepisu dotyczącego stopnia harmonizacji. Pełna harmonizacja zapewnia jednolity poziom ochrony konsumentów na całym terytorium UE, jednak uniemożliwia państwom członkowskim przyjmowanie – stosownie do okoliczności – surowszych przepisów służących konsumentom, co ma miejsce w przypadku obecnie obowiązującej dyrektywy. W wielu państwach członkowskich proponowane zmiany

spowodowałyby ograniczenie krajowych norm ochrony konsumentów, w szczególności w zakresie przepisów prawa umów. Sprawozdawca opowiada się za harmonizacją ukierunkowaną.

(iv) Ochrona na wypadek upadłości

Aby zapewnić uczciwą konkurencję i ochronę konsumentów, nałożony obecnie na organizatorów imprez turystycznych obowiązek zapewnienia dostatecznego dowodu zabezpieczenia na potrzeby zwrotu zaliczek i powrotu podróżnych do kraju w przypadku niewypłacalności powinien mieć zastosowanie również do aranżowanych usług turystycznych. Należy także podkreślić, że decydującą rolę w zapewnieniu skutecznego przebiegu imprezy turystycznej odgrywają przewoźnicy. Sprawozdawca proponuje zatem rozszerzenie zakresu ochrony na wypadek niewypłacalności, tak aby obejmował on również przewoźników.

Mając na uwadze fragmentaryzację ustawodawstwa w dziedzinie ochrony podróżnych, jak również to, że szybki rozwój rynku turystycznego stawia go zawsze krok przed ustawodawstwem, sprawozdawca uważa, że właściwym sposobem na sięgnięcie w przyszłość byłoby rozważenie kompleksowego instrumentu w dziedzinie praw podróżnych. Konsumentom w coraz większym stopniu odchodzą od koncepcji imprezy turystycznej. Z tego względu idea „imprez turystycznych oraz aranżowanych usług turystycznych” jedynie częściowo pokrywa powszechne dziś praktyki. Jednolity instrument dotyczący usług turystycznych byłby tym ważniejszy, że większość dyrektyw dotyczących ochrony konsumentów w sposób wyraźny wyklucza z zakresu stosowania rynek transportu.

POPRAWKI

Komisja Transportu i Turystyki zwraca się do Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

(5) Zgodnie z art. 26 ust. 2 Traktatu, rynek wewnętrzny obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, na którym zapewnia się swobodny przepływ towarów i usług oraz swoboda przedsiębiorczości. W celu stworzenia rzeczywistego, wewnętrznego rynku konsumenckiego w tym sektorze, niezbędne jest ujednoczenie **niektórych** aspektów umów dotyczących imprez turystycznych oraz **aranżowanych** usług turystycznych, przy zachowaniu właściwej równowagi między wysokim poziomem ochrony konsumentów a konkurencyjnością przedsiębiorstw.

Poprawka

(5) Zgodnie z art. 26 ust. 2 Traktatu, rynek wewnętrzny obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, na którym zapewnia się swobodny przepływ towarów i usług oraz swoboda przedsiębiorczości. W celu stworzenia rzeczywistego, wewnętrznego rynku konsumenckiego w tym sektorze, niezbędne jest ujednoczenie **odpowiednich** aspektów umów dotyczących imprez turystycznych oraz **powiązanych** usług turystycznych, przy zachowaniu właściwej równowagi między wysokim poziomem ochrony konsumentów a konkurencyjnością przedsiębiorstw.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję

(8) Ponieważ usługi turystyczne mogą być łączone na wiele różnych sposobów, za imprezy turystyczne należy uznać wszystkie połączenia usług turystycznych, które charakteryzują się cechami, jakie podróźni zazwyczaj wiążą z imprezami turystycznymi, zwłaszcza gdy pojedyncze

Poprawka

(8) Ponieważ usługi turystyczne mogą być łączone na wiele różnych sposobów, za imprezy turystyczne należy uznać wszystkie połączenia usług turystycznych, które charakteryzują się cechami, jakie podróźni zazwyczaj wiążą z imprezami turystycznymi, zwłaszcza gdy pojedyncze

usługi turystyczne zostają powiązane w obrębie jednego produktu turystycznego, **za którego właściwe wykonanie odpowiedzialność ponosi organizator.** Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej¹⁶, nie należy różnicować, czy usługi turystyczne są łączone przed nawiązaniem jakiegokolwiek kontaktu z podróżnym czy też na prośbę podróżnego względnie zgodnie z dokonaniem przez niego wyborem. Zastosowanie powinny mieć te same zasady, niezależnie od tego, czy rezerwacja ma miejsce za pośrednictwem stacjonarnego biura podróży czy też odbywa się drogą elektroniczną (online).

¹⁶ Zob. wyrok w sprawie C-400/00 Club Tour, Viagens e Turismo SA przeciwko Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido oraz Club Med Viagens Ld, Rec. 2002, I-04051.

usługi turystyczne zostają powiązane w obrębie jednego produktu turystycznego. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej¹⁶, nie należy różnicować, czy usługi turystyczne są łączone przed nawiązaniem jakiegokolwiek kontaktu z podróżnym czy też na prośbę podróżnego względnie zgodnie z dokonaniem przez niego wyborem. Zastosowanie powinny mieć te same zasady, niezależnie od tego, czy rezerwacja ma miejsce za pośrednictwem stacjonarnego biura podróży czy też odbywa się drogą elektroniczną (online).

¹⁶ Zob. wyrok w sprawie C-400/00 Club Tour, Viagens e Turismo SA przeciwko Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido oraz Club Med Viagens Ld, Rec. 2002, I-04051.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 13

Tekst proponowany przez Komisję

(13) Należy określić szczegółowe przepisy dla fizycznych oraz internetowych sprzedawców detalicznych, którzy pomagają podróżnemu – przy okazji wizyty lub kontaktu z ich punktem sprzedaży – w zawarciu oddzielnych umów z poszczególnymi dostawcami usług, oraz dla internetowych sprzedawców detalicznych, którzy – za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online – ułatwiają nabywanie dodatkowych usług turystycznych u innego przedsiębiorcy w sposób ukierunkowany, najpóźniej w momencie potwierdzenia rezerwacji pierwszej usługi. Przepisy takie miałyby na

Poprawka

(13) Należy określić szczegółowe przepisy dla fizycznych oraz internetowych sprzedawców detalicznych, którzy pomagają podróżnemu – przy okazji wizyty lub kontaktu z ich punktem sprzedaży – w zawarciu oddzielnych umów z poszczególnymi dostawcami usług, oraz dla internetowych sprzedawców detalicznych, którzy – za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online – ułatwiają nabywanie dodatkowych usług turystycznych u innego przedsiębiorcy w sposób ukierunkowany, najpóźniej w momencie potwierdzenia rezerwacji pierwszej usługi. Przepisy takie miałyby na

przykład zastosowanie w sytuacji, gdy wraz z potwierdzeniem rezerwacji pierwszej usługi turystycznej, takiej jak przelot lub przejazd pociągiem, konsument otrzymuje zaproszenie do zarezerwowania dodatkowej usługi turystycznej dostępnej w wybranym miejscu docelowym – na przykład zakwaterowania w hotelu – wraz z linkiem do strony rezerwacji innego dostawcy usług lub pośrednika.

Wspomniane aranżowane usługi nie stanowią wprawdzie imprezy turystycznej w rozumieniu niniejszej dyrektywy – nie ma wątpliwości co do tego, że jeden **organizator** nie wziął na siebie odpowiedzialności za usługi turystyczne – jednak takie **aranżowane** usługi turystyczne stanowią alternatywny model biznesowy, który często jest silną konkurencją dla imprez turystycznych.

przykład zastosowanie w sytuacji, gdy wraz z potwierdzeniem rezerwacji pierwszej usługi turystycznej, takiej jak przelot lub przejazd pociągiem, konsument otrzymuje zaproszenie do zarezerwowania dodatkowej usługi turystycznej dostępnej w wybranym miejscu docelowym – na przykład zakwaterowania w hotelu – wraz z linkiem do strony rezerwacji innego dostawcy usług lub pośrednika.

Wspomniane aranżowane usługi nie stanowią wprawdzie imprezy turystycznej w rozumieniu niniejszej dyrektywy – nie ma wątpliwości co do tego, że jeden **przedsiębiorca** nie wziął na siebie odpowiedzialności za usługi turystyczne – jednak takie **powiązane** usługi turystyczne stanowią alternatywny model biznesowy, który często jest silną konkurencją dla imprez turystycznych.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 15 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(15a) Ważne jest zapewnienie, aby jeszcze przed dokonaniem płatności podróźni mieli wiedzę o tym, czy dokonują wyboru imprezy turystycznej, czy też powiązanej usługi turystycznej, a także wiedzę o odpowiadającym im poziomie ochrony.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 15 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(15b) Podróżni, którzy pragną organizować swoje wakacje z wyłączeniem

stosowania przepisów niniejszej dyrektywy, w związku z czym nie korzystają z poziomu ochrony przewidzianego w niniejszej dyrektywie, są o tym informowani przed dokonaniem płatności.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję

(17) Inne usługi *turystyczne*, takie jak wejście na koncerty, imprezy sportowe, wycieczki lub wejście do parków rozrywki są usługami, które – w połączeniu z przewozem pasażerów lub zakwaterowaniem lub wynajmem samochodów – powinny być uznawane za mogące wejść w skład imprezy turystycznej lub *aranżowanych* usług turystycznych. Jednakże tego rodzaju imprezy turystyczne powinny wchodzić w zakres niniejszej dyrektywy, jedynie wtedy, gdy dana usługa *turystyczna* stanowi znaczącą część imprezy turystycznej. Ogólnie rzecz biorąc, usługę *turystyczną* należy uznać za znaczącą część imprezy turystycznej, jeżeli stanowi ona ponad 20 % łącznej ceny lub z innego powodu stanowi istotną cechę danej podróży lub danych wakacji. Usług pomocniczych, takich jak ubezpieczenie podróże, transport bagażu, posiłki oraz *czyszczenie* dostarczone jako część zakwaterowania, nie należy uważać za samodzielne usługi turystyczne.

Poprawka

(17) Inne usługi, takie jak wejście na koncerty, imprezy sportowe, wycieczki lub wejście do parków rozrywki są usługami, które – w połączeniu z przewozem pasażerów lub zakwaterowaniem lub wynajmem samochodów – powinny być uznawane za mogące wejść w skład imprezy turystycznej lub *powiązanych* usług turystycznych. Jednakże tego rodzaju imprezy turystyczne powinny wchodzić w zakres niniejszej dyrektywy, jedynie wtedy, gdy dana usługa stanowi znaczącą część imprezy turystycznej. Ogólnie rzecz biorąc, usługę *taką* należy uznać za znaczącą część imprezy turystycznej, jeżeli *podano wyraźną informację, że* stanowi ona ponad 20 % łącznej ceny lub z innego powodu stanowi *dla przedsiębiorcy i podróżnego* istotną cechę danej podróży lub danych wakacji. Usług pomocniczych, takich jak *w szczególności* ubezpieczenie podróże, *przewóz między dworcem a miejscem zakwaterowania*, transport *do miejsca rozpoczęcia podróży i w ramach wycieczek*, transport bagażu, *sprzedaż karnetów narciarskich*, wynajem rowerów, wynajem *innych pojazdów lub środków transportu*, posiłki oraz *sprzątanie* dostarczone jako część zakwaterowania, nie należy uważać za samodzielne usługi turystyczne.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 18

Tekst proponowany przez Komisję

(18) Należy również sprecyzować, że umowy, na podstawie których przedsiębiorca uprawnia podróżnego do tego, aby po zawarciu umowy dokonał wyboru spośród usług turystycznych różnego rodzaju, tak jak to ma miejsce w przypadku imprezy turystycznej stanowiącej prezent w pakiecie, powinny stanowić imprezy turystyczne. Ponadto za imprezę turystyczną należy uznać połączenie usług turystycznych w sytuacji, w której nazwisko osoby podróżującej lub dotyczące **jej szczegółowe dane niezbędne dla zawarcia transakcji** rezerwacji są przekazywane między przedsiębiorcami **najpóźniej w momencie potwierdzenia rezerwacji pierwszej usługi. Szczegółowe dane niezbędne do zawarcia transakcji rezerwacji to szczegóły dotyczące karty kredytowej lub inne informacje niezbędne dla uzyskania płatności. Z drugiej strony, samo przekazanie szczegółowych danych takich** jak miejsce docelowe podróży lub okres, w którym odbywa się podróż, **nie powinny być do tego celu wystarczające.**

Poprawka

(18) Należy również sprecyzować, że umowy, na podstawie których przedsiębiorca uprawnia podróżnego do tego, aby po zawarciu umowy dokonał wyboru spośród usług turystycznych różnego rodzaju, tak jak to ma miejsce w przypadku imprezy turystycznej stanowiącej prezent w pakiecie, powinny stanowić imprezy turystyczne. Ponadto za imprezę turystyczną należy uznać połączenie usług turystycznych w sytuacji, w której nazwisko osoby podróżującej lub **inne dane** dotyczące rezerwacji są przekazywane między przedsiębiorcami. **Dane dotyczące rezerwacji mogą zawierać wszelkie informacje związane z pierwszą rezerwacją, takie** jak miejsce docelowe podróży lub okres, w którym odbywa się podróż.

Uzasadnienie

Dowolne przekazywanie danych między powiązаныmi internetowymi systemami rezerwacji powinno wystarczyć do stworzenia aranżowanej usługi turystycznej, jeżeli skutkuje ono połączeniem usług turystycznych w ramach jednej podróży. Bardzo trudno byłoby konsumentom zrozumieć, jaki rodzaj wakacji zarezerwowali, gdyby musieli rozróżniać rodzaj przekazywanych danych.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(19) Ponieważ potrzeba zapewnienia podróżnym ochrony w przypadku krótkich podróży jest mniejsza, a także w celu uniknięcia niepotrzebnego obciążania przedsiębiorców, z zakresu dyrektywy powinny zostać wyłączone podróże trwające krócej niż 24 godziny, które nie obejmują zakwaterowania, jak również imprezy turystyczne organizowane okazjonalnie.

skreślony

Uzasadnienie

Nie ma uzasadnienia dla narażania konsumentów i pozostawiania ich bez możliwości korzystania ze środków zaradczych przewidzianych dyrektywą tylko dlatego, że impreza turystyczna jest krótka lub dlatego, że organizator sprzedaje dane wakacje jedynie „okazjonalnie”. Podróżni mogą spotkać się z takimi samymi problemami jak w przypadku innych imprez turystycznych, a ryzyko dla przedsiębiorcy jest mniejsze ze względu na krótszy okres podróży trwającej krócej niż 24 godziny.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 23 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(23a) W związku z istnieniem nowych technologii komunikacyjnych, które mogą pomóc w zapewnieniu podróżnym dostępu do aktualnych informacji w momencie dokonywania rezerwacji, i nasilającej się tendencji do rezerwowania imprez turystycznych online nie ma już potrzeby tworzenia specjalnych przepisów, na podstawie których wymaga się drukowanych broszur.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 26

Tekst proponowany przez Komisję

(26) Ponieważ imprezy turystyczne są często nabywane na długo przed ich realizacją, mogą wystąpić nieprzewidziane zdarzenia. W związku z tym podróżny powinien, na określonych warunkach, mieć prawo do przekazania imprezy turystycznej innemu podróżnemu. W takich sytuacjach organizator powinien mieć możliwość odzyskania swoich nakładów, np. jeśli podwykonawca żąda opłat za zmianę nazwiska podróżnego lub za unieważnienie biletu na środek transportu i wystawienie nowego. Podróżni powinni również mieć możliwość rozwiązania umowy w każdym momencie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej w zamian za zapłatę odpowiedniej rekompensaty, jak również prawo do rozwiązania umowy bez zapłaty rekompensaty, o ile na imprezę turystyczną w istotnym zakresie wpłynęły nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności, **takie jak wojna lub klęska żywiołowa**. Uznaje się, że nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności występują zwłaszcza wtedy, gdy wiarygodne i podane do publicznej wiadomości informacje, takie jak zalecenia wydawane przez władze państw członkowskich, odradzają podróżowanie do miejsca przeznaczenia.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 28

Tekst proponowany przez Komisję

(28) W niektórych przypadkach organizatorzy powinni mieć możliwość

Poprawka

(26) Ponieważ imprezy turystyczne są często nabywane na długo przed ich realizacją, mogą wystąpić nieprzewidziane zdarzenia. W związku z tym podróżny powinien, na określonych warunkach, mieć prawo do przekazania imprezy turystycznej innemu podróżnemu. W takich sytuacjach organizator powinien mieć możliwość odzyskania swoich nakładów, np. jeśli podwykonawca żąda opłat za zmianę nazwiska podróżnego lub za unieważnienie biletu na środek transportu i wystawienie nowego. Podróżni powinni również mieć możliwość rozwiązania umowy w każdym momencie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej w zamian za zapłatę odpowiedniej rekompensaty, jak również prawo do rozwiązania umowy bez zapłaty rekompensaty, o ile na imprezę turystyczną w istotnym zakresie wpłynęły nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności **związane z wojną, klęskami żywiołowymi, zdrowiem publicznym, porządkiem publicznym lub terroryzmem**. Uznaje się, że nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności występują zwłaszcza wtedy, gdy wiarygodne i podane do publicznej wiadomości informacje, takie jak zalecenia wydawane przez władze państw członkowskich, odradzają podróżowanie do miejsca przeznaczenia.

Poprawka

(28) W niektórych przypadkach organizatorzy powinni mieć możliwość

wprowadzania jednostronnych zmian w umowie o imprezę turystyczną. Podróżni powinni mieć jednak prawo do rozwiązania umowy, jeżeli proponowane zmiany w znaczny sposób zmieniają którąkolwiek z istotnych właściwości usługi turystycznej. Podwyżki cen powinny być możliwe jedynie wówczas, gdy nastąpiła zmiana kosztów paliwa niezbędnego do przewozu pasażerów, podatków lub opłat nakładanych przez osobę trzecią, która nie jest bezpośrednio zaangażowana w realizację usług turystycznych wchodzących w skład imprezy turystycznej, bądź kursów walutowych mających odniesienie do imprezy turystycznej, oraz jeśli w umowie wyraźnie zastrzeżono korektę cen, zarówno w górę, jak i w dół. Wzrost cen należy ograniczyć do **10%** ceny imprezy turystycznej.

wprowadzania jednostronnych zmian w umowie o imprezę turystyczną. Podróżni powinni mieć jednak prawo do rozwiązania umowy, jeżeli proponowane zmiany w znaczny sposób zmieniają którąkolwiek z istotnych właściwości usługi turystycznej. Podwyżki cen powinny być możliwe jedynie wówczas, gdy nastąpiła zmiana kosztów paliwa niezbędnego do przewozu pasażerów, podatków lub opłat nakładanych przez osobę trzecią, która nie jest bezpośrednio zaangażowana w realizację usług turystycznych wchodzących w skład imprezy turystycznej, bądź kursów walutowych mających odniesienie do imprezy turystycznej, oraz jeśli w umowie wyraźnie zastrzeżono korektę cen, zarówno w górę, jak i w dół. Wzrost cen należy ograniczyć do **5%** ceny imprezy turystycznej.

Uzasadnienie

Limit w wysokości 10% stanowiłby dla podróżnego nieproporcjonalne obciążenie, szczególnie w przypadkach gdy cena imprezy turystycznej jest wysoka lub gdy w jednej imprezie bierze udział wielu uczestników, np. z jednej rodziny (każdy członek płaci dodatkowe 10%). W kilku państwach, w których przepisy krajowe zezwalają na podwyżkę cen, przewidziany próg jest niższy niż 10%, natomiast w innych państwach wcale nie zezwala się na podwyżkę cen lub – jeżeli taka podwyżka ma miejsce – podróżny ma prawo odstąpić od umowy.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję

(30) W celu zapewnienia spójności właściwe jest dostosowanie przepisów niniejszej dyrektywy do konwencji międzynarodowych obejmujących usługi turystyczne, a także do przepisów Unii regulujących prawa pasażerów. Jeżeli organizator jest odpowiedzialny za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług objętych umową o imprezę

Poprawka

(30) W celu zapewnienia spójności właściwe jest dostosowanie przepisów niniejszej dyrektywy do konwencji międzynarodowych obejmujących usługi turystyczne, a także do przepisów Unii regulujących prawa pasażerów. Jeżeli organizator ***i/lub sprzedawca detaliczny*** jest odpowiedzialny za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług objętych

turystyczną, powinien być on uprawniony do powołania się na ograniczenie odpowiedzialności usługodawców zapewnione w takich konwencjach międzynarodowych jak Konwencja montrealaska z 1999 r. o ujednoczeniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego¹⁸, Konwencja z 1980 r. o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF)¹⁹ i Konwencja ateńska z 1974 r. w sprawie przewozu morzem pasażerów i ich bagażu²⁰. W przypadku, gdy z uwagi na nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności niemożliwe jest zapewnienie powrotu podróżnego do miejsca rozpoczęcia podróży, należy dostosować obowiązek organizatora do poniesienia kosztów przedłużonego pobytu podróżnego w miejscu przeznaczenia do wniosku Komisji²¹, którego celem jest zmiana rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów²².

¹⁸ 2001/539/WE: Decyzja Rady z dnia 5 kwietnia 2001 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji w sprawie ujednoczenia niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego (Konwencja montrealaska) (Dz.U. L 194 z 18.7.2001, s. 38).

¹⁹ 2013/103/UE: Decyzja Rady z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie podpisania i zawarcia Umowy między Unią Europejską a Międzyrządową Organizacją Międzynarodowych Przewozów Kolejami w sprawie przystąpienia Unii Europejskiej do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF) (Dz.U. L 51 z 23.2.2013, s. 1).

²⁰ 2012/22/UE: decyzja Rady z dnia

umową o imprezę turystyczną, powinien być on uprawniony do powołania się na ograniczenie odpowiedzialności usługodawców zapewnione w takich konwencjach międzynarodowych jak Konwencja montrealaska z 1999 r. o ujednoczeniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego¹⁸, Konwencja z 1980 r. o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF)¹⁹ i Konwencja ateńska z 1974 r. w sprawie przewozu morzem pasażerów i ich bagażu²⁰. W przypadku, gdy z uwagi na nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności niemożliwe jest zapewnienie powrotu podróżnego do miejsca rozpoczęcia podróży, należy dostosować obowiązek organizatora do poniesienia kosztów przedłużonego pobytu podróżnego w miejscu przeznaczenia do wniosku Komisji²¹, którego celem jest zmiana rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów²².

¹⁸ 2001/539/WE: Decyzja Rady z dnia 5 kwietnia 2001 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji w sprawie ujednoczenia niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego (Konwencja montrealaska) (Dz.U. L 194 z 18.7.2001, s. 38).

¹⁹ 2013/103/UE: Decyzja Rady z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie podpisania i zawarcia Umowy między Unią Europejską a Międzyrządową Organizacją Międzynarodowych Przewozów Kolejami w sprawie przystąpienia Unii Europejskiej do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF) (Dz.U. L 51 z 23.2.2013, s. 1).

²⁰ 2012/22/UE: decyzja Rady z dnia

12 grudnia 2011 r. dotycząca przystąpienia Unii Europejskiej do Protokołu z 2002 r. do Konwencji ateńskiej z 1974 r. w sprawie przewozu morzem pasażerów i ich bagażu z wyjątkiem jego artykułów 10 i 11 (Dz.U. L 8 z 12.1.2012, s. 1):

²¹ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 261/2004 ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów oraz rozporządzenie (WE) nr 2027/97 w sprawie odpowiedzialności przewoźnika lotniczego z tytułu przewozu pasażerów i ich bagażu drogą powietrzną — COM/2013/0130 final.

²² Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 1.

12 grudnia 2011 r. dotycząca przystąpienia Unii Europejskiej do Protokołu z 2002 r. do Konwencji ateńskiej z 1974 r. w sprawie przewozu morzem pasażerów i ich bagażu z wyjątkiem jego artykułów 10 i 11 (Dz.U. L 8 z 12.1.2012, s. 1):

²¹ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 261/2004 ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów oraz rozporządzenie (WE) nr 2027/97 w sprawie odpowiedzialności przewoźnika lotniczego z tytułu przewozu pasażerów i ich bagażu drogą powietrzną — COM/2013/0130 final.

²² Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 1.

Uzasadnienie

Imprezy turystyczne i aranżowane usługi turystyczne składają się z wielu typów usług turystycznych i nie wszystkie one są świadczone lub zapewniane przez organizatora. Należy więc uściślić, że przepis ten stosuje się do organizatora i/lub sprzedawcy detalicznego, który świadczy lub zapewnia usługę. Takie doprecyzowanie pozwala również uwzględnić przyszłe zmiany zachodzące w zwyczajach konsumenckich i metodach rezerwacji.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 31

Tekst proponowany przez Komisję

(31) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać praw podróżnych do zgłaszania roszczeń zarówno na podstawie niniejszej dyrektywy jak i na podstawie innego odpowiedniego prawodawstwa Unii, tak aby podróżni w dalszym ciągu mieli możliwość zgłaszania roszczeń wobec organizatora, przewoźnika lub jakiegokolwiek innej strony odpowiedzialnej, lub – w stosownym

Poprawka

(31) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać praw podróżnych do zgłaszania roszczeń zarówno na podstawie niniejszej dyrektywy, jak i na podstawie innego odpowiedniego prawodawstwa Unii, tak aby podróżni w dalszym ciągu mieli możliwość zgłaszania roszczeń wobec organizatora **i/lub sprzedawcy detalicznego**, przewoźnika lub jakiegokolwiek innej strony

przypadku – wobec kilku stron. Należy wyjaśnić, że osoby te nie mogą kumulować praw w oparciu o różne podstawy prawne, o ile prawa te zabezpieczają ten sam interes lub mają ten sam cel. Odpowiedzialność organizatora pozostaje bez uszczerbku dla prawa do dochodzenia odszkodowania od osób trzecich, w tym od usługodawców.

odpowiedzialnej, lub – w stosownym przypadku – wobec kilku stron. Należy wyjaśnić, że osoby te nie mogą kumulować praw w oparciu o różne podstawy prawne, o ile prawa te zabezpieczają ten sam interes lub mają ten sam cel. Odpowiedzialność organizatora *i/lub sprzedawcy detalicznego* pozostaje bez uszczerbku dla prawa do dochodzenia odszkodowania od osób trzecich, w tym od usługodawców.

Uzasadnienie

Imprezy turystyczne i aranżowane usługi turystyczne składają się z wielu typów usług turystycznych i nie wszystkie one są świadczone lub zapewniane przez organizatora. Należy więc uściślić, że przepis ten stosuje się do organizatora i/lub sprzedawcy detalicznego, który świadczy lub zapewnia usługę. Takie doprecyzowanie pozwala również uwzględnić przyszłe zmiany zachodzące w zwyczajach konsumenckich i metodach rezerwacji.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 34

Tekst proponowany przez Komisję

(34) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby podróżni nabywający imprezę turystyczną lub **aranżowane** usługi turystyczne posiadali pełną ochronę na wypadek niewypłacalności organizatora, sprzedawcy detalicznego, który ułatwił zamówienie **aranżowanych** usług turystycznych, czy też któregośkolwiek z dostawców usług. Państwa członkowskie, w których siedzibę mają organizatorzy imprez turystycznych i sprzedawcy detaliczni ułatwiający zamawianie **aranżowanych** usług turystycznych powinny zadbać o to, aby przedsiębiorcy oferujący takie połączenia usług turystycznych zapewniali gwarancję zwrotu wszystkich płatności dokonanych przez podróżnych oraz ich przewozu do kraju w przypadku niewypłacalności. Zachowując swobodę decyzji co do

Poprawka

(34) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby podróżni nabywający imprezę turystyczną lub **powiązane** usługi turystyczne posiadali pełną ochronę na wypadek niewypłacalności organizatora, sprzedawcy detalicznego, który ułatwił zamówienie **powiązanych** usług turystycznych, czy też któregośkolwiek z dostawców usług. Państwa członkowskie, w których siedzibę mają organizatorzy imprez turystycznych i sprzedawcy detaliczni ułatwiający zamawianie **powiązanych** usług turystycznych powinny zadbać o to, aby przedsiębiorcy oferujący takie połączenia usług turystycznych zapewniali gwarancję zwrotu wszystkich płatności dokonanych przez podróżnych oraz ich przewozu do kraju w przypadku niewypłacalności. Zachowując swobodę decyzji co do sposobu udzielania ochrony

sposobu udzielania ochrony na wypadek niewypłacalności, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich krajowe systemy ochrony na wypadek niewypłacalności były skuteczne i aby były w stanie zapewnić wszystkim podróżnym, którzy ucierpieli w wyniku niewypłacalności, szybki powrót do kraju, jak również zwrot poniesionych przez nich kosztów. Wymagana ochrona na wypadek niewypłacalności powinna uwzględniać rzeczywiste ryzyko finansowe związane z działalnością organizatora, odnośnych sprzedawców detalicznych lub usługodawców, w tym rodzaj połączenia sprzedawanych przez nich usług turystycznych, przewidywalne wahania sezonowe oraz zakres płatności zaliczkowych i sposób ich zabezpieczania. Jak stanowi dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym²⁵, w przypadkach gdy ochrona na wypadek niewypłacalności może zostać zapewniona w formie gwarancji lub polisy ubezpieczeniowej, takie zabezpieczenie nie może ograniczać się do zaświadczeń wydanych przez podmioty finansowe mające siedzibę w danym państwie członkowskim.

²⁵ Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36.

na wypadek niewypłacalności, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich krajowe systemy ochrony na wypadek niewypłacalności były skuteczne i aby były w stanie zapewnić wszystkim podróżnym, którzy ucierpieli w wyniku niewypłacalności, szybki powrót do kraju, jak również zwrot poniesionych przez nich kosztów. ***W przypadku gdy podróżny będzie preferował dokończyć swoją imprezę turystyczną lub powiązaną usługę turystyczną zamiast otrzymać pełen zwrot kosztów, ochrona na wypadek niewypłacalności powinna, w odnośnych przypadkach, zapewnić wypełnienie istniejących umów w celu kontynuacji imprezy turystycznej lub powiązanej usługi turystycznej bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów przez podróżnego.*** Wymagana ochrona na wypadek niewypłacalności powinna uwzględniać rzeczywiste ryzyko finansowe związane z działalnością organizatora, odnośnych sprzedawców detalicznych lub usługodawców, w tym rodzaj połączenia sprzedawanych przez nich usług turystycznych, przewidywalne wahania sezonowe oraz zakres płatności zaliczkowych i sposób ich zabezpieczania. Jak stanowi dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym²⁵, w przypadkach gdy ochrona na wypadek niewypłacalności może zostać zapewniona w formie gwarancji lub polisy ubezpieczeniowej, takie zabezpieczenie nie może ograniczać się do zaświadczeń wydanych przez podmioty finansowe mające siedzibę w danym państwie członkowskim.

²⁵ Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36.

Uzasadnienie

Jeśli jest to możliwe, systemy ochrony na wypadek niewypłacalności powinny w sposób elastyczny realizować preferencje klientów. W skład tej ochrony wchodzi zorganizowanie

wypełnienia istniejących umów, w przypadku gdy podróżni pragną dokończyć swoje wakacje lub gdy termin wyjazdu jest już bliski i nie chcą oni zmieniać swoich planów.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 37

Tekst proponowany przez Komisję

(37) Należy chronić podróżnych w sytuacjach, w których sprzedawca detaliczny aranżuje rezerwację imprezy turystycznej **lub aranżowanych** usług turystycznych *i* popełnia błąd w procesie rezerwacji.

Poprawka

(37) Należy chronić podróżnych w sytuacjach, w których **organizator i/lub** sprzedawca detaliczny, **który** aranżuje rezerwację imprezy turystycznej, **powiązanych** usług turystycznych **lub pojedynczej usługi turystycznej**, popełnia błąd w procesie rezerwacji.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 38

Tekst proponowany przez Komisję

(38) Należy również potwierdzić, że **konsumenci** nie mogą zrzekać się praw wynikających z niniejszej dyrektywy, zaś organizatorzy **lub** przedsiębiorcy ułatwiający zamawianie **aranżowanych** usług turystycznych nie mogą uchylać się od swoich zobowiązań, twierdząc, że działają jedynie w charakterze usługodawcy, pośrednika lub w jakiegokolwiek innej roli.

Poprawka

(38) Należy również potwierdzić, że **podróżni** nie mogą zrzekać się praw wynikających z niniejszej dyrektywy, zaś organizatorzy **i/lub sprzedawcy detaliczni**, **albo** przedsiębiorcy ułatwiający zamawianie **powiązanych** usług turystycznych nie mogą uchylać się od swoich zobowiązań, twierdząc, że działają jedynie w charakterze usługodawcy, pośrednika lub w jakiegokolwiek innej roli.

Uzasadnienie

Imprezy turystyczne i aranżowane usługi turystyczne składają się z wielu typów usług turystycznych i nie wszystkie one są świadczone lub zapewniane przez organizatora. Należy więc uściślić, że przepis ten stosuje się do organizatora i/lub sprzedawcy detalicznego, który świadczy lub zapewnia usługę. Takie doprecyzowanie pozwala również uwzględnić przyszłe zmiany zachodzące w zwyczajach konsumenckich i metodach rezerwacji.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 41 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(41a) W ramach Światowej Organizacji Turystyki ONZ należy promować Międzynarodową konwencję w sprawie pakietów podróŜnych, która ma stanowić wspólną podstawę prawną dla wszystkich krajów naleŜących do tej organizacji.

Uzasadnienie

Globalny wymiar turystyki powoduje konieczność wykonania kolejnego kroku naprzód i dostosowania prawodawstwa europejskiego do ustawodawstwa państw spoza UE.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Niniejsza dyrektywa ma na celu przyczynienie się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumentów poprzez zbliŜenie do siebie **niektórych** aspektów przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do umów o imprezę turystyczną i **aranŜowanych** usług turystycznych, zawieranych między podróżnymi a przedsiębiorcami.

Niniejsza dyrektywa ma na celu przyczynienie się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumentów poprzez zbliŜenie do siebie **odpowiednich** aspektów przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do umów o imprezę turystyczną i **powiązanych** usług turystycznych, zawieranych między podróżnymi a przedsiębiorcami.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się do imprez turystycznych oferowanych podróżnym na sprzedaż lub sprzedawanych podróżnym przez przedsiębiorców, z **wyjątkiem art. 17, oraz do aranżowanych usług turystycznych, z wyjątkiem art. 4-14, art. 18 i art. 21 ust. 1.**

Poprawka

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się – **na warunkach określonych i zgodnie z zakresem określonym w jej odpowiednich przepisach** – do imprez turystycznych oferowanych podróżnym na sprzedaż lub sprzedawanych podróżnym przez przedsiębiorców, **powiązanych** usług turystycznych **i pojedynczych usług turystycznych.**

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) imprez turystycznych i aranżowanych usług turystycznych trwających krócej niż 24 godziny, chyba że obejmują one zakwaterowanie;

Poprawka

skreślona

Uzasadnienie

Nie ma uzasadnienia dla narażania konsumentów i pozostawiania ich bez możliwości korzystania ze środków zaradczych przewidzianych dyrektywą tylko dlatego, że impreza turystyczna jest krótka lub dlatego, że organizator sprzedaje dane wakacje jedynie „okazjonalnie”. Podróżni mogą spotkać się z takimi samymi problemami jak w przypadku innych imprez turystycznych, a ryzyko dla przedsiębiorcy jest mniejsze ze względu na krótszy okres podróży trwającej krócej niż 24 godziny.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) imprez turystycznych i aranżowanych usług turystycznych nabywanych na podstawie umowy ramowej między pracodawcą podróźnego a przedsiębiorcą specjalizującym się w organizowaniu

Poprawka

c) imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych nabywanych na podstawie umowy ramowej między firmą, w imieniu której podróżny odbywa podróż, a przedsiębiorcą;

podróży służbowych;

Uzasadnienie

Wyłączenie zaproponowane przez Komisję dotyczy tylko przedsiębiorców specjalizujących się w podróżach służbowych, co prowadzi do powstania nierównych warunków działania dla biur podróży sprzedających usługi turystyczne związane zarówno z wyjazdami prywatnymi, jak i służbowymi.

Poprawka 22

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 2 – litera d**

Tekst proponowany przez Komisję

d) imprez turystycznych, w przypadku których nie więcej niż jedna usługa turystyczna, o której mowa w art. 3 ust. 1 lit. a), b) i c), jest połączona z usługą turystyczną, o której mowa w art. 3 ust. 1) lit. d), jeżeli usługa ta nie stanowi znaczącej części imprezy turystycznej; lub

Poprawka

d) imprez turystycznych, w przypadku których nie więcej niż jedna usługa turystyczna, o której mowa w art. 3 ust. 1 lit. a), b) i c), jest połączona z usługą turystyczną, o której mowa w art. 3 ust. 1) lit. d), jeżeli usługa ta nie stanowi znaczącej części imprezy turystycznej, **lub w przypadku których usługa nie jest wskazana jako główny element podróży;** lub

Poprawka 23

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 2 – litera e**

Tekst proponowany przez Komisję

e) pojedynczych umów o pojedynczą usługę turystyczną.

Poprawka

skreślona

Uzasadnienie

Organizacje konsumenckie zgłaszały szereg przypadków szkód ponoszonych przez konsumentów przy sprzedaży pojedynczych usług. Z tego względu istnieje potrzeba ustanowienia minimum obowiązków nakładanych na sprzedawców takich usług, niezależnie od tego, czy sprzedają oni takie usługi bezpośrednio, czy też działają jako pośrednicy, co pozwoli zapewnić równe warunki działania wszystkim przedsiębiorcom. Luka prawna w tym obszarze byłaby problemem na rynku, na którym konsumenci coraz chętniej samodzielnie

organizują sobie swoje podróże.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu wyjątku, o którym mowa w ust. 2 lit. c), w odniesieniu do imprez turystycznych, powiązanych usług turystycznych lub pojedynczych usług turystycznych zakupionych na podstawie umowy ramowej z organizacją pozarządową, przedsiębiorstwem rozpoczynającym działalność, mikroprzedsiębiorstwem lub małym przedsiębiorstwem.

Uzasadnienie

Wyłączenie imprez turystycznych i aranżowanych usług turystycznych zakupionych na podstawie umowy ramowej zawartej z pracodawcą podróżnego nie powinno mieć zastosowania w odniesieniu do organizacji pozarządowych ani małych przedsiębiorstw, które nie dysponują takimi środkami finansowymi jak większe firmy. Byłoby to zgodne z dyrektywą w sprawie praw konsumentów, która zezwala państwom członkowskim na stosowanie tej dyrektywy w odniesieniu do organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw rozpoczynających działalność lub małych i średnich przedsiębiorstw (zob. motyw 13 dyrektywy w sprawie praw konsumentów).

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2b. Niniejsza dyrektywa nie uniemożliwia przedsiębiorcom oferowania podróżnym warunków umownych wykraczających poza zakres ochrony przewidziany w niniejszej dyrektywie.

Uzasadnienie

Niniejszy przepis jest zgodny z art. 3 ust. 6 dyrektywy w sprawie praw konsumentów.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 2a

Poziom harmonizacji

Niniejsza dyrektywa nie pozbawia państw członkowskich możliwości utrzymywania w swoim prawie krajowym lub wprowadzania do niego surowszych przepisów w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą, w celu zapewnienia wyższego poziomu ochrony konsumentów, chyba że niniejsza dyrektywa stanowi inaczej.

Uzasadnienie

Wniosek nie zawiera jasnego przepisu dotyczącego stopnia harmonizacji w odniesieniu do dyrektywy. Pełna harmonizacja uniemożliwiłaby państwom członkowskim przyjmowanie – stosownie do okoliczności – surowszych przepisów służących konsumentom, jak ma to miejsce w przypadku obecnie obowiązującej dyrektywy w sprawie zorganizowanych podróży. W wielu państwach członkowskich proponowane zmiany stanowiłyby ograniczenie krajowych norm ochrony konsumentów. Konieczna jest harmonizacja ukierunkowana.

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) wynajem samochodów lub

c) wynajem samochodów lub *innych pojazdów albo środków transportu, lub*

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 1 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

d) jakąkolwiek inną usługę turystyczną niebędącą usługą pomocniczą w stosunku do przewozu pasażerów, zakwaterowania lub wynajmu samochodów;

Poprawka

d) jakąkolwiek inną usługę turystyczną niebędącą usługą pomocniczą w stosunku do przewozu pasażerów, zakwaterowania lub wynajmu samochodów **lub innych pojazdów albo środków transportu**;

Uzasadnienie

Jeżeli definicja obejmowałaby jedynie wynajem samochodów, mogłaby stać się źródłem problemów, ponieważ nie uwzględniałaby innych rodzajów transportu, które umożliwiają konsumentowi wynajem innych pojazdów (na przykład łodzi, rowerów).

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

2) „ impreza turystyczna ” oznacza połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby tej samej podróży lub tych samych wakacji, jeżeli:

Poprawka

2) „ impreza turystyczna ” oznacza połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby tej samej podróży lub tych samych wakacji, **niezależnie od kanału dystrybucji**, jeżeli:

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 2 – litera b – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

b) niezależnie od tego, czy zawarto oddzielne umowy z indywidualnymi dostawcami usług turystycznych, usługi te **są**:

Poprawka

b) niezależnie od tego, czy zawarto oddzielne umowy z indywidualnymi dostawcami usług turystycznych, usługi te **spełniają którekolwiek z następujących kryteriów**:

Uzasadnienie

Dla konsumentów i przedsiębiorców powinno być jasne, że kryteria nie muszą być spełnione łącznie. Spełnienie jednego z kryteriów jest wystarczające, aby połączenie kwalifikowało się jako „ impreza turystyczna ” (w motywie 10 znajduje się odwołanie do „ kryteriów alternatywnych ”).

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 2 – litera b – podpunkt i

Tekst proponowany przez Komisję

(i) nabyte w jednym punkcie sprzedaży w ramach tego samego procesu rezerwacji,

Poprawka

(i) nabyte w jednym punkcie sprzedaży w ramach tego samego procesu rezerwacji, **w tym w przypadku stosowania przez organizatora lub sprzedawcę detalicznego imprezy oddzielnego fakturowania,**

Uzasadnienie

Obecnie obowiązująca dyrektywa ma zastosowanie również w przypadku oddzielnego fakturowania (zob. art. 2 pkt 1 dyrektywy 90/314/EWG).

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 2 – litera b – podpunkt v

Tekst proponowany przez Komisję

(v) zakupione od oddzielnych przedsiębiorców za pośrednictwem powiązanych internetowych procesów rezerwacji, w przypadku których nazwisko podróżnego lub **szczegółowe dane niezbędne do zawarcia transakcji** rezerwacji są przekazywane między przedsiębiorcami **najpóźniej w momencie potwierdzenia rezerwacji pierwszej usługi;**

Poprawka

(v) zakupione od oddzielnych przedsiębiorców za pośrednictwem powiązanych internetowych procesów rezerwacji, w przypadku których nazwisko podróżnego lub **inne dane dotyczące** rezerwacji są przekazywane między przedsiębiorcami;

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 5 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

5) „**aranżowane** usługi turystyczne” oznaczają połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby tej samej podróży lub tych samych wakacji, niestanowiących imprezy turystycznej, prowadzących do zawarcia odrębnych umów z poszczególnymi dostawcami usług **podróży**, o ile połączenie to sprzedawca detaliczny ułatwia:

Poprawka

5) „**powiązane** usługi turystyczne” oznaczają połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby tej samej podróży lub tych samych wakacji, niestanowiących imprezy turystycznej, prowadzących do zawarcia odrębnych umów z poszczególnymi dostawcami usług **turystycznych**, o ile połączenie to sprzedawca detaliczny **lub jeden z dostawców usług** ułatwia:

Uzasadnienie

Proponowany zapis jest niejasny w kontekście powstania aranżowanej usługi turystycznej, w ramach której przedsiębiorca sprzedaje usługę turystyczną we własnym imieniu, a następnie ułatwia zawarcie umowy między podróżnym a innym dostawcą usług. Poprawka wyjaśnia, że w przypadku gdy sprzedawca detaliczny sprzedaje własną usługę (na przykład linia lotnicza sprzedaje bilet na samolot lub przewoźnik kolejowy sprzedaje bilet na pociąg) w połączeniu z noclegiem lub inną usługą turystyczną, takie połączenie również wchodziło w zakres stosowania dyrektywy.

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 5 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) **na podstawie odrębnych rezerwacji** przy okazji jednej wizyty lub kontaktu z punktem sprzedaży; lub

Poprawka

a) **w przypadku gdy podróżny decyduje się i zgadza się zapłacić za każdą usługę turystyczną oddzielnie** przy okazji jednej wizyty lub kontaktu z punktem sprzedaży, **pod warunkiem że zanim zostanie zobowiązany umową, zostanie w jasny i widoczny sposób poinformowany na trwałym nośniku o tym, że jeżeli nie zakupi połączenia usług turystycznych na warunkach określonych w pkt 2 lit. b), nie będzie mógł korzystać z żadnych praw przyznanych na mocy niniejszej dyrektywy**

*wyłącznie uczestnikom imprezy
turystycznej; lub*

Poprawka 35

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 5 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) w drodze zamówienia dodatkowych usług turystycznych u innego przedsiębiorcy w ukierunkowany sposób za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online, najpóźniej w momencie potwierdzenia rezerwacji pierwszej usługi;

Poprawka

b) w drodze zamówienia dodatkowych usług turystycznych u innego przedsiębiorcy w ukierunkowany sposób za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online, najpóźniej w momencie potwierdzenia rezerwacji pierwszej usługi ***i przed upływem 24 od tego potwierdzenia;***

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – punkt 9 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) ułatwia nabycie usług turystycznych, które stanowią część ***aranżowanych*** usług turystycznych, poprzez udzielanie podróżnym wsparcia w zawieraniu oddzielnych umów o realizację usług turystycznych z indywidualnymi dostawcami usług;

Poprawka

b) ułatwia nabycie usług turystycznych, które stanowią część ***powiązanych*** usług turystycznych, poprzez udzielanie podróżnym wsparcia w zawieraniu oddzielnych umów o realizację usług turystycznych z indywidualnymi dostawcami usług, ***jednym z których może być sam sprzedawca detaliczny;***

Uzasadnienie

Proponowany zapis jest niejasny w kontekście powstania aranżowanej usługi turystycznej, w ramach której przedsiębiorca sprzedaje usługę turystyczną we własnym imieniu, a następnie ułatwia zawarcie umowy między podróżnym a innym dostawcą usług. Niniejsza poprawka wyjaśnia, że w przypadku gdy sprzedawca detaliczny sprzedaje własną usługę (na przykład linia lotnicza sprzedaje bilet na samolot lub przewoźnik kolejowy sprzedaje bilet na pociąg) w połączeniu z noclegiem lub inną usługą turystyczną, takie połączenie również wchodziłoby w zakres stosowania dyrektywy.

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a – podpunkt i

Tekst proponowany przez Komisję

(i) miejsce(-a) docelowe podróży, trasa i czas pobytu, wraz z datami;

Poprawka

(i) miejsce(-a) docelowe podróży, trasa i czas pobytu, wraz z datami **oraz liczbą uwzględnionych noclegów**;

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a – podpunkt iii

Tekst proponowany przez Komisję

(iii) miejsce, najważniejsze właściwości i kategorię turystyczną zakwaterowania;

Poprawka

(iii) miejsce, najważniejsze właściwości i kategorię turystyczną zakwaterowania **nadaną przez właściwy organ, który zakresem swego działania obejmuje obszar zakwaterowania, a także, w miarę możliwości, nazwę zakwaterowania, w tym kategorię pokoju oraz jego główne cechy**;

Uzasadnienie

Konsumenci często składają skargi i reklamacje, ponieważ oferowana na sprzedaż kategoria turystyczna określonego zakwaterowania nie jest zgodna z kategorią turystyczną nadaną przez właściwy organ działający na obszarze tego zakwaterowania. Z tego powodu wskazane byłoby uznawanie jedynie oficjalnej kategorii turystycznej, nie zaś tej przypisanej sobie przez organizatora.

Poprawka 39

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a – podpunkt iii a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iiia) szczegółowy opis usług dostępnych w miejscu zakwaterowania, w tym informacje o okolicznościach, które mogłyby obniżyć jakość usług;

Uzasadnienie

Okoliczności, które mogłyby obniżyć jakość usług, to na przykład roboty przed hotelem lub w jego pobliżu, zły stan obiektów lub ich wyłączenie z użycia.

Poprawka 40

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a – podpunkt iii b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iiib) grupa docelowa imprezy turystycznej i zakwaterowania;

Uzasadnienie

Konsument powinien mieć świadomość, dla jakiej grupy docelowej przeznaczona jest oferowana impreza turystyczna oraz zakwaterowanie (np. rodzina z dziećmi, osoby starsze, miłośnicy przygód itp.).

Poprawka 41

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a – podpunkt vi

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(vi) język(-i), w których realizowane będą usługi oraz skreślony

Uzasadnienie

Ryzyko odpowiedzialności cywilnej dla biur podróży w związku z udostępnieniem tych informacji jest zbyt duże, gdyż wniosek przewiduje obowiązek informowania o stosowanych językach we wszystkich obszarach usługowych w miejscu, do którego organizowana jest podróż.

Poprawka 42

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a – podpunkt vii

Tekst proponowany przez Komisję

(vii) **fakt**, czy podczas całej podróży lub wakacji zapewniony jest dostęp dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej;

Poprawka

(vii) **na żądanie, informację o tym**, czy podczas całej podróży lub wakacji zapewniony jest dostęp dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej, **dzieci poniżej określonego wieku bądź kobiet w ciąży**;

Poprawka 43

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) łączną cenę imprezy turystycznej, łącznie z podatkami oraz, w razie potrzeby, wszelkie dodatkowe opłaty i inne koszty, lub – jeżeli koszty te nie mogą być w sposób racjonalny obliczone z góry – fakt, iż podróżny może zostać zobowiązany do poniesienia takich kosztów dodatkowych;

Poprawka

c) łączną cenę imprezy turystycznej, łącznie z podatkami oraz, w razie potrzeby, wszelkie dodatkowe opłaty i inne koszty, lub – jeżeli koszty te nie mogą być w sposób racjonalny obliczone z góry – fakt, iż podróżny może zostać zobowiązany do poniesienia takich kosztów dodatkowych, **a także to, jaki jest charakter tych kosztów**;

Uzasadnienie

W razie stwierdzenia, że podróżny może zostać zobowiązany do poniesienia kosztów dodatkowych, które nie mogą być obliczone z góry, należałoby wskazać, o jakich kosztach mowa.

Poprawka 44

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ca) informację o tym, czy podróżny ma prawo odstąpić od umowy, a jeżeli tak, to na jakich warunkach, w jakim terminie oraz zgodnie z jakimi procedurami;

Poprawka 45

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera d a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

da) informację o ochronie na wypadek niewypłacalności oraz ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej organizatora i sprzedawcy detalicznego;

Poprawka 46

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

e) minimalną liczbę osób wymaganych do realizacji imprezy turystycznej, a także termin ***co najmniej 20 dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej*** na ewentualne unieważnienie w przypadku nieosiągnięcia określonej liczby;

e) minimalną liczbę osób wymaganych do realizacji imprezy turystycznej, a także termin na ewentualne unieważnienie w przypadku nieosiągnięcia określonej liczby;

Uzasadnienie

Imprezy turystyczne, w szczególności krótkie podróże i wycieczki jednodniowe, często są oferowane krótkoterminowo, przez co termin 20 dni na odwołanie nie jest praktyczny. Należy zapewnić możliwość indywidualnego dostosowywania terminów na ewentualne unieważnienie.

Poprawka 47

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

f) ogólną informację o wymogach paszportowych i wizowych, w tym przybliżone terminy otrzymania wizy przez obywateli danego państwa członkowskiego

f) ogólną informację o wymogach paszportowych i wizowych, ***a także o jakichkolwiek innych formalnościach lub wymogach dotyczących identyfikacji i***

(państw członkowskich), jak również informacje o formalnościach związanych z opieką zdrowotną;

przepływu osób, które mają zastosowanie do pasażerów, w tym przybliżone terminy otrzymania wizy przez obywateli danego państwa członkowskiego (państw członkowskich), *i na życzenie zainteresowanego podróżnego, stosownie do jego obywatelstwa*, jak również informacje o formalnościach związanych z opieką zdrowotną;

Uzasadnienie

W tekście należy wprowadzić zmiany, dzięki którym uwzględniałby on inne możliwe formalności lub wymogi dotyczące identyfikacji osób mające zastosowanie do podróżnych, co ma na przykład miejsce w przypadku osób niepełnoletnich.

Poprawka 48

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera g a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ga) dostępne wewnętrzne procedury rozpatrywania skarg oraz możliwości i terminy dotyczące korzystania z mechanizmów pozasądowego rozpatrywania skarg i dochodzenia roszczeń;

Poprawka 49

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera g b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

gb) w stosownych przypadkach – informacje dotyczące zagrożeń związanych z klęskami żywiołowymi, zdrowiem publicznym, porządkiem publicznym, terroryzmem itp., które mogą wystąpić w miejscu docelowym lub jego najbliższym sąsiedztwie;

Poprawka 50

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera g c (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

gc) w przypadku wystawiania na sprzedaż ubezpieczeń podróży informacja o objętym jej zakresem ryzyku oraz o wykupieniu takiej polisy jest dobrowolna;

Poprawka 51

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, muszą być przedstawione w sposób jasny i widoczny.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, muszą być przedstawione w sposób jasny i widoczny. ***W przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa informacje dostarczane są również w wersji papierowej.***

Poprawka 52

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organizator nie mógł zmieniać informacji podanych do wiadomości podróżnego na podstawie art. 4 lit. a), c), d), e) i g), chyba że organizator zastrzega sobie prawo do wprowadzenia zmian do tych informacji i powiadamia podróżnego o wszelkich zmianach dotyczących podróży w sposób wyraźny i widoczny przed zawarciem umowy.

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organizator ***i/lub sprzedawca detaliczny*** nie mógł zmieniać informacji podanych do wiadomości podróżnego na podstawie art. 4 lit. a), c), ***ca)***, d), e), ***g)*** i ***ga)***, chyba że organizator ***i/lub sprzedawca detaliczny*** zastrzega sobie prawo do wprowadzenia zmian do tych informacji i powiadamia podróżnego o wszelkich zmianach dotyczących podróży w sposób wyraźny i widoczny przed zawarciem umowy.

Poprawka 53

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Jeżeli informacje dotyczące dodatkowych opłat lub innych kosztów, o których mowa w art. 4 lit. c), nie zostały udostępnione przed zawarciem umowy, podróżny nie ponosi tych opłat lub innych kosztów.

Poprawka

2. Jeżeli informacje dotyczące dodatkowych opłat lub innych kosztów, o których mowa w art. 4 lit. c), nie zostały udostępnione **na trwałym nośniku** przed zawarciem umowy, podróżny nie ponosi tych opłat lub innych kosztów.

Poprawka 54

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Podczas zawierania umowy lub **natychmiast** po jej zawarciu organizator udostępnia podróżnemu kopię umowy lub potwierdzenie zawarcia umowy na trwałym nośniku.

Poprawka

3. Podczas zawierania umowy lub **w najbliższym wykonalnym terminie** po jej zawarciu organizator udostępnia podróżnemu kopię umowy lub potwierdzenie zawarcia umowy na trwałym nośniku.

Uzasadnienie

W przypadku rezerwacji dokonywanych telefonicznie, za pośrednictwem poczty lub z wykorzystaniem innych niebezpośrednich metod lub procesów internetowych, natychmiastowe udostępnienie potwierdzenia nie zawsze jest możliwe.

Poprawka 55

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3a. Państwa członkowskie mogą utrzymać w mocy lub wprowadzić do swojego prawa krajowego wymogi językowe odnoszące się do informacji umownych, tak aby zapewnić, by informacje te były łatwo zrozumiałe dla podróżnego.

Poprawka 56

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) szczegóły dotyczące punktu ***kontaktowego***, w którym podróżny może złożyć skargę w związku z brakiem zgodności, jakiego doświadczył na miejscu;

c) szczegóły dotyczące punktu ***kontaktu ze sprzedawcą detalicznym***, w którym podróżny może złożyć skargę w związku z brakiem zgodności, jakiego doświadczył na miejscu, ***podając swoje imię i nazwisko, adres, numer telefonu, numer fax i adres e-mail, aby móc szybko i skutecznie skontaktować się ze sprzedawcą detalicznym;***

Uzasadnienie

W ww. przypadku informacja ma fundamentalne znaczenie dla konsumenta, dlatego należy precyzyjnie określić obowiązek udzielania informacji ujęty w niniejszym artykule ust. 2 lit. c). Należy ustanowić wymóg nakładający na podróżnego obowiązek podawania adresu korespondencyjnego, adresu e-mail, numeru telefonu i fax. Poprawka stanowi również udoskonalenie techniczne tekstu odnoszące się do lit. c) niniejszego ust. 2.

Poprawka 57

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

d) nazwę, adres geograficzny, numer telefonu i adres poczty elektronicznej lokalnego przedstawiciela organizatora lub

d) nazwę, adres geograficzny, numer telefonu (***umożliwiający połączenie w ramach podstawowej taryfy***) i z

punkt kontaktowy, do którego w przypadku wystąpienia trudności może zwrócić się podróżny, lub, w przypadku braku takiego przedstawiciela lub punktu kontaktowego, awaryjny numer telefonu lub informację o innych możliwościach skontaktowania się z organizatorem;

maksymalnym czasem oczekiwania pięć minut) i adres poczty elektronicznej lokalnego przedstawiciela organizatora lub punkt kontaktowy, do którego w przypadku wystąpienia trudności może zwrócić się podróżny, lub, w przypadku braku takiego przedstawiciela lub punktu kontaktowego, awaryjny numer telefonu *(umożliwiający połączenie w ramach podstawowej taryfy i z maksymalnym czasem oczekiwania pięć minut)* lub informację o innych możliwościach skontaktowania się z organizatorem;

Poprawka 58

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję

f) jeżeli w ramach imprezy turystycznej, która obejmuje zakwaterowanie, podróżują małoletni — informacje umożliwiające bezpośredni kontakt z osobą małoletnią lub z osobą odpowiedzialną w miejscu pobytu osoby małoletniej;

Poprawka

f) jeżeli w ramach imprezy turystycznej, która obejmuje zakwaterowanie, podróżują małoletni **bez rodzica lub opiekuna prawnego** — informacje umożliwiające bezpośredni kontakt z osobą małoletnią lub z osobą odpowiedzialną w miejscu pobytu osoby małoletniej;

Uzasadnienie

Należy doprecyzować, że informacje te należy podawać wyłącznie, jeżeli małoletni podróżują bez opieki. W przeciwnym razie organizatorzy musieliby przekazywać takie informacje również wówczas, gdy małoletni podróżują wraz z rodzicami lub rodziną.

Poprawka 59

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2 – litera g

Tekst proponowany przez Komisję

g) informacje na temat dostępnych **alternatywnych i internetowych** mechanizmów **rozwiązywania sporów**.

Poprawka

g) informacje na temat dostępnych **wewnętrznych procedur rozpatrywania skarg oraz możliwości i terminów dotyczących korzystania** z mechanizmów

pozasądowego rozpatrywania skarg i dochodzenia roszczeń.

Poprawka 60

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2 – litera g a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ga) rodzaj ubezpieczenia i jego warunki, jeżeli tego rodzaju ubezpieczenie zostało wykupione;

Poprawka 61

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4. W odpowiednim czasie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej organizator dostarcza podróżnemu niezbędne poświadczenia, talony lub bilety, w tym informacje o dokładnej godzinie wyjazdu, przystankach pośrednich, połączeniach transportowych i przybyciu.

4. W odpowiednim czasie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej organizator ***i/lub sprzedawca detaliczny*** dostarcza podróżnemu niezbędne poświadczenia, talony lub bilety, w tym informacje o dokładnej godzinie wyjazdu, przystankach pośrednich, połączeniach transportowych i przybyciu, ***a także wszystkie informacje wymienione w ust. 2 lit. c).***

Poprawka 62

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podróżny, po złożeniu organizatorowi – przed rozpoczęciem imprezy turystycznej –

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podróżny, po złożeniu organizatorowi ***i/lub sprzedawcy detalicznemu*** – przed

odpowiednio wczesnego powiadomienia na trwałym nośniku, mógł przenieść umowę na osobę, która spełnia wszystkie warunki mające zastosowanie do danej umowy.

rozpoczęciem imprezy turystycznej – odpowiednio wczesnego powiadomienia na trwałym nośniku, mógł przenieść umowę na osobę, która spełnia wszystkie warunki mające zastosowanie do danej umowy.

Uzasadnienie

Imprezy turystyczne i aranżowane usługi turystyczne składają się z wielu typów usług turystycznych i nie wszystkie one są świadczone lub zapewniane przez organizatora. Należy więc uściślić, że przepis ten stosuje się do organizatora i/lub sprzedawcy detalicznego, który świadczy lub zapewnia usługę. Takie doprecyzowanie pozwala również uwzględnić przyszłe zmiany zachodzące w zwyczajach konsumenckich i metodach rezerwacji.

Poprawka 63

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Osoba przekazująca umowę i osoba przejmująca umowę są wspólnie i solidarnie odpowiedzialne za zapłatę należnego salda i wszelkich dodatkowych opłat lub innych kosztów wynikających z przeniesienia. Koszty te nie mogą być nadmiernie wysokie i w żadnym wypadku nie przekraczają rzeczywistych kosztów poniesionych przez organizatora.

Poprawka

2. Osoba przekazująca umowę i osoba przejmująca umowę są wspólnie i solidarnie odpowiedzialne za zapłatę należnego salda i wszelkich dodatkowych opłat lub innych kosztów wynikających z przeniesienia. Koszty te nie mogą być nadmiernie wysokie i w żadnym wypadku nie przekraczają rzeczywistych kosztów poniesionych przez organizatora **i/lub sprzedawcę detalicznego**.

Uzasadnienie

Imprezy turystyczne i aranżowane usługi turystyczne składają się z wielu typów usług turystycznych i nie wszystkie one są świadczone lub zapewniane przez organizatora. Należy więc uściślić, że przepis ten stosuje się do organizatora i/lub sprzedawcy detalicznego, który świadczy lub zapewnia usługę. Takie doprecyzowanie pozwala również uwzględnić przyszłe zmiany zachodzące w zwyczajach konsumenckich i metodach rezerwacji.

Poprawka 64

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – akapit pierwszy a (nowy)

**Za dostarczenie dowodów
poświadczających dodatkowe koszty
wynikające z przeniesienia umowy
odpowiada organizator.**

Poprawka 65

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ceny nie **podlegały zmianom**, chyba że umowa wyraźnie zastrzega możliwość zwiększenia ceny i zobowiązuje organizatora do obniżenia cen w takim samym stopniu bezpośrednio w wyniku zmiany:

a) kosztów paliwa w związku z przewozem pasażerów,

b) poziomu podatków lub opłat z związku z wliczonymi do imprezy turystycznej usługami turystycznymi, nałożonych przez osoby trzecie, które nie są bezpośrednio zaangażowane w realizację imprezy turystycznej, w tym podatków turystycznych, opłat lotniskowych lub opłaty za wejście na pokład i zejście na ląd w portach oraz na lotniskach, lub

c) kursów wymiany związanych z imprezą turystyczną.

2. Wzrost cen, o którym mowa w ust. 1, nie **przekracza 10% ceny imprezy turystycznej**.

3. Wzrost cen, o którym mowa w ust. 1, jest ważny jedynie wtedy, gdy organizator

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ceny nie **wzrastały**, chyba że umowa wyraźnie zastrzega możliwość zwiększenia ceny i **określa dokładnie sposób naliczania wzrostu cen, a także** zobowiązuje organizatora do obniżenia cen w takim samym stopniu bezpośrednio w wyniku zmiany:

a) kosztów paliwa w związku z przewozem pasażerów,

b) poziomu podatków lub opłat z związku z wliczonymi do imprezy turystycznej usługami turystycznymi, nałożonych przez osoby trzecie, które nie są bezpośrednio zaangażowane w realizację imprezy turystycznej, w tym podatków turystycznych, opłat lotniskowych lub opłaty za wejście na pokład i zejście na ląd w portach oraz na lotniskach, lub

c) kursów wymiany związanych z imprezą turystyczną.

2. **W przypadku gdy** wzrost cen, o którym mowa w ust. 1, **przekracza 5% całkowitej wartości imprezy, podróżny może zaakceptować ten wzrost cen lub odstąpić od umowy, nie ponosząc kary.**

3. Wzrost cen, o którym mowa w ust. 1, jest ważny jedynie wtedy, gdy organizator

powiadania o nim podróznego na trwałym nośniku najpóźniej **20** dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej, załączając uzasadnienie i **obliczenia**.

powiadania o nim podróznego **jasno i wyraźnie** na trwałym nośniku najpóźniej **30** dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej, załączając **należyte** uzasadnienie i **wyliczenie wzrostu ceny w porównaniu z cenami zawartymi w umowie**.

3a. Jeżeli umowa zostaje rozwiązana na podstawie ust. 2, organizator zwraca wszystkie płatności otrzymane od podróznego w ciągu czternastu dni od dnia rozwiązania umowy.

Uzasadnienie

Limit w wysokości 10% stanowiłby dla podróznego nieproporcjonalne obciążenie, szczególnie w przypadkach gdy cena imprezy turystycznej jest wysoka lub gdy w jednej imprezie bierze udział wielu uczestników, np. z jednej rodziny (każdy członek płaci dodatkowe 10%). W kilku państwach, w których przepisy krajowe zezwalają na podwyżkę cen, przewidziany próg jest niższy niż 10%, natomiast w innych państwach wcale nie zezwala się na podwyżkę cen lub – jeżeli taka podwyżka ma miejsce – konsument ma prawo domagać się unieważnienia umowy.

Poprawka 66

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) organizator **zastrzegł to prawo** w umowie,

Poprawka

a) organizator **przedstawia ważny powód określony** w umowie,

Uzasadnienie

Dostosowanie do lit. j) załącznika do dyrektywy w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich.

Poprawka 67

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

2. Jeżeli przed rozpoczęciem imprezy

Poprawka

2. Jeżeli przed rozpoczęciem imprezy

turystycznej organizator jest zmuszony do dokonania znaczącej zmiany jednej z głównych właściwości usług turystycznych, zgodnie z art. 4 lit. a) lub specjalnymi wymogami, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. a), organizator bez zbędnej zwłoki powiadamia podróżnego w sposób jasny i **widoczny** na trwałym nośniku o:

- a) **proponowanych zmianach oraz**
- b) **o tym, że podróżny może rozwiązać umowę bez ponoszenia kary w określonym rozsądnym terminie, oraz że w przeciwnym razie proponowane zmiany uznaje się za przyjęte.**

turystycznej organizator jest zmuszony do dokonania znaczącej zmiany jednej z głównych właściwości usług turystycznych, z **powodów od niego niezależnych**, zgodnie z art. 4 lit. a) lub specjalnymi wymogami, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. a), organizator bez zbędnej zwłoki powiadamia podróżnego w sposób jasny, **widoczny i zrozumiały**, na trwałym nośniku o **proponowanych zmianach. Podróżny ma prawo do:**

- a) **rozwiązania umowy bez ponoszenia kary; lub**
- b) **zaakceptowania zmian; lub**
- ba) **skorzystania z zastępczej imprezy turystycznej takiej samej, niższej lub wyższej jakości.**

Uzasadnienie

Art. 4 ust. 5 obecnie obowiązującej dyrektywy daje podróżnemu prawo do tego, aby zamiast rozwiązywać umowę skorzystał z zastępczej imprezy turystycznej takiej samej, niższej lub wyższej jakości. Przyjęcie rozwiązania powinno być wyrażone przez podróżnego w formie wyraźnej zgody, a nie poprzez tzw. milczący akcept.

Poprawka 68

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Jeżeli zmiany umowy, o których mowa w ust. 2, prowadzą do obniżenia jakości lub kosztów imprezy turystycznej, podróżny jest uprawniony do otrzymania stosownej obniżki ceny.

Poprawka

3. Jeżeli zmiany umowy **lub impreza zastępcza**, o których mowa w ust. 2, prowadzą do obniżenia jakości lub kosztów imprezy turystycznej, podróżny jest uprawniony do otrzymania stosownej obniżki ceny.

Poprawka 69

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podróżny mógł rozwiązać umowę przed rozpoczęciem imprezy turystycznej w zamian za uiszczenie na rzecz organizatora stosownej rekompensaty. W umowie można określić rozsądne standardowe opłaty za rozwiązanie umowy w zależności od terminu rozwiązania oraz zwyczajowych oszczędności poniesionych kosztów, jak również wpływów z alternatywnej realizacji usługi turystycznej. W przypadku braku standardowej opłaty za rozwiązanie umowy kwota rekompensaty odpowiada cenie imprezy turystycznej po odjęciu kosztów **zaoszczędzonych** przez organizatora.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podróżny mógł rozwiązać umowę przed rozpoczęciem imprezy turystycznej w zamian za uiszczenie na rzecz organizatora stosownej rekompensaty. W umowie można określić rozsądne standardowe opłaty za rozwiązanie umowy w zależności od terminu rozwiązania oraz zwyczajowych oszczędności poniesionych kosztów, jak również wpływów z alternatywnej realizacji usługi turystycznej. W przypadku braku standardowej opłaty za rozwiązanie umowy kwota rekompensaty odpowiada cenie imprezy turystycznej po odjęciu kosztów, **co do których dowiedziono, że zostały zaoszczędzone** przez organizatora, **a które nie mogą być odzyskane od dostawcy usług lub poprzez alternatywną realizację usług. Opłaty należne z tytułu rozwiązania umowy, w tym opłaty administracyjne, nie są nieproporcjonalne ani nadmierne. Organizator udostępnia uzasadnienie wyliczenia kwoty rekompensaty lub standardowych opłat za rozwiązanie umowy.**

Uzasadnienie

Wysokość standardowych opłat za rozwiązanie umowy oraz rekompensat zwykle nie odpowiada rzeczywistym kosztom ponoszonym przez organizatora. Rozwiązanie umowy przez podróżnego jeszcze przed rozpoczęciem imprezy turystycznej może skutkować uzyskaniem przez organizatora bezpodstawnie wyższych zysków poprzez alternatywną realizację usługi turystycznej w połączeniu ze zbyt wysokimi standardowymi opłatami za rozwiązanie umowy lub rekompensatami.

Poprawka 70

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Podróżny ma prawo do rozwiązania umowy przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez rekompensaty w przypadku nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności, które wystąpią w miejscu przeznaczenia lub jego najbliższym sąsiedztwie, oraz które w znacznym stopniu wpływają na imprezę turystyczną.

Poprawka

2. Podróżny ma prawo do rozwiązania umowy przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez rekompensaty w przypadku nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności, które wystąpią **lub mogą z dużym prawdopodobieństwem wystąpić** w miejscu przeznaczenia lub jego najbliższym sąsiedztwie, oraz które w znacznym stopniu wpływają na imprezę turystyczną.

Uznaje się, że nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności występują wtedy, gdy w wiarygodnych i podanych do publicznej wiadomości informacjach, takich jak zalecenia wydawane przez władze państw członkowskich, odradza się podróżowanie do miejsca przeznaczenia.

Uzasadnienie

O zaistnieniu nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności nie powinna decydować własna ocena podróżnego, ale obiektywne kryteria (zalecenia dotyczące podróży wydawane przez państwa członkowskie). Można to osiągnąć poprzez dodanie ostatniego zdania motywu 26 do art. 10 ust. 2.

Poprawka 71

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 10 – ustęp 2 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Podróżny ma prawo do rozwiązania umowy przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez rekompensaty w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności dotyczących podróżnego, w szczególności poważnego wypadku, poważnej choroby lub śmierci członka rodziny, pod warunkiem że zdarzenia te zostaną odpowiednio udokumentowane.

Uzasadnienie

Zezwolenie organizatorowi na odwołanie imprezy turystycznej z powodu nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności (art. 10 ust. 3 lit. b) przy jednoczesnym pozbawieniu takiej możliwości podróżnego byłoby niesprawiedliwe. Stanowiłoby to nierówność praw i obowiązków stron ze względu na brak wzajemności. Z tego względu dyrektywa powinna przyznawać podróżnemu analogiczne prawo do rozwiązania umowy ze względu na nadzwyczajne okoliczności w kontekście osobistym.

Poprawka 72

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 3 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

3. Organizator może rozwiązać umowę bez uiszczenia rekompensaty na rzecz podróżnego, **jeżeli**:

Poprawka

3. Organizator może rozwiązać umowę bez uiszczenia rekompensaty na rzecz podróżnego, **wyłącznie w następujących przypadkach**:

Poprawka 73

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 3 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) liczba osób, które zgłosiły się do udziału w imprezie turystycznej, jest mniejsza niż minimalna liczba podana w umowie, a organizator powiadamia podróżnego o rozwiązaniu umowy w terminie określonym w umowie **i nie później niż 20 dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej**; lub

Poprawka

a) liczba osób, które zgłosiły się do udziału w imprezie turystycznej, jest mniejsza niż minimalna liczba podana w umowie, a organizator powiadamia podróżnego **telefonicznie lub na trwałym nośniku** o rozwiązaniu umowy w terminie określonym w umowie, **pod warunkiem że zaoferuje podróżnemu imprezę zastępczą, jeżeli jest ona dostępna, o takiej samej lub wyższej jakości za taką samą lub niższą cenę**; lub

Uzasadnienie

Ponieważ popularne imprezy są często sprzedawane na długo przed rozpoczęciem sezonu wakacyjnego, podróżnemu byłoby trudno znaleźć odpowiednią imprezę zastępczą po przystępnej cenie z niewielkim wyprzedzeniem.

Poprawka 74

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 3 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) organizator nie ma możliwości zrealizowania umowy z powodu nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności i powiadamia podróżnego o rozwiązaniu umowy bez zbędnej zwłoki przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

Poprawka

b) organizator nie ma możliwości zrealizowania umowy z powodu nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności i powiadamia podróżnego **telefonicznie lub na trwałym nośniku** o rozwiązaniu umowy bez zbędnej zwłoki przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

Poprawka 75

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. W przypadku rozwiązania umowy na podstawie ust. 1, 2 i 3 organizator w ciągu czternastu dni zwraca wszelkie nieprzysługujące mu płatności dokonane przez podróżnego.

Poprawka

4. W przypadku rozwiązania umowy na podstawie ust. 1, 2 i 3 organizator **i/lub sprzedawca detaliczny** w ciągu czternastu dni zwraca wszelkie nieprzysługujące mu płatności dokonane przez podróżnego.

Uzasadnienie

Imprezy turystyczne i aranżowane usługi turystyczne składają się z wielu typów usług turystycznych i nie wszystkie one są świadczone lub zapewniane przez organizatora. Należy więc uściślić, że przepis ten stosuje się do organizatora i/lub sprzedawcy detalicznego, który świadczy lub zapewnia usługę. Takie doprecyzowanie pozwala również uwzględnić przyszłe zmiany zachodzące w zwyczajach konsumenckich i metodach rezerwacji.

Poprawka 76

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie **zapewniają**, aby organizator **ponosił odpowiedzialność** za realizację usług turystycznych objętych umową, **bez względu na to, czy usługi te mają być wykonane przez organizatora, czy też przez innych dostawców usług.**

Poprawka

1. Państwa członkowskie **dopilnowują**, aby organizator, **sprzedawca detaliczny lub inni dostawcy usług zaangażowani w imprezę byli odpowiedzialni za wypełnienie swoich zobowiązań. Nie naruszając prawa do roszczenia zwrotnego wobec strony odpowiedzialnej, której przypisuje się niewypełnienie lub nienależyte wypełnienie warunków umowy, państwa członkowskie dopilnowują, by organizator i sprzedawca detaliczny byli wspólnie odpowiedzialni wobec podróżującego za właściwą za realizację usług turystycznych objętych umową.**

Uzasadnienie

Nakładanie odpowiedzialności na jedną stronę skomplikowałoby zastosowanie i stosowanie praw podróżnego, w szczególności w odniesieniu do zakupów transgranicznych, tj. w przypadku gdy organizator nie posiada siedziby w państwie zamieszkania konsumenta. Obecnie obowiązująca dyrektywa pozostawia państwom członkowskim możliwość podjęcia według własnego uznania decyzji co do tego, kto powinien ponosi odpowiedzialność względem konsumenta. Zasada solidarnej odpowiedzialności jest już w różnym stopniu obecna w wielu państwach członkowskich.

Poprawka 77

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 ustęp 2**

Tekst proponowany przez Komisję

2. Jeżeli którakolwiek z usług nie jest realizowana zgodnie z umową, organizator **usuwa niezgodność, chyba że jest to nieproporcjonalne.**

Poprawka

2. Jeżeli którakolwiek z usług nie jest realizowana zgodnie z umową, organizator, **i w razie potrzeby sprzedawca detaliczny i przewoźnik, usuwają niezgodność odpowiadającą ich obszarom zarządzania.**

Uzasadnienie

Takie ograniczenie odpowiedzialności nie istnieje w obecnie obowiązującej dyrektywie. Może być to odczytane jako zezwolenie organizatorowi na całkowite odmówienie ponoszenia

odpowiedzialności, w przypadku gdy uzna on, że usunięcie braku zgodności jest nieproporcjonalne.

Poprawka 78

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Jeżeli znaczna część usług nie może zostać wykonana zgodnie z umową, organizator podejmuje odpowiednie alternatywne rozwiązania na potrzeby kontynuacji imprezy turystycznej, które nie powodują dodatkowych kosztów dla podróżnego; dotyczy to również sytuacji, w których powrót podróżnego do miejsca wyjazdu nie został zapewniony zgodnie z umową.

Poprawka

3. Jeżeli znaczna część usług nie może zostać wykonana zgodnie z umową, organizator ***i/lub sprzedawca detaliczny*** podejmuje odpowiednie alternatywne rozwiązania na potrzeby kontynuacji imprezy turystycznej, które nie powodują dodatkowych kosztów dla podróżnego ***oraz pod względem jakości plasują się co najmniej na poziomie zakupionych usług***; dotyczy to również sytuacji, w których powrót podróżnego do miejsca wyjazdu nie został zapewniony zgodnie z umową.

Poprawka 79

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Jeżeli organizator nie ***ma*** możliwości zaoferowania odpowiednich alternatywnych rozwiązań lub podróżny nie akceptuje alternatywnych rozwiązań, ponieważ nie są porównywalne z uzgodnieniami umownymi, organizator ***zapewnia*** podróżnemu – o ile impreza turystyczna obejmuje przewóz pasażerów – równoważny transport do miejsca wyjazdu lub do innego miejsca, na które podróżny wyraził zgodę, bez obciążania podróżnego dodatkowymi kosztami, oraz w stosownych przypadkach ***zapewnia***

Poprawka

4. Jeżeli organizator ***i/lub sprzedawca detaliczny*** nie ***mają*** możliwości zaoferowania odpowiednich alternatywnych rozwiązań lub podróżny nie akceptuje alternatywnych rozwiązań, ponieważ nie są porównywalne z uzgodnieniami umownymi, organizator ***i/lub sprzedawca detaliczny zapewniają*** podróżnemu – o ile impreza turystyczna obejmuje przewóz pasażerów – równoważny transport do miejsca wyjazdu lub do innego miejsca, na które podróżny wyraził zgodę, bez obciążania podróżnego

podróżnemu rekompensatę zgodnie z art. 12.

dodatkowymi kosztami, oraz w stosownych przypadkach **zapewniają** podróżnemu rekompensatę zgodnie z art. 12.

Uzasadnienie

Imprezy turystyczne i aranżowane usługi turystyczne składają się z wielu typów usług turystycznych i nie wszystkie one są świadczone lub zapewniane przez organizatora. Należy więc uściślić, że przepis ten stosuje się do organizatora i/lub sprzedawcy detalicznego, który świadczy lub zapewnia usługę. Takie doprecyzowanie pozwala również uwzględnić przyszłe zmiany zachodzące w zwyczajach konsumenckich i metodach rezerwacji.

Poprawka 80

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję

5. Jeśli zapewnienie terminowego powrotu podróżnego jest niemożliwe z uwagi na nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności, organizator **nie** ponosi **kosztów dalszego** pobytu podróżnego **przekraczających** 100 EUR za noc na jednego podróżnego **i przez okres dłuższy niż trzy noce.**

Poprawka

5. Jeśli zapewnienie terminowego powrotu podróżnego jest niemożliwe z uwagi na nieuniknione i nadzwyczajne okoliczności, organizator ponosi **koszty** pobytu podróżnego **aż do chwili jego wyjazdu.** **Koszty te nie powinny przekraczać kwoty** 100 EUR za noc na jednego podróżnego.

Uzasadnienie

Niniejsze ograniczenie stanowi zaprzeczenie ogólnego obowiązku sprawowania opieki przez organizatora i nie jest zawarte w obecnie obowiązującej dyrektywie. Imprezy turystyczne – jako oferujące wartość dodaną względem innych produktów turystycznych – z natury wiążą się z obowiązkiem zapewnienia opieki, tym bardziej w przypadkach nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności.

Poprawka 81

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – ustęp 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7a. W przypadku gdy odpowiedzialność za niewykonanie usług określonych w umowie ponosi przewoźnik, organizator

może u przewoźnika dochodzić roszczeń z tytułu szkód spowodowanych podróżnemu w związku z brakiem możliwości skorzystania z usług zawartych w imprezie turystycznej.

Uzasadnienie

W motywie 31 podkreślono, że „odpowiedzialność organizatora pozostaje bez uszczerbku dla prawa do dochodzenia odszkodowania od osób trzecich, w tym od usługodawców”. W celu zagwarantowania pewności prawnej konieczne jest odzwierciedlenie tego w artykułach. Przewoźnicy odgrywają decydującą rolę w zapewnieniu skutecznego przebiegu imprezy turystycznej. Poważne opóźnienie lub odwołanie może mieć znaczący wpływ na pozostałą część podróży, która obejmuje inne usługi, takie jak rejs, pomimo braku winy organizatora.

Poprawka 82

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 12 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Podróżny jest uprawniony do otrzymania od organizatora rekompensaty za wszelkie szkody, w tym szkody niematerialne, których podróżny doznaje w wyniku braku zgodności.

Poprawka

2. Podróżny jest uprawniony do otrzymania od organizatora ***i/lub od sprzedawcy detalicznego*** rekompensaty za wszelkie szkody, w tym szkody niematerialne, których podróżny doznaje w wyniku braku zgodności.

Uzasadnienie

Imprezy turystyczne i aranżowane usługi turystyczne składają się z wielu typów usług turystycznych i nie wszystkie one są świadczone lub zapewniane przez organizatora. Należy więc uściślić, że przepis ten stosuje się do organizatora i/lub sprzedawcy detalicznego, który świadczy lub zapewnia usługę. Takie doprecyzowanie pozwala również uwzględnić przyszłe zmiany zachodzące w zwyczajach konsumenckich i metodach rezerwacji.

Poprawka 83

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 12 – ustęp 3 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

3. Podróżny nie jest uprawniony do

Poprawka

3. Podróżny nie jest uprawniony do

otrzymania obniżki ceny lub rekompensaty
za poniesione szkody, jeżeli:

rekompensaty za poniesione szkody, jeżeli:

Uzasadnienie

Wniosek jednakowo traktuje rekompensatę opartą na winie oraz środek w postaci obniżki ceny w sytuacji braku zgodności. Podróżny powinien być uprawniony do obniżki ceny w przypadku niezrealizowania lub nieprawidłowego zrealizowania imprezy turystycznej ze względu na nadzwyczajne okoliczności lub ze względu na winę leżącą po stronie osoby trzeciej.

Poprawka 84

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 12 – ustęp 3 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) podróżny nie informuje organizatora bez zbędnej zwłoki o jakimkolwiek braku zgodności, jaki podróżny stwierdza na miejscu, jeżeli taki wymóg poinformowania był jasno i wyraźnie wymieniony w umowie i jest uzasadniony, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy.

skreślona

Uzasadnienie

Karanie za brak niezwłocznego zawiadomienia jest niesprawiedliwe i nieproporcjonalne. Nie występuje w żadnych unijnych przepisach dotyczących konsumentów i jest niezgodne z ogólnym prawem do rekompensaty z tytułu braku zgodności. Podróżny może z wielu przyczyn nie mieć możliwości zgłoszenia braku zgodności (brak internetu, oddalony obszar, nieosiągalność organizatora itp.). Takie ograniczenie nie istnieje w obecnie obowiązującej dyrektywie; oznaczałoby to ograniczenie istniejącego poziomu ochrony.

Poprawka 85

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 12 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4. W zakresie, w jakim międzynarodowe konwencje wiążące Unię ograniczają zakres lub warunki, na jakich

4. W zakresie, w jakim międzynarodowe konwencje wiążące Unię ograniczają zakres lub warunki, na jakich

rekompensata powinna być wypłacona przez dostawcę świadczącego usługę, która jest częścią imprezy turystycznej, takie same ograniczenia stosuje się do organizatora. W zakresie, w jakim międzynarodowe konwencje niewiążące Unii ograniczają rekompensatę, jaka ma zostać wypłacona przez usługodawcę, państwa członkowskie mogą odpowiednio ograniczyć rekompensatę, jaka ma zostać wypłacona przez organizatora. ***W innych przypadkach umowa może ograniczyć rekompensatę, jaka ma zostać wypłacona przez organizatora, chyba że ograniczenie to dotyczy uszkodzenia ciała i szkody spowodowanej umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa i wynosi mniej niż trzykrotność łącznej ceny imprezy turystycznej.***

rekompensata powinna być wypłacona przez dostawcę świadczącego usługę, która jest częścią imprezy turystycznej, takie same ograniczenia stosuje się do organizatora ***i/lub sprzedawcy detalicznego***. W zakresie, w jakim międzynarodowe konwencje niewiążące Unii ograniczają rekompensatę, jaka ma zostać wypłacona przez usługodawcę, państwa członkowskie mogą odpowiednio ograniczyć rekompensatę, jaka ma zostać wypłacona przez organizatora ***i/lub sprzedawcę detalicznego***.

Uzasadnienie

W niektórych państwach członkowskich nie istnieje możliwość ograniczenia w treści umowy rekompensaty za szkody. Zasada pełnej harmonizacji oznaczałaby, że lepsze prawo krajowe musiałoby zostać zniesione.

Poprawka 86

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby organizator udzielił natychmiastowej pomocy podróżnemu znajdującemu się w trudnej sytuacji, w szczególności poprzez:

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby organizator ***i/lub sprzedawca detaliczny*** udzielił natychmiastowej pomocy podróżnemu znajdującemu się w trudnej sytuacji, w szczególności poprzez:

Uzasadnienie

Imprezy turystyczne i aranżowane usługi turystyczne składają się z wielu typów usług turystycznych i nie wszystkie one są świadczone lub zapewniane przez organizatora. Należy więc uściślić, że przepis ten stosuje się do organizatora i/lub sprzedawcy detalicznego, który świadczy lub zapewnia usługę. Takie doprecyzowanie pozwala również uwzględnić przyszłe zmiany zachodzące w zwyczajach konsumenckich i metodach rezerwacji.

Poprawka 87

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) udzielenie podróznemu pomocy w nawiązaniu komunikacji na odległość oraz **w dokonaniu** alternatywnych **uzgodnień dotyczących podróży**.

Poprawka

b) udzielenie podróznemu pomocy w nawiązaniu komunikacji na odległość oraz **udzielenie podróznemu wsparcia przy pozyskaniu** alternatywnych **usług podróżnych**.

Poprawka 88

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Organizator może pobrać uzasadnioną opłatę z tytułu udzielenia takiej pomocy, jeśli sytuacja powstała w wyniku niedbalstwa podróznego lub jego umyślnego działania.

Poprawka

Organizator **i/lub sprzedawca detaliczny** może pobrać uzasadnioną opłatę z tytułu udzielenia takiej pomocy, jeśli sytuacja powstała w wyniku niedbalstwa podróznego lub jego umyślnego działania.

Uzasadnienie

Imprezy turystyczne i aranżowane usługi turystyczne składają się z wielu typów usług turystycznych i nie wszystkie one są świadczone lub zapewniane przez organizatora. Należy więc uściślić, że przepis ten stosuje się do organizatora i/lub sprzedawcy detalicznego, który świadczy lub zapewnia usługę. Takie doprecyzowanie pozwala również uwzględnić przyszłe zmiany zachodzące w zwyczajach konsumenckich i metodach rezerwacji.

Poprawka 89

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby

organizatorzy i sprzedawcy detaliczni ułatwiający zamawianie **aranżowanych** usług turystycznych na swoim terytorium uzyskali zabezpieczenie skutecznego i niezwłocznego zwrotu wszystkich płatności dokonanych przez podróżnych oraz, o ile usługa obejmuje przewóz osób, **do** skutecznego i szybkiego powrotu podróżnych do kraju w przypadku niewypłacalności.

2. Ochrona na wypadek niewypłacalności, o której mowa w ust. 1, uwzględnia rzeczywiste ryzyko finansowe działalności danego przedsiębiorcy. Ochrona działa na korzyść podróżnych, niezależnie od ich miejsca zamieszkania, miejsca rozpoczęcia podróży lub tego, czy sprzedano imprezę turystyczną czy też **aranżowane** usługi turystyczne.

Poprawka 90

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie uznają wymagania dotyczące krajowych przepisów transponujących art. 15 za spełnione w przypadku wszelkiej ochrony na wypadek niewypłacalności uzyskanej przez organizatora **lub** sprzedawcę

organizatorzy **imprez turystycznych** i sprzedawcy detaliczni ułatwiający zamawianie **powiązanych** usług turystycznych na swoim terytorium uzyskali zabezpieczenie skutecznego i niezwłocznego zwrotu wszystkich płatności dokonanych przez podróżnych oraz – **w miarę możliwości – kontynuacji podróży w przypadku niewypłacalności ich lub dowolnego z dostawców usług**. O ile usługa obejmuje przewóz osób, **państwa członkowskie dopilnowują, aby przewoźnicy pasażerscy mający siedzibę na ich terytorium uzyskali zabezpieczenie zwrotu dla podróżnych lub** skutecznego i szybkiego powrotu podróżnych do kraju w przypadku **ich** niewypłacalności.

1a. Ochrona na wypadek niewypłacalności, o której mowa w ust. 1, może przybrać formę funduszu, ubezpieczenia lub gwarancji.

2. Ochrona na wypadek niewypłacalności, o której mowa w ust. 1, uwzględnia rzeczywiste ryzyko finansowe działalności danego przedsiębiorcy **we wszystkich dających się racjonalnie przewidzieć okolicznościach**. Ochrona działa na korzyść podróżnych, niezależnie od ich miejsca zamieszkania, miejsca rozpoczęcia podróży lub tego, czy sprzedano imprezę turystyczną czy też **powiązane** usługi turystyczne.

Poprawka

1. Państwa członkowskie uznają wymagania dotyczące krajowych przepisów transponujących art. 15 za spełnione w przypadku wszelkiej ochrony na wypadek niewypłacalności uzyskanej przez organizatora **imprezy turystycznej**,

detalicznego ułatwiającego zamówienie **aranżowanych** usług turystycznych zgodnie z przyjętymi w państwie członkowskim, w którym prowadzone jest jego przedsiębiorstwo, przepisami transponującymi art. 15.

sprzedawcę detalicznego ułatwiającego zamówienie **powiązanych** usług turystycznych **lub przewoźnika pasażerskiego** zgodnie z przyjętymi w państwie członkowskim, w którym prowadzone jest jego przedsiębiorstwo, przepisami transponującymi art. 15.

Poprawka 91

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Państwa członkowskie umożliwiają organizatorom imprez turystycznych, sprzedawcom detalicznym ułatwiającym zamówienie powiązanych usług turystycznych oraz przewoźnikom pasażerskim mającym siedzibę poza ich terytorium lub poza Unią uzyskanie ochrony na wypadek niewypłacalności na podstawie ich krajowych systemów ochrony na wypadek niewypłacalności.

Uzasadnienie

Niektóre państwa członkowskie ograniczają możliwość uczestnictwa w krajowych systemach ochrony na wypadek niewypłacalności wyłącznie do firm mających siedzibę na ich terytorium, co stanowi wyraźny przypadek dyskryminacji oraz istotną przeszkodę w funkcjonowaniu jednolitego rynku.

Poprawka 92

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Państwa członkowskie wyznaczają centralne punkty kontaktowe ułatwiające współpracę administracyjną i

2. Państwa członkowskie wyznaczają centralne punkty kontaktowe ułatwiające współpracę administracyjną i

nadzorowanie organizatorów oraz sprzedawców detalicznych ułatwiających zamawianie **aranżowanych** usług turystycznych, którzy prowadzą działalność w różnych państwach członkowskich. Przekazują one dane kontaktowe wyżej wymienionych punktów kontaktowych wszystkim pozostałym państwom członkowskim oraz Komisji.

nadzorowanie organizatorów **impres turystycznych** oraz sprzedawców detalicznych ułatwiających zamawianie **powiązanych** usług turystycznych, którzy prowadzą działalność w różnych państwach członkowskich. Przekazują one dane kontaktowe wyżej wymienionych punktów kontaktowych wszystkim pozostałym państwom członkowskim oraz Komisji.

Poprawka 93

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Centralne punkty kontaktowe udostępniają sobie wzajemnie wszelkie niezbędne informacje na temat swoich krajowych systemów ochrony na wypadek niewypłacalności oraz określają organ lub organy udzielające ochrony na wypadek niewypłacalności konkretnemu przedsiębiorcy mającemu siedzibę na ich terytorium. Państwa członkowskie przyznają sobie nawzajem dostęp do wszelkich wykazów zawierających zestawienia organizatorów **i** sprzedawców detalicznych ułatwiających zamawianie **aranżowanych** usług turystycznych, którzy zachowują zgodność z ich wymaganiami dotyczącymi ochrony na wypadek niewypłacalności.

Poprawka

3. Centralne punkty kontaktowe udostępniają sobie wzajemnie wszelkie niezbędne informacje na temat swoich krajowych systemów ochrony na wypadek niewypłacalności oraz określają organ lub organy udzielające ochrony na wypadek niewypłacalności konkretnemu przedsiębiorcy mającemu siedzibę na ich terytorium. Państwa członkowskie przyznają sobie nawzajem dostęp do wszelkich wykazów zawierających zestawienia organizatorów **impres turystycznych**, sprzedawców detalicznych ułatwiających zamawianie **powiązanych** usług turystycznych **i przewoźników pasażerskich**, którzy zachowują zgodność z ich wymaganiami dotyczącymi ochrony na wypadek niewypłacalności.

Poprawka 94

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Jeżeli państwo członkowskie ma wątpliwości co do ochrony na wypadek

Poprawka

4. Jeżeli państwo członkowskie ma wątpliwości co do ochrony na wypadek

niewypłacalności organizatora **lub** sprzedawcy detalicznego ułatwiającego zamawianie **aranżowanych** usług turystycznych, który ma siedzibę w innym państwie członkowskim, a prowadzi działalność na jego terytorium, zwraca się o wyjaśnienia do państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba. Państwa członkowskie odpowiadają na wnioski napływające z innych państw członkowskich nie później niż w ciągu 15 dni roboczych od daty ich otrzymania.

niewypłacalności organizatora **impres turystycznych**, sprzedawcy detalicznego ułatwiającego zamawianie **powiązanych** usług turystycznych **lub przewoźnika pasażerskiego**, który ma siedzibę w innym państwie członkowskim, a prowadzi działalność na jego terytorium, zwraca się o wyjaśnienia do państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba. Państwa członkowskie odpowiadają na wnioski napływające z innych państw członkowskich nie później niż w ciągu 15 dni roboczych od daty ich otrzymania.

Poprawka 95

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 – ustęp 1 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) główne cechy usług turystycznych w zakresie, w jakim jest to właściwe dla danego środka przekazu;

Uzasadnienie

Zob. art. 5 ust. 1 lit. a) dyrektywy w sprawie praw konsumentów. „Środek przekazu” odnosi się do instrumentu wykorzystywanego do dystrybucji informacji, na przykład komputera lub telefonu komórkowego.

Poprawka 96

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 – ustęp 1 – litera b b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

bb) w przypadku gdy sprzedawane usługi obejmują zakwaterowanie – nazwę i kategorię turystyczną zakwaterowania, w tym kategorię pokoju oraz jego główne cechy;

Poprawka 97

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 1 – litera b c (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

***bc) nazwę handlową, adres geograficzny,
numer telefonu i adres poczty
internetowej sprzedawcy detalicznego;***

Poprawka 98

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 1 – litera b d (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

***bd) łączną cenę usług, łącznie z
podatkami oraz, w razie potrzeby, wszelkie
dodatkowe opłaty i inne koszty, lub – jeżeli
koszty te nie mogą być w sposób
racjonalny obliczone z góry – fakt, iż
podróżny może zostać zobowiązany do
poniesienia takich kosztów dodatkowych
oraz sposób obliczenia ostatecznej ceny;***

Poprawka 99

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 1 – litera b e (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

***be) informację o metodzie obliczania
kosztów, które nie mogą zostać podane z
góry, w tym ewentualny wzrost ceny po
zawarceniu umowy;***

Poprawka 100

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 1 – litera b f (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

bf) uzgodnienia dotyczące płatności i, w razie potrzeby, fakt istnienia i warunki kaucji lub innych gwarancji finansowych, które mają zostać zapłacone lub zapewnione przez podróżnego;

Poprawka 101

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 1 – litera b g (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

bg) w przypadku gdy w zakres wchodzi usługa transportowa – ogólną informację o wymogach paszportowych i wizowych, w tym przybliżone terminy otrzymania wizy przez wszystkich podróżnych, w tym obywateli innych państw członkowskich, jak również informacje o formalnościach związanych z opieką zdrowotną;

Poprawka 102

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 1 – litera b h (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

bh) w stosownych przypadkach – informacje dotyczące zagrożeń związanych z klęskami żywiołowymi, zdrowiem publicznym, porządkiem publicznym, terroryzmem itp., które mogą wystąpić w miejscu docelowym lub jego najbliższym sąsiedztwie;

Poprawka 103

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 1 – litera b i (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

bi) informację o tym, czy podróżny ma prawo odstąpić od umowy, a jeżeli tak to na jakich warunkach, w jakim terminie oraz zgodnie z jakimi procedurami;

Poprawka 104

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 1 – litera b j (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

bj) informacje na temat wewnętrznych procedur rozpatrywania skarg oraz możliwości i terminów dotyczących korzystania z mechanizmów pozasądowego rozpatrywania skarg i dochodzenia roszczeń;

Poprawka 105

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 1 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Jeżeli sprzedawcy detaliczni sprzedający powiązane usługi turystyczne nie zastosują się do akapitu pierwszego lit. b), mają takie same obowiązki jak organizatorzy imprez turystycznych.

Poprawka 106

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Rozdział 6 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Pojedyncze usługi turystyczne

Poprawka 107

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 17a

Wymogi informacyjne w przypadku pojedynczych usług turystycznych

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby, przed związaniem podróżnego jakąkolwiek umową lub powiązaną ofertą przedsiębiorcy sprzedającego pojedyncze usługi turystyczne, przedsiębiorca określił w sposób jasny i widoczny:

a) główne cechy usługi w zakresie, w jakim jest to właściwe dla danego środka przekazu;

b) w przypadku gdy sprzedawane usługi obejmują zakwaterowanie – nazwę i kategorię turystyczną zakwaterowania, w tym kategorię pokoju oraz jego główne cechy;

c) nazwę handlową, adres geograficzny, numer telefonu i adres poczty internetowej sprzedawcy detalicznego;

d) łączną cenę usługi, łącznie z podatkami oraz, w razie potrzeby, wszelkie dodatkowe opłaty i inne koszty, lub – jeżeli koszty te nie mogą być w sposób racjonalny obliczone z góry – fakt, iż podróżny może zostać zobowiązany do poniesienia takich kosztów dodatkowych oraz sposób obliczenia ostatecznej ceny;

e) informację o metodzie obliczania kosztów, które nie mogą zostać podane z góry, w tym ewentualny wzrost ceny po zawarciu umowy;

f) uzgodnienia dotyczące płatności i, w razie potrzeby, fakt istnienia i warunki kaucji lub innych gwarancji finansowych, które mają zostać zapłacone lub

zapewnione przez podróżnego;

g) w przypadku gdy w zakres wchodzi usługa transportowa – ogólną informację o wymogach paszportowych i wizowych, w tym przybliżone terminy otrzymania wizy przez wszystkich podróżnych, w tym obywateli innych państw członkowskich, jak również informacje o formalnościach związanych z opieką zdrowotną; nie ma to zastosowania do usług transportowych wewnątrz UE i krajów EFTA i pomiędzy nimi;

h) w stosownych przypadkach – informacje dotyczące zagrożeń związanych z klęskami żywiołowymi, zdrowiem publicznym, porządkiem publicznym, terroryzmem itp., które mogą wystąpić w miejscu docelowym lub jego najbliższym sąsiedztwie;

i) informację o tym, czy podróżny ma prawo odstąpić od umowy, a jeżeli tak to na jakich warunkach, w jakim terminie oraz zgodnie z jakimi procedurami;

j) informacje na temat wewnętrznych procedur rozpatrywania skarg oraz możliwości i terminów dotyczących korzystania z mechanizmów pozasądowego rozpatrywania skarg i dochodzenia roszczeń.

2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby przedsiębiorcy sprzedający pojedyncze usługi turystyczne udostępniali podróżnemu potwierdzenie rezerwacji bez zbędnej zwłoki i nie później niż 24 godziny po dokonaniu rezerwacji, chyba że konieczne jest niezwłoczne potwierdzenie.

3. Państwa członkowskie dopilnowują, aby dostawcy pojedynczych usług turystycznych sprzedawanych przez pośredniczących sprzedawców detalicznych udostępniali wszystkie informacje niezbędne pośredniczącym sprzedawcom detalicznym dla spełnienia wymagań określonych w ust. 1.

4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby pośredniczący sprzedawcy detaliczni sprzedający pojedyncze usługi turystyczne ponosili odpowiedzialność za wszelkie błędy zaistniałe w procesie dokonywania rezerwacji.

Uzasadnienie

Organizacje konsumenckie zgłaszały szereg przypadków szkód ponoszonych przez konsumentów przy sprzedaży pojedynczych usług. Z tego względu istnieje potrzeba ustanowienia minimum obowiązków nakładanych na sprzedawców takich usług, niezależnie od tego, czy sprzedają oni takie usługi bezpośrednio, czy też działają jako pośrednicy, co pozwoli zapewnić równe warunki działania wszystkim przedsiębiorcom. Luka prawna w tym obszarze byłaby problemem na rynku, na którym konsumenci coraz chętniej samodzielnie organizują sobie swoje podróże.

Poprawka 108

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 18a

Obowiązki organizatorów lub sprzedawców detalicznych mających siedzibę poza EOG

Państwa członkowskie dopilnowują, aby organizator lub sprzedawca detaliczny ułatwiający świadczenie powiązanych usług turystycznych, mający siedzibę poza EOG i prowadzący sprzedaż bezpośrednią na terytorium jednego z państw członkowskich podlegał obowiązkom określonym w niniejszej dyrektywie.

Uzasadnienie

Państwa członkowskie powinny zapewnić objęcie przepisami niniejszej dyrektywy wszystkich imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych sprzedawanych na ich terytoriach, a nie tylko tych oferowanych przez organizatorów i sprzedawców mających siedzibę na terytorium państw członkowskich. Podróżni dokonujący zakupu imprez turystycznych oraz powiązanych usług turystycznych w jednym z państw członkowskich powinni móc liczyć na ochronę na mocy dyrektywy, niezależnie od tego, gdzie znajduje się siedziba organizatora lub sprzedawcy detalicznego.

Poprawka 109

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 18b

Formalne wymogi dotyczące umów

- 1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby wszystkie umowy objęte niniejszą dyrektywą były redagowane w prostym i zrozumiałym języku oraz aby – o ile sporządzono je w formie pisemnej – były czytelne. Umowa jest sporządzana w tym samym języku co informacje udzielane przed zawarciem umowy.***
- 2. Umowa jest dostarczana na trwałym nośniku. W przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa umowa dostarczana jest również w wersji papierowej.***
- 3. Jeżeli umowa zawierana jest telefonicznie, przedsiębiorca potwierdza ofertę podróżnemu na trwałym nośniku, a podróżny jest nią związany tylko wówczas, gdy podpisze umowę lub prześle swoją pisemną zgodę na trwałym nośniku.***

Poprawka 110

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 18c

Prawo do odstąpienia od umowy

- 1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby podróżny miał 24 godziny na odstąpienie od umowy o imprezę turystyczną, powiązaną usługę turystyczną lub pojedynczą usługę turystyczną***

zawieranej na odległość oraz 7 dni na odstąpienie od umowy zawieranej poza lokalem przedsiębiorstwa, bez podawania przyczyny oraz bez ponoszenia kary, pod warunkiem że wręczy przedsiębiorcy wypowiedzenie umowy na trwałym nośniku co najmniej 48 godzin przed rozpoczęciem usługi turystycznej.

2. Przedsiębiorca zwraca wszystkie płatności otrzymane od podróżnego, bez zbędnej zwłoki, a w każdym razie nie później niż w terminie czternastu dni od dnia, w którym został poinformowany o decyzji podróżnego o odstąpieniu od umowy.

3. Jeżeli przedsiębiorca nie udzielił podróżnemu informacji o prawie do odstąpienia od umowy w jasny i widoczny sposób, podróżny ma prawo do rozwiązania umowy bez ponoszenia kary.

4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby pośredniczący sprzedawca detaliczny był uprawniony do odzyskania wszystkich płatności dokonanych na rzecz dostawcy usług w okresie pomiędzy zawarciem umowy a dniem, w którym został poinformowany o decyzji podróżnego o odstąpieniu od umowy.

Uzasadnienie

Analogicznie do przepisów dotyczących prawa do odstąpienia od umowy z art. 9 ust. 1, art. 10 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 dyrektywy w sprawie praw konsumentów, które obecnie nie mają zastosowania w odniesieniu do dyrektywy w sprawie zorganizowanych podróży. Poprawka niniejsza wprowadza łagodniejszy reżim niż ten, który jest przewidziany w dyrektywie w sprawie praw konsumentów.

Poprawka 111

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 19 – ustęp 1**

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby **sprzedawca detaliczny**, który zgodził się doprowadzić do rezerwacji imprezy turystycznej lub **aranżowanych** usług turystycznych lub który ułatwił zarezerwowanie takich usług, ponosił odpowiedzialność za wszelkie błędy występujące w procesie rezerwacji, chyba że takie błędy są związane z podróznym lub nieuniknionymi i nadzwyczajnymi okolicznościami.

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby **każdy przedsiębiorca**, który zgodził się doprowadzić do rezerwacji imprezy turystycznej lub **powiązanych** usług turystycznych lub który ułatwił zarezerwowanie takich usług, ponosił odpowiedzialność za wszelkie błędy występujące w procesie rezerwacji, chyba że takie błędy są związane z podróznym lub nieuniknionymi i nadzwyczajnymi okolicznościami.

PROCEDURA

Tytuł	Imprezy turystyczne i aranżowane usługi turystyczne	
Odsyłacze	COM(2013)0512 – C7-0215/2013 – 2013/0246(COD)	
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	IMCO 10.9.2013	
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	TRAN 10.9.2013	
Sprawozdawca(czyni) komisji opiniodawczej Data powołania	Bogusław Liberadzki 16.9.2013	
Rozpatrzenie w komisji	17.12.2013	20.1.2014
Data przyjęcia	21.1.2014	
Wynik głosowania końcowego	+: 34 -: 7 0: 0	
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Magdi Cristiano Allam, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Philip Bradbourn, Antonio Cancian, Michael Cramer, Philippe De Backer, Luis de Grandes Pascual, Christine De Veyrac, Saïd El Khadraoui, Ismail Ertug, Carlo Fidanza, Jacqueline Foster, Franco Frigo, Mathieu Grosch, Jim Higgins, Juozas Imbrasas, Dieter-Lebrecht Koch, Georgios Koumoutsakos, Bogusław Liberadzki, Marian-Jean Marinescu, Gesine Meissner, Mike Natrass, Hubert Pirker, Dominique Riquet, Vilja Savisaar-Toomast, Olga Sehnalová, Brian Simpson, Keith Taylor, Silvia-Adriana Țicău, Giommara Uggias, Peter van Dalen, Roberts Zile	
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Spyros Danellis, Eider Gardiazábal Rubial, Zita Gurmai, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Oldřich Vlasák, Sabine Wils, Corien Wortmann-Kool	

OPINIA KOMISJI PRAWNEJ

réf. D(2014)8027

Malcolm Harbour
Chair of the Committee on the Internal Market and Consumer Protection
ASP 13 E 130
Brussels

Subject: *Opinion on package travel and assisted travel arrangements, amending Regulation (EC) No 2006/2004, Directive 2011/83/EU and repealing Council Directive 90/314/EEC*

Dear Chair,

I am writing to transmit to you an opinion in the form of a letter to your Committee on the above mentioned proposal, which the Committee on Legal Affairs adopted unanimously by 22 votes¹ on 11 February 2014.

Background

The proposal refers to two main developments, the effects of which have created the need for a revision of the existing legal framework: the importance of online sales and the liberalisation in the airline sector, leading to cheaper and more accessible flight tickets. As a result the way in which consumers organise their holidays has changed towards more individually composed travel arrangements and a variety of ways in which traders (travel agents, tour operators, airlines, cruise lines, etc.) assist consumers in customising combinations of travel services.

However, these developments have also lead to ambiguity and divergence among Member States as to whether such new types of combinations of services fall under the scope of Directive 90/314/EEC on package travel, package holidays and package tours.

General assessment

The Committee on Legal Affairs welcomes the proposal and the aim to modernise the regulatory framework and adapt it to a changing environment. As the Commission points out

in the Explanatory Memorandum to the proposal, the Directive would complement existing EU legislation in the fields of consumer protection, marketing, electronic commerce, private international law and transport. The Committee notes that legislative procedures are pending in some areas, which appear relevant in the context of the proposal, such as the proposal for a revision of the rules on air passenger's rights¹ and the proposal for a revision of the Regulation on insolvency proceedings.² The Committee considers that it is important to ensure that potential overlaps between different legal acts of the Union do not lead to contradictions or interpretative and adjudicative difficulties.

As regards the delimitation of the scope of the proposed Directive and the applicability of its specific provisions to the different operators and offers of services on the market for travel and tourism, the Committee acknowledges the difficulty in light of the rapidly changing landscape but considers this a crucial issue, in particular, from the point of view of ensuring a level playing field and avoiding circumvention of obligations under the Directive.

Specific issues

1. A clear definition of the scope of "*travel package*" is important, as this confers a number of rights on travellers and imposes specific responsibilities on organisers. The proposal rightly clarifies that contracts by which a trader entitles the traveller after the conclusion of the contract to choose among a selection of different types of travel services, such as in the case of a package travel gift box, should constitute a package. However, a combination of travel services should be considered as a package also where the traveller's name or booking data needed to conclude booking transactions are transferred between the traders.

2. The concept of "*assisted travel arrangements*" (ASA) seeks to capture the variety of ways in which traders facilitate the combination of services for travellers, without this constituting a "package" for the purpose of applying the Directive.

The distinction between "travel packages" and "assisted travel arrangements" is important, as the respective obligations differ significantly. According to the proposal, assisted travel arrangements would be subject to a lighter regime consisting of insolvency protection and an obligation to state in a clear and prominent manner that each individual service provider is responsible for the correct performance of the services.

3. The organiser would, according to the proposal, be allowed to make certain unilateral *changes to the package travel contract*. However, travellers would have the right to terminate the contract if the proposed alterations were to significantly change any of the main characteristics of the travel services.

The traveller shall, where appropriate, be entitled to compensation. The Committee notes that the rapporteur for the Committee on Transport and Tourism proposes to add a right to be

¹ See the proposal for amendment of Regulation (EC) No 261/2004 establishing common rules on compensation and assistance to passengers in the event of denied boarding and of cancellation or long delay of flights and amendment of Regulation (EC) No 2027/97 on air carrier liability in respect of the carriage of passengers and their baggage by air (COM(2013) 0130, OJ L 46, 17.2.2004, p.1.).

² Proposal for a Regulation of the European Parliament and the Council amending Council Regulation (EC) No 1346/2000 on insolvency proceedings (COM (2012) 0360).

offered a substitute package of equivalent, lower or higher quality and supports this proposal in principle, under the condition that this is within the possibilities of the organiser.

4. While Member States would retain discretion as to the way in which insolvency protection is granted, they would have to ensure that their national insolvency protection schemes are effective and able to guarantee prompt repatriation and the refund of all travellers affected by the insolvency. The Committee emphasises that, as Member States would be obliged to recognise insolvency protection under the law of the Member State of establishment, it is essential that the traders concerned provide solid evidence showing that the security is reliable and sufficient to meet the obligations under the Directive. The Committee notes that the rapporteur for the Committee on Transport and Tourism would extend the obligations in case of insolvency to cover also the continuation, where possible, of the package, and can support this proposal.

Yours sincerely,

Klaus-Heiner LEHNE

PROCEDURA

Tytuł	Imprezy turystyczne i aranżowane usługi turystyczne			
Odsyłacze	COM(2013)0512 – C7-0215/2013 – 2013/0246(COD)			
Data przedstawienia w PE	10.7.2013			
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	IMCO 10.9.2013			
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	TRAN 10.9.2013	JURI 10.9.2013		
Opinia niewydana Data decyzji	JURI 4.11.2013			
Sprawozdawca(y) Data powołania	Hans-Peter Mayer 25.9.2013			
Rozpatrzenie w komisji	17.10.2013	5.11.2013	16.12.2013	22.1.2014
	10.2.2014			
Data przyjęcia	11.2.2014			
Wynik głosowania końcowego	+: -: 0:	35 2 0		
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Adam Bielan, Preslav Borissov, Jorgo Chatzimarkakis, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia de Campos, Cornelis de Jong, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Małgorzata Handzlik, Eduard-Raul Hellvig, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Edvard Kožušník, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Barbara Weiler			
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Ildikó Gáll-Pelcz, Emma McClarkin, Roberta Metsola, Pier Antonio Panzeri, Konstantinos Poupakis, Olga Sehnalová, Gabriele Stauner, Patricia van der Kammen, Josef Weidenholzer			
Data złożenia	18.2.2014			